

ingediend op **1667** (2022-2023) – Nr. 1
19 april 2023 (2022-2023)

Ontwerp van decreet

houdende de Vlaamse Parken
en algemene landschapszorg

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 21 oktober 2022	69
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens	85
Advies van de Vereniging van de Vlaamse Provincies	99
Gezamenlijk advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	109
Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij.....	125
Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten	137
Voorontwerp van decreet van 23 december 2022	145
Advies van de Raad van State	161
Ontwerp van decreet.....	179

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Het voorliggend ontwerp van decreet voorziet in de basis voor een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet. Als herkenbare exponenten van een meer geïntegreerd landschapsbeleid wordt in een decretale basis voorzien voor de Vlaamse Parken. Deze bestaan uit de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken. Ook wordt voor deze statuten in een beheersstructuur voorzien en wordt de basis gelegd voor erkenning en subsidiëring van deze structuren. Daarnaast worden de regionale landschappen uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gehaald en ondergebracht in dit decretale kader. Bovendien wordt de basis gelegd voor de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. In het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering werd voorzien in het opzetten van een volwaardig en transversaal landschapsbeleid. Ook is de oprichting van Vlaamse Parken als doelstelling opgenomen. Het voorliggend ontwerp van decreet voorziet in een aanzet voor een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet. Aangezien de regionale landschappen bij uitstek instanties zijn die uitvoering geven aan transversaal landschapsbeleid wordt deze figuur uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gehaald en ondergebracht in dit decretale kader. De tekst van het Natuurdecreet krijgt een actualisatie. Als herkenbare exponenten van een meer geïntegreerd landschapsbeleid wordt ook in een decretale basis voorzien voor de Vlaamse Parken. Deze bestaan uit de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken. Er wordt voor deze statuten in een beheersstructuur voorzien en de basis wordt gelegd voor erkenning en subsidiëring van deze structuren. Op een later moment kan dit decreet uitgebreid worden met nieuwe stimulerende instrumenten voor een transversale landschapszorg zoals de organisatie en ondersteuning van duurzame gebiedscoalities, landschapskwaliteitsdoelstellingen of andere instrumenten voor de implementatie van de Europese Landschapsconventie of Biodiversiteitsstrategie 2030.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

2. Met de Europese Landschapsconventie ijvert de Raad van Europa sinds 2000 voor de uitbouw van een transversaal landschapsbeleid in al zijn lidstaten. Intussen maken veertig lidstaten die het verdrag ratificeerden actief werk van de implementatie van de verdragsbepalingen in het nationale of regionale beleid. België ratificeerde het verdrag op 28 oktober 2004 en elk gewest onderneemt specifieke initiatieven om de doelstellingen op het vlak van de bescherming, het beheer en de inrichting van landschappen te realiseren.

De implementatie van het Landschapsverdrag staat of valt met de manier waarop het begrip 'landschap' wordt ingevuld en met de reikwijdte waarmee het gedefinieerd wordt. De Europese Landschapsconventie definieert het landschap als "een deel van het grondgebied, zoals dat door de mens wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke en/of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen". Anders gezegd is een brede definitie van het landschap de sleutel tot een succesvolle implementatie in het beleid en de regelgeving. Het

landschap loopt als een facet door de werkelijkheid heen. Het landschap is inherent aan de leefomgeving en laat zich niet binnen sectorale grenzen vangen. Het landschap is per definitie holistisch en moet als een systeem begrepen worden. Omdat een louter sectorale benadering van het landschap zonder meer ontoereikend is, kan het belang van een transversale of sectoroverschrijdende aanpak niet genoeg onderstreept worden. Door het bevorderen van de landschapskwaliteit in Vlaanderen worden ook doelstellingen bereikt op het vlak van duurzaamheid, welzijn en gezondheid, biodiversiteit, klimaat, ruimtelijke transitie enzovoort.

3. Essentieel in die brede definitie is dat het landschap niet zonder de mens bestaat: de manier waarop we het landschap als mens waarnemen, beleven en appreciëren is daarbij een belangrijk aspect. Uit de definitie blijkt ook dat het landschap overal is. Het landschap is meer dan de open ruimte: het gaat ook om randstedelijke gebieden en dichtbebouwde weefsels. Het landschap is dan ook uitgesproken een transversaal beleidsthema waarvoor een interdisciplinair en overkoepelend beleid aangewezen is. Dit ontwerp van decreet biedt de mogelijkheid om het landschap als transversaal thema structureel te verankeren. Het legt een basis voor een geïntegreerde en sectoroverschrijdende aanpak om de omgevingskwaliteit te versterken. Het biedt kansen om het landschap transversaal en geïntegreerd te benaderen, maatschappelijk bewustzijn voor het landschap te creëren en verbanden te leggen tussen verschillende bestuursniveaus en -entiteiten om expertise te bundelen, ervaringen te delen en samenwerking te bevorderen.

4. De Europese Biodiversiteitsstrategie 2030 is in 2020 door de Europese Commissie goedgekeurd om dringend weer aansluiting te vinden met de natuur en de biodiversiteit. De fundamentele ambitie van die strategie is het biodiversiteitsverlies in heel Europa een halt toeroepen door te beschermen, te bewaren en te herstellen.

5. Met de Vlaamse Parken kan Vlaanderen zich daarnaast op twee manieren internationaal profileren. Met de oprichting van Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen kan Vlaanderen zich inschrijven in internationale kaders zoals de International Union for Conservation of Nature (IUCN), United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) en Europese doelstellingen. Bovendien wil Vlaanderen zich aan de hand van de Vlaamse Parken internationaal op de kaart zetten als aantrekkelijke bestemming voor de beleving van natuur, landschap en erfgoed.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

6. Met dit ontwerp van decreet wordt ervoor gekozen om voor landschap als transversaal beleidsthema in een aparte decretale basis te voorzien. Dit ontwerp van decreet heeft tot doel het stimuleren, faciliteren en uitvoeren van het onderzoek, het duurzaam behoud, het herstel, de ontwikkeling en de ontsluiting van het landschap, het organiseren van samenwerking gericht op algemene landschapszorg en het bevorderen van de biologische diversiteit en het natuurbehoud. Dit ontwerp van decreet legt de basis voor een stimulerend en faciliterend landschapsbeleid dat complementair werkt aan de verschillende sectorale reglementeringen. Dit ontwerp van decreet herbevestigt het engagement voor de implementatie van de Europese Landschapsconventie van 2000 dat van elke ondertekenende lidstaat verwacht wordt.

7. Met dit ontwerp van decreet wordt gekozen voor een aanpak die stimulerende maatregelen mogelijk maakt en ondersteunt, zoals het stimuleren van samenwerkingsverbanden die, van onderuit, werk maken van verschillende Vlaamse beleidsdoelstellingen voor omgeving, natuur, open ruimte, erfgoed, toerisme, economie en dit zonder bijkomende verplichtingen of restricties op te leggen van bovenaf. Er worden vooral kaders voor dergelijke samenwerkingsverbanden gecreëerd met evenwel heldere algemene doelstellingen en spelregels voor erkenning.

8. Er wordt in verschillende statuten voor gebiedserkenningen voorzien, elk met hun eigen focus om gebieds- en doelgericht een antwoord te kunnen bieden aan de lokale uitdagingen.

De regionale landschappen zijn lokale samenwerkingsverbanden van gemeenten en lokale natuur- en landschapsverenigingen die inzetten op de bevordering van het streekeigen karakter, de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg en erfgoedzorg, de natuurrecreatie, het recreatief medegebruik, de natuur- en landschapseducatie, het draagvlak voor natuurbehoud en landschap en het gebiedsgericht en geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud. Ze initiëren en coördineren lokale projecten om de natuur- en landschapskwaliteit te versterken.

Vlaamse Parken is de verzamelnaam van de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken. Het zijn elk erkende gebieden die zich onderscheiden op het vlak van natuur-, landschap- of erfgoedwaarden. Met de benaming Vlaamse Parken kan Vlaanderen deze bijzondere gebieden gebundeld benoemen en zich hiermee internationaal positioneren met hun specifieke waarden en hun toeristisch potentieel.

9. De IUCN heeft in 1994 richtlijnen opgesteld voor het beschermen van gebieden, waarbij in totaal zes categorieën worden onderscheiden. In alle gevallen gaat het om gebieden (op het land dan wel in zee) die worden aangewezen "tot bescherming en behoud van biologische diversiteit, van natuurlijke en bijbehorende culturele bronnen en die worden beheerd door middel van juridische of andere doeltreffende middelen". In een expertadvies over de categorisering Nationale Parken in Vlaanderen van 21 oktober 2020 van WUR/Wing wordt gefocust op IUCN-categorieën II en V.

Categorie II: Nationale Parken

Grote natuurlijke of halfnatuurlijke gebieden, aangewezen om grootschalige ecologische processen en karakteristiek voor het gebied zijnde soorten en ecosysteemeigenschappen te beschermen, welke aanvullend een fundering bieden voor een gezond milieu en cultureel verenigbare spirituele, wetenschappelijke, educatieve, ontspannende mogelijkheden om deze te bezoeken. Categorie II, de enige IUCN-categorie waaraan het predicaat Nationaal Park is verbonden, heeft het beschermen van de biodiversiteit als primaire doelstelling, samen met het bevorderen van recreatie en educatie ("providing a foundation for environmentally and culturally compatible spiritual, scientific, educational, recreational and visitor opportunities").

Categorie V: Beschermde landschappen of zeeschappen

Gebieden waar de interactie met mens en natuur in de loop der tijd een eigen karakter heeft vervaardigd, met significante ecologische, biologische, culturele en landschappelijke waarden en waar waarborging van de integriteit van deze interactie essentieel is voor de bescherming en duurzaamheid van het gebied en geassocieerde natuur- en andere waarden.

Het expertadvies concludeert dat de beoogde Nationale Parken Vlaanderen te categoriseren zijn onder IUCN-categorieën II en V en de Landschapsparken onder IUCN-categorie V. De IUCN-categorieën zijn te beschouwen als leidraad voor het ordenen van de diverse zogenaamde 'protected areas' wereldwijd. De doelstellingen van de Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen zijn een interpretatie van de IUCN-categorieën, waarbij de voor de Vlaamse context, relevante elementen zijn overgenomen.

10. Elk Vlaams Park wordt gevormd door een gebiedscoalitie van samenwerkende partners die daartoe een duurzame en langdurige werking opzetten met het oog op het realiseren van de specifieke doelstellingen voor de betrokken gebiedserkenning. De gebiedscoalitie vormt de verzameling van instanties en organisaties die een gezamenlijke missie voor het park uitdragen en instaan voor de realisatie van de langetermijnvisie.

Nationale Parken Vlaanderen zijn geografisch afgebakende gebieden van voldoende grote omvang die een uitzonderlijke natuurwaarde en een internationale uitstraling hebben. Een Nationaal Park Vlaanderen richt zich op het bereiken van een duurzame bescherming en ontwikkeling van landschapsecologische processen en de bijhorende ecosystemen, habitats en soorten. Het unieke natuurlijke milieu, landschap en erfgoed bieden ook mogelijkheden tot toeristisch recreatieve ontwikkeling en promotie, maar altijd binnen de draagkracht van de natuur en haar omgeving.

Landschapsparken zijn geografisch afgebakende gebieden van voldoende grote omvang en met een internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme.

11. Omdat gebieden slechts onder bepaalde voorwaarden het label van Nationaal Park Vlaanderen, Landschapspark of Vlaams Park kunnen dragen en een garantie op het bijdragen aan de realisatie van de Vlaamse doelstellingen met betrekking tot Vlaamse Parken nodig is, wordt in dit ontwerp van decreet voorzien in een specifieke erkenningsprocedure en -voorwaarden voor elk parkstatuut.

Omdat het organiseren en garanderen van een professionele parkwerking die kwaliteitsvol en duurzaam bijdraagt aan het Vlaamse beleid voor een transversaal landschapsbeheer een permanente personeelsinzet en continue projectwerking vereist, wordt ook voorzien in de mogelijkheid tot financiële ondersteuning van de erkende gebieden en gebiedscoalities.

Impactanalyse

12. Er volgen geen nieuwe verplichtingen uit dit ontwerp van decreet. Het ontwerp van decreet legt vooral de basis voor samenwerkingsverbanden om landschapskwaliteit en landschapszorg te stimuleren binnen enerzijds nieuw op te zetten structuren en anderzijds het continueren van de werking van de regionale landschappen. Van de betrokken actoren die willen instappen in de beoogde samenwerkingsverbanden zullen wel engagementen gevraagd worden die ze in grote mate zelf kunnen bepalen en zelf zullen moeten realiseren. Elk Vlaams Park wordt gedragen door een gebiedscoalitie die bestaat uit relevante regionale en lokale belanghebbenden die representatief zijn voor het gebied. Het zijn samenwerkingsverbanden tussen de belangrijkste stakeholders die betrokken zijn bij de ontwikkelingen in het gebied zoals:

- de lokale overheden;
- middenveldorganisaties voor zover ze zich engageren tot een actieve bijdrage in de ontwikkeling van het park op het vlak van landschap, natuur, streekidentiteit, toerisme, lokale economie, landbouw enzovoort;
- terreinbeherende instanties, organisaties en particuliere eigenaars/gebruikers die het beheer van hun eigendom afstemmen op de doelstellingen van het park.

De coalitiepartners verbinden zich ertoe om een structurele samenwerking op te zetten, te werken aan de realisatie van de langetermijndoelstellingen en zich hiervoor ook financieel te engageren. Afspraken over de samenwerking en het

financieel engagement zijn vastgelegd in een door de belangrijkste partners ondertekend samenwerkingsakkoord. Voor het bepalen van de doelstellingen wordt in dialoog gegaan met de inwoners, gebruikers en actoren van het gebied.

Er wordt een governancestructuur opgezet om de werking van deze samenwerkingsverbanden volgens de zelf gestelde doelstellingen te garanderen. Elk Nationaal Park Vlaanderen en Landschapspark zal over een eigen parkbureau moeten beschikken met een rechtspersoonlijkheid en er zullen masterplannen ontwikkeld, vastgesteld en uitgevoerd moeten worden. Het instappen in het model van een Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark heeft dus wel degelijk een impact, maar het instappen is geheel een gevolg van een eigen keuze.

13. Landschapskwaliteit en streekidentiteit houden geen rekening met gewest- of landsgrenzen. Gebieden met een hoge natuur- of landschapskwaliteit die grensoverschrijdend zijn, krijgen dan ook evenveel kansen om een label als Vlaams Park te verkrijgen. Aangepaste voorwaarden voor deze grensoverschrijdende parken worden voorzien. Maar ook voor de partners over de grenzen van het Vlaamse Gewest geldt dat instappen en de financiële implicaties een gevolg zijn van een eigen keuze.

14. De Vlaamse Regering kan de algemene coördinatie van het Vlaams Parkenbeleid (erkenningprocedure, subsidiëring, kennisdeling, generieke communicatie, merkontwikkeling) regelen.

15. Met de overheveling van de regionale landschappen uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu naar dit ontwerp van decreet, komen de regionale landschappen opnieuw wat dichterbij het Vlaamse beleid. De erkenning wordt opnieuw een Vlaamse bevoegdheid; toezicht en coördinatie blijven behouden bij de provincies. Het decretale kader voorziet in de mogelijkheid tot afstemming tussen de Vlaamse overheid en de provincies om Vlaamse beleidsdoelstellingen structureel te verankeren in de werking van de regionale landschappen. Tegelijk wordt de opdracht voor de regionale landschappen bijgesteld volgens de huidige rol die deze platformen opnemen.

Budgettaire impact voor de regionale landschappen

16. De budgettaire impact voor de regionale landschappen is ongewijzigd. Het decretale kader voorziet in een continuering van het huidige beleid waarbij vanuit Vlaanderen via de formule van een samenwerkingsovereenkomst 1.365.000 euro op jaarbasis ter beschikking wordt gesteld voor de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen door de regionale landschappen en de bosgroepen. Het ontwerp van decreet biedt de mogelijkheid om ook de koepelorganisatie van de regionale landschappen te subsidiëren.

Budgettaire impact voor de Vlaamse Parken

17. In het kader van het regeerakkoord is er 2 miljoen euro extra middelen voorzien voor de oprichting van Nationale Parken Vlaanderen en Landschapsparken, gelijk verdeeld tussen de beide parkstatuten.

De restfinanciering voor vier Nationale Parken Vlaanderen en drie Landschapsparken bedraagt in totaal 1.899.000 euro. Er is principieel overeengekomen dat voor die restfinanciering geput wordt uit de reguliere beleidsmiddelen van de betrokken instanties (het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), Toerisme Vlaanderen, het Departement Omgeving en het agentschap Onroerend Erfgoed) volgens een gewogen verdeelsleutel. De herschikking en bundeling van deze middelen naar twee specifieke begrotingsartikels, één voor elk parkstatuut, wordt verder geconcretiseerd vanaf begroting 2024.

- 1° Het Vlaamse Gewest meent dat er in hoofdorde geen sprake is van staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De subsidieregelingen zijn gericht op het bereiken van een duurzame bescherming en ontwikkeling van landschapsecologische processen en de bijhorende ecosystemen, habitats en soorten. Die doelstellingen hebben een niet-economisch karakter. Door middel van de subsidie worden geen kosten gedekt die gelinkt zijn aan de economische activiteiten of de economische functie van een Nationaal Park.

Het VWEU bevat een algemeen verbod van staatssteun. Volgens artikel 107, lid 1, VWEU, maakt een overheidsmaatregel verboden staatssteun uit indien de maatregel aan vier voorwaarden voldoet:

- de maatregel dient door de staat of met staatsmiddelen te worden bekostigd;
- de maatregel dient een economisch voordeel toe te kennen waardoor bepaalde ondernemingen of producties worden begunstigd;
- de maatregel dient selectief te zijn;
- de maatregel moet het handelsverkeer tussen lidstaten ongunstig beïnvloeden en de mededinging op de interne markt verstoren of dreigen te verstoren.

Wanneer een overheidsmaatregel niet voldoet aan alle vier de toepassingsvoorwaarden van artikel 107, lid 1, VWEU, vormt zij geen staatssteun.

Wat de subsidieregeling voor een Vlaams Park betreft, stelt artikel 35 van het voorliggend ontwerp van decreet dat het parkbureau, om gesubsidieerd te blijven, onder meer de opdrachten behoorlijk moet vervullen en blijven vervullen overeenkomstig artikel 12 van het voorliggend ontwerp van decreet. Vermeld artikel 12 stelt op zijn beurt dat de opdracht van een parkbureau bestaat in het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werd toevertrouwd, in overeenstemming met het doel, vermeld in artikel 3 en 4. Deze doelstellingen, vermeld in artikel 3 en 4, hebben in de eerste plaats betrekking op het behoud van natuur en biodiversiteit.

Een van de voorwaarden van staatssteun is dat de steun verleend wordt aan een begunstigde die economische activiteiten uitoefent. Indien de begunstigde niet-economische activiteiten uitoefent is er dus geen sprake van staatssteun (en moet deze steun dus ook ter kennis worden gegeven of worden aangemeld). Het Vlaamse Gewest meent dat de kernactiviteiten die door de Vlaamse Parken worden uitgeoefend geen economisch karakter hebben en dat bijgevolg de bepalingen over staatssteun in casu niet van toepassing zijn.

- 2° Indien de subsidie toch gekwalificeerd zou moeten worden als steun in de zin van artikel 107 van het VWEU, moet de steun niet worden aangemeld bij de Europese Commissie omdat ze vrijgesteld is van aanmelding op grond van artikel 53, lid 2, b), van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)).

Het Vlaamse Gewest meent dat de subsidieregeling onder het toepassingsgebied van artikel 53, lid 2, b), van de AGVV valt. In artikel 1 van de AGVV worden de verschillende categorieën steun opgesomd waarop de AGVV van toepassing is. Steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed wordt als een van de betrokken categorieën vermeld in artikel 1, lid 1, j). Instandhouding van erfgoed in de zin van de AGVV "moet ook worden opgevat als natuurlijk erfgoed dat verband houdt met cultureel erfgoed of dat formeel

erkend is door de bevoegde overheidsinstanties van een lidstaat" (overweging 72 AGVV).

Het uitvoeringsbesluit zal conform de bepalingen van de AGVV zijn.

Wat de subsidieregeling voor een kandidaat-Vlaams Park betreft die nog niet erkend is, zal het subsidiebedrag onder de algemene de-minimisdrempel liggen waardoor deze steun niet geacht wordt het handelsverkeer tussen lidstaten en de mededinging in de interne markt te verstoren.

Implementatie

18. Dit ontwerp van decreet zorgt voor het decretale kader voor de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg. Voor de Vlaamse Parken worden de algemene doelstellingen vastgesteld en de basis gelegd voor de erkenning en subsidiëring. Concrete uitvoeringsbepalingen moeten worden vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Het ontwerp van decreet voorziet in een overgangsbepaling zodat de lopende aanvragen tot het verkrijgen van het statuut van een Nationaal Park Vlaanderen en een Landschapspark die werden ingediend na de oproep die liep van 19 april 2021 tot en met 15 september 2021, kunnen worden beschouwd als zijnde rechtsgeldig volgens de bepalingen van het ontwerp van decreet, voor zover ze aan de decretale bepalingen voldoen.

Wat de regionale landschappen betreft worden de doelstellingen, het werkingsgebied en de basis voor de erkenning bepaald. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden en rapportering, evenals nadere regels vaststellen wat de coördinatie en opvolging van de regionale landschappen betreft zodat samenwerking met de provincies optimaal kan verlopen. Erkende regionale landschappen behouden hun erkenning.

19. Verder wordt in dit ontwerp van decreet voorzien in een procedure tot de intrekking van erkenningen op basis van controle en evaluatie van de resultaten van de toegekende erkenningen. Concrete uitvoeringsbepalingen moeten worden vastgesteld door de Vlaamse Regering.

C. Totstandkomingsprocedure

20. De inhoudelijke voorbereiding voor de oproepen Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 kan ook beschouwd worden als voorbereiding voor de wettelijke verankering van beide parkstatuten. Deze inhoudelijke voorbereiding gebeurde door de trekkers ANB en VLM in samenwerking met het Departement Omgeving, het agentschap Onroerend Erfgoed en Toerisme Vlaanderen.

Tijdens de voorbereiding van deze oproepen zijn diverse belanghebbenden geraadpleegd:

- bilateraal overleg op diverse momenten met vertegenwoordigers van enerzijds respectievelijk het ANB en de VLM als organiserende instanties en anderzijds Natuurpunt vzw, Landelijk Vlaanderen, Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat (tijdens de voorbereiding van de oproepen en na de lancering van de oproepen);
- toelichting en bespreking met de Gewestelijke Overleginstantie (GOI) op 30 september 2020 en 13 april 2021;
- forum Landschapsparken op 7 oktober 2020 voor geïnteresseerden. Daarbij werden de eerste ideeën gepresenteerd en konden vragen en suggesties ingebracht worden. Daaraan namen onder meer vertegenwoordigers van Landelijk Vlaanderen, Boerenbond, Natuurpunt, regionale landschappen, toeristische organisaties, provincies en gemeenten deel.

21. Er is een consultatieronde georganiseerd om de inhoud en structuur van het ontwerp van decreet toe te lichten en te bespreken tussen 3 juni 2022 en 23 juni 2023 via bilateraal overleg met Natuurpunt, Landelijk Vlaanderen, het Algemeen Boerensyndicaat, Boerenbond, Vlaams Overleg Regionale Landschappen, de Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). Aandachtspunten en suggesties werden verwerkt in dit ontwerp van decreet.

Daarnaast werd over de overheveling van de decretale bepalingen over de regionale landschappen uit het Natuurdecreet naar dit ontwerp van decreet een vertegenwoordiging van de regionale landschappen geraadpleegd op 9 november 2020.

22. Het ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/274 van 12 juli 2022.

23. Op 21 oktober 2022 keurde de Vlaamse Regering het ontwerp van decreet een eerste keer principieel goed.

Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

24. Het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) met nummer 2021/104 werd verstrekt op 8 november 2022.

De VTC oordeelt dat het voorgelegde ontwerp van decreet voldoende waarborgen zou kunnen bieden op voorwaarde dat een aantal elementen bijkomend worden geïmplementeerd: "40. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de memorie aanpassen in verband met de rechtvaardigingsgrond (luik 2);
- de bewaartermijnen verantwoorden (luik 5);
- de VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke de nodige maatregelen te nemen betreffende de juistheid van de gegevens (luik 6)."

Kwaliteit van de regelgevende grondslag

De VTC adviseert de memorie van toelichting aan te passen met de rechtvaardigingsgrond, vermeld in het advies onder randnummer 8: "Artikel 27, §1, van het ontwerp bepaalt in dat verband dat de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, verwerkt voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. De memorie geeft evenwel geen verdere uitleg. Het lijkt eerder te gaan om een taak van algemeen belang, waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om de memorie op dat punt aan te passen."

Repliek

De memorie van toelichting werd op dit punt aangepast.

Minimale gegevensverwerking

Onder haar randnummer 31 vraagt de VTC om de bewaartermijnen, bepaald in artikel 30 van het ontwerp van decreet, verder te verantwoorden in de memorie van toelichting. De VTC kan dan ook niet nagaan of een en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking en maakt voorbehoud wat dat betreft: "Wat de bewaartermijn betreft, wordt deze bepaald in artikel 30 van het

ontwerp als volgt: 'De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1, gedurende de volgende termijn:

- 1° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt goedgekeurd, zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en tot één jaar na afloop van de erkenning of de subsidie;
- 2° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen tot één jaar na de afwijzingsbeslissing.

In afwijking van paragraaf 1, indien een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing zoals bedoeld in paragraaf 1, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van een Vlaams Park en tot 10 jaar erna.'

De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens, verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot 10 jaar erna."

Repliek

De memorie van toelichting wordt aangepast op het vlak van de motivering van de bewaartermijnen van persoonsgegevens.

Juistheid

De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt: "32. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

33. Het ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt."

Repliek

Artikel 27, §2, 4°, bevat daarover wel bepalingen: "De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden: (...) 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd."

Verantwoordelijkheid

Verder adviseert de VTC onder randnummer 19 om na te gaan of een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling als vermeld in artikel 35 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) moet uitgevoerd worden: "De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB – artikel 35 AVG) voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is."

Repliek

Overeenkomstig artikel 35 van de AVG zullen de verwerkingsverantwoordelijken vóór de verwerking van persoonsgegevens nagaan of een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling moet worden uitgevoerd de verwerkingen een hoog risico zouden inhouden voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. Deze beoordeling zal in dat geval worden voorgelegd aan de VTC.

Advies van de Vereniging van de Vlaamse Provincies

25. Het advies van de VVP werd verstrekt op 18 november 2022.

Het advies kwam tot stand op basis van input vanuit de vijf provinciebesturen. Ook werd er afgestemd met de Koepel van de Regionale Landschappen en de Bosgroepen.

Om rekening te houden met de door de VVP gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van decreet aangepast aan sommige punten van de VVP. De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld.

- In het algemeen onderschrijft de VVP de stelling dat landschap overal is en meer is dan alleen maar de open ruimte. De VVP vindt het dan ook opmerkelijk dat inhoudelijk de bepalingen rond de Nationale Parken/Landschapsparken volledig los lijken te staan van de bepalingen die gaan over de regionale landschappen.

“De meerwaarde of de noodzaak om beide in één decreet te zetten, zoals besproken in punt 15 van de impactanalyse, p.6 memorie van toelichting (MV) is daardoor op dit moment niet duidelijk. Zo zou het minimaal ‘logisch’ zijn dat een regionaal landschap, omwille van integratie en afstemming kan deelnemen aan de governance van een parkbureau Nationaal- of Landschapspark. Mogelijk zijn er nog andere maatregelen die genomen kunnen worden om de beleidsafstemming, ifv integrale landschapszorg, te bevorderen tussen de drie beleidsinstrumenten: regionale landschappen, Nationale- en Landschapsparken.

Het lijkt voor de VVP ook logischer om het ontwerp van decreet aan te vatten met de bepalingen inzake de regionale landschappen als instrument voor de algemene landschapszorg en nadien verder op te bouwen richting de Nationale en Landschapsparken.

De VVP wil benadrukken dat de regionale landschappen een centrale en gebiedsdekkende rol opnemen in algemene landschapszorg.”

Dit komt volgens de VVP momenteel niet voldoende in het ontwerp van decreet naar voren. Er lijkt een te strikte inhoudelijke opdeling gemaakt tussen regionale landschappen en Vlaamse Parken.

De VVP pleit er dus voor om het ontwerp van decreet te laten starten met de regionale landschappen en daarna over te gaan tot de omschrijvingen en artikelen die focussen op de Vlaamse Parken.

Repliek

De volgorde van de bepalingen van het ontwerp van decreet houdt geen hiërarchie in en doet geen afbreuk aan het belang van de regionale landschappen noch aan de verhouding van de regionale landschappen ten opzichte van de Vlaamse Parken.

Er wordt gevraagd naar een link tussen regionale landschappen en Vlaamse Parken. De regionale landschappen en Vlaamse Parken worden in het ontwerp van decreet bewust uiteengehouden in aparte titels, gezien de eigen finaliteit van de instrumenten. Toch is er link tussen de regionale landschappen en de Vlaamse Parken. Zo kan een regionaal landschap bijvoorbeeld participeren in een parkbureau of de opdracht van een parkbureau op zich nemen.

- De VVP ziet een juridische onzekerheid ontstaan door het bijstellen van de criteria: “- Zie ambitie type 4-natuurbeheerplan wordt verbreed naar type 3 of 4 – artikel 4, §1.
- Zie mogelijkheid tot afwijken van minimale oppervlakte van 10.000 ha – mits voldoende onderscheidend – artikel 4, §1.”

Nieuwe kandidaten of kandidaat-indieners, die in de eerste ronde niet werden geselecteerd zouden zich via juridische weg kunnen aandienen.”

Repliek

Er wordt akte genomen van de opmerking. Er wordt toegevoegd dat er voor bestaande kandidaten een overgangsregeling werd uitgewerkt.

Wat betreft de mogelijkheid tot het afwijken van de minimale oppervlakte, moeten de criteria nog verder worden uitgewerkt door de Vlaamse Regering.

- De VVP is het ermee eens dat de Vlaamse Parken erkende gebieden zijn. “Wat de regionale landschappen betreft gaat de erkenning eerder naar een samenwerkingsverband dat in een gebied actief is ter bevordering van de landschappelijke ontwikkeling en gebiedseigen kwaliteiten. In die zin is de alinea op pagina 5 in de ‘nota aan de Vlaamse Regering’ niet volledig correct.”

Repliek

Die passage werd geschrapt uit de nota.

- De VVP merkt op dat aangezien de regionale landschappen en de intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten (IOED) beide landschapszorg in hun takenpakket hebben en zich beide toeleggen op de realisatie van flankerende of gelijkaardige doelstellingen, het aangewezen is dat hun takenpakket op elkaar wordt afgestemd en dat deze afstemming ook gebeurt bij het formuleren van de gezamenlijke missie waarbij ook nog andere organisaties, instanties enzovoort betrokken zijn. Dit om een wildgroei aan begeleiding, adviezen, initiatieven te vermijden.

Repliek

Het klopt dat beide landschapszorg in hun takenpakket hebben. De regionale landschappen focussen daarbij op een transversale benadering, de IOED’s werken eerder sectoraal.

De opdracht van de IOED’s is ook ruimer dan alleen landschapszorg. De IOED’s ondersteunen de gemeenten in hun werkingsgebied bij het uitwerken en uitvoeren van een gezamenlijk onroerenderfgoedbeleid. Een intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst kan ook bepaalde taken over onroerend erfgoed voorbereiden of opnemen voor de aangesloten gemeenten. Essentieel daarbij is een gezamenlijke beleidsvisie en een gezamenlijk plan van aanpak voor het behoud, het gebruik en de herbestemming van het onroerend erfgoed in het werkingsgebied, complementair aan het Vlaams onroerenderfgoedbeleid. Daarnaast ondersteunen ze de erfgoedgemeenschappen in hun werkingsgebied en creëren ze een lokaal draagvlak.

Binnen de opdracht van de IOED is het belangrijk om de nodige afstemming te zoeken met de regionale landschappen.

Hoewel de opmerking inhoudelijk begrijpelijk is, behoort de afstemming van de IOED’s niet tot de scope van het decreet.

- De VVP merkt op dat de term 'lokale besturen' op verschillende manieren wordt ingevuld: "soms enkel gemeenten, soms volgens het Bestuursdecreet (waaronder ook de provincies vallen). Mogelijks kan dit opgevangen worden door in artikel 2 van het ontwerp van decreet een begripsomschrijving voor 'lokale besturen' op te nemen en terminologie consequent toe te passen in het ontwerp van decreet."

Repliek

In het ontwerp van decreet zal consequent ofwel de term 'gemeente' als vermeld in artikel I, 3, 5°, a), van het Bestuursdecreet worden toegepast ofwel de term 'lokale overheden' als vermeld in artikel I, 3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet (gemeenten en provincies).

- Over toerisme zegt de VVP: "De opname van de regionale landschappen in het ontwerp van decreet maakt dat hun bevoegdheid wordt uitgebreid met toerisme. Toerisme is een beleidsmaterie die in de interne staatsvorming aan de provinciebesturen werd toegewezen. De in het witboek opgenomen uitzonderingen op deze regel laten niet toe dat een Vlaams decreet opdrachten voor toeristische maatregelen neerlegt bij de Regionale Landschappen. Dat moeten de provincies kunnen bepalen."

Repliek

De verwijzing naar het bevorderen van de toegankelijkheid van het landschap door de regionale landschappen door middel van toeristische maatregelen wordt geschrapt in artikel 19, tweede lid, 2°, van het ontwerp van decreet.

- In verband met de erkenning vraagt de VVP uitdrukkelijk om de huidige bevoegdheid met betrekking tot de erkenning van de regionale landschappen te behouden. Deze provinciale bevoegdheid is een afspraak gemaakt in het kader van de interne staatsvorming en het behoud van de provinciale bevoegdheid staat de doelen van het ontwerp van decreet om tot een transversaal landschapsbeleid te komen niet in de weg.

"De provincies zijn het dan ook niet eens met de passage uit de nota aan de Vlaamse Regering dat 'De rol van de lokale en provinciale besturen bij de regionale landschappen wordt niet gewijzigd' (deel D impact op de lokale en provinciale besturen). Het behoud van de bevoegdheid stelt de provincies ook in staat om de huidige taakstelling uit het Natuurdecreet om de optimale samenwerking en synergiën met de Bosgroepen te bevorderen, verder uit te werken. Een taakstelling die de doelen van een transversaal landschapsbeleid ten goede komt. Het lijkt logisch naar maatwerk, logistiek, ... om de bevoegdheden erkenning, opvolging en coördinatie niet te splitsen."

Repliek

Het overhevelen van de erkenning van de regionale landschappen van de provincies naar de Vlaamse Regering is een politieke beleidskeuze die gemaakt werd in dit ontwerp van decreet. Er worden geen wijzigingen doorgevoerd aan de rol van de provincies. In artikel 22 van het ontwerp van decreet wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de regionale landschappen erkent op voordracht van de provincies.

- Bij artikel 2 wil de VVP graag dat er een definitie van 'lokale besturen' wordt opgenomen.

Repliek

'Lokale besturen' wordt vervangen door een verwijzing naar de term 'lokale overheden' als vermeld in artikel I, 3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet zodat zowel de gemeenten als provincies worden gevat wanneer dit zo bedoeld wordt.

- Parkbureau: "De VVP vraagt met aandrang om de creatie van een aparte rechtspersoonlijkheid als verplichting te herbekijken. Om bestuurlijke 'verrommeling' of 'verzwaring' te vermijden is het wenselijk de optie open te houden dat een Parkbureau ingebed wordt in een bestaande rechtspersoon waarvan de statuten en structuren voldoen aan de doelen en vereisten van dit ontwerp van decreet."

Repliek

De optie die gevraagd wordt bestaat al en behoeft dus geen wijziging.

- Artikel 4, §3, introductie van de term zelfrealisatie: "De provincies vragen verduidelijking over het parallelle traject en de vermelde hindernissen", waarvan sprake in de memorie van toelichting bij dit artikel.

Repliek

Er moet een onderscheid gemaakt worden met de definitie van 'zelfrealisatie' in het Onteigeningsdecreet om verwarring te vermijden. Zelfrealisatie wordt niet gezien als verplichte eerste stap, maar het gaat eerder om 'streven naar' zelfrealisatie.

- Artikel 5: de VVP wenst te benadrukken dat een Vlaams Park een instrument is dat bottom-up door de gebiedscoalities wordt uitgewerkt. Het bepalen van nadere regels voor de inhoud van de doelstellingen dient te gebeuren in overleg met en door de betrokken gebiedscoalities van de erkende Vlaamse Parken. De provincies wensen deze wijziging opgenomen te zien in dit artikel.

Repliek

Bij het uitvoeringsbesluit wordt ook advies gevraagd aan de VVP. Het lijkt niet wenselijk om het gevraagde toe te voegen aan artikel 5 van het ontwerp van decreet aangezien dat beter in het uitvoeringsbesluit wordt bepaald. Bovendien is het vreemd dat organisaties die een erkenning voor een gebied ambiëren, de eigen doelstellingen bepalen.

- Artikel 6: "De VVP vraagt bijkomende verduidelijking bij artikel 6. Nu kan geïnterpreteerd worden dat bij grensoverschrijdende gebiedscoalities, slechts figuurlijk '1 ha' Nationaal of Landschapspark voldoende is in het betrokken land of gewest om aan de criteria van dit artikel te voldoen. Graag een heldere duiding van hoe dit moet geïnterpreteerd worden."

Repliek

De opmerking omvat een correcte interpretatie. Er werd in het ontwerp van decreet geen minimumoppervlakte bepaald om als 'grensoverschrijdende gebiedscoalitie' gezien te worden. Het voorbeeld uit de opmerking is theoretisch mogelijk, maar er is geen noodzaak om er regels over te bepalen. Er gebeurt immers altijd voorafgaand aan de erkenning een inhoudelijke afweging, dossier per dossier.

- Artikel 8: de VVP vraagt in dat artikel een toevoeging van provinciebesturen.

Repliek

Hiervoor wordt verwezen naar de repliek bij artikel 2 en onder de algemene opmerkingen van de VVP.

- Artikel 10: de VVP vraagt de toevoeging dat een gebiedscoalitie ook zelf de erkenning kan teruggeven.

Repliek

Theoretisch is de teruggave van een erkenning altijd mogelijk na formeel verzoek van de gebiedscoalitie. Dat dient dan ook niet specifiek bepaald te worden in het ontwerp van decreet. Wanneer een park niet meer voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, zoals wanneer er geen parkbureau meer is dat het management van het park opneemt, kan via de sanctieregeling conform artikel 25 de erkenning ingetrokken worden. Het 'teruggeven' van een erkenning kan dus simpelweg door ervoor te zorgen dat er niet meer voldaan wordt aan een van de voorwaarden.

- Artikel 12: de VVP vraagt in dat artikel een toevoeging van provinciebesturen.

Repliek

Daarvoor wordt verwezen naar de repliek bij artikel 2 en onder de algemene opmerkingen van de VVP.

- Artikel 12: de VVP heeft enkele vragen ter verduidelijking of aanpassing.

- “– In functie van afstemming toevoegen van regionale landschappen als mogelijk lid van de AV en het bestuursorgaan.
- Artikel 12, §2: 2° Leden die benoemd zijn op voordracht van publieke of particuliere beheerders met terrein gelegen in ... : ophijsting verwijst naar landbouworganisaties, erfgoedverenigingen ... die niet of zelden terreinen hebben en zijn ook niet altijd betrokken bij het beheer van terreinen. Maar uiteraard zijn dit allemaal belangrijke stakeholders – horen misschien beter thuis bij '3° actoren wiens medewerking nuttig is ...'.
- Als er staat dat 'het bestuursorgaan' evenwichtig moet bestaan uit ... heeft men het dan over de Algemene Vergadering of de Raad van Bestuur?
- De rol van de Vlaamse administraties in de Parkbureaus wordt nergens in het ontwerp van decreet gedefinieerd. Kunnen Vlaamse administraties in bestuursorgaan zitten van organisaties die ze zelf moeten beoordelen? Of kunnen ze erin zetelen als 'niet stemgerechtigd lid'?"

Repliek

- Expliciete vermelding van de regionale landschappen kan leiden tot een cirkelredenering: indien het regionaal landschap de opdracht van een parkbureau op zich neemt, kan het niet bijkomend in het eigen bestuursorgaan zetelen. Een regionaal landschap kan het parkbureau van een bepaald park verzorgen of kan deel uitmaken van het bestuursorgaan. Dat wordt expliciet vermeld in de memorie van toelichting.
- De ophijsting van organisaties wordt verplaatst naar artikel 12, §2, 3°.
- Het bestuursorgaan is gebruikt als generieke term waarbij voor elke rechtsvorm apart bekeken kan worden wat overeenkomstig de toepasselijke regelgeving voor die rechtsvorm onder bestuursorgaan dient begrepen te worden.

- De entiteiten van de Vlaamse overheid die ook terreinbeheerder zijn, zijn gevat door artikel 12, §2, 2°. Verder zal de Vlaamse overheid niet formeel deelnemen aan het bestuur van een Vlaams Park.
- Artikel 13: dat artikel stelt dat het parkbureau uiterlijk op het ogenblik van de erkenning ervan wordt opgericht. De VVP acht het niet realistisch dat gebieds-coalities dat al gaan doen nog voor ze weten of ze ook effectief erkend zullen zijn.

Hiervoor stelt de VVP twee oplossingen voor:

- 1° Een periode inlassen tussen de 'goedkeuring/selectie' van een Vlaams Park en de effectieve erkenning (incl. oprichting rechtspersoonlijkheid) ervan;
- 2° Na selectie/erkenning een tijdsvenster voorzien waarin werk gemaakt kan worden van de effectieve oprichting van de rechtspersoonlijkheid."

Repliek

Dat is een terechte opmerking. In artikel 13 wordt in een overgangstermijn van zes maanden na de erkenning voorzien.

- Artikel 17: "Bij de financiering en de inbreng van de lokale overheden vragen de provincies een verduidelijking betreffende de inbreng van personeel en infrastructuur. Wordt dit ook beschouwd als de inbreng van de lokale overheid bij het realiseren van de minimale 20% cofinanciering, zoals opgenomen in de teksten van de projectoproep Vlaamse Parken?"

Repliek

Inbreng van personeel en infrastructuur kan behoren tot de inbreng in de financiering.

- Artikel 18: "De VVP stelt zich de vraag hoe de Vlaamse Regering omgaat met de andere gebieden die reeds de naam Landschapspark dragen in Vlaanderen, en waar de Vlaamse Regering o.a. via het instrument van landinrichting mee in investeert als Landschapspark.

De provincies vragen de mogelijkheid om naast Vlaamse Landschapsparken ook provinciale landschapsparken te 'erkennen', waaronder landschapspark Bultskampveld, landschapspark Drongengoed en landschapspark de Merode."

Repliek

De Vlaamse Regering neemt daar geen initiatief voor. De Vlaamse Regering draagt de kwaliteit van het merk hoog in het vaandel en hecht veel belang aan de internationale uitstraling van de Vlaamse Parken. De termen Landschapspark en Nationaal Park worden voorbehouden voor de gebieden die voldoen aan de voorwaarden voor erkenning. Als een gebied echter al de term 'landschapspark' gebruikt, dan kan dat niet worden verhinderd op basis van het ontwerp van decreet. Het wordt echter niet erkend in de zin van dit ontwerp van decreet. Wel heeft het de mogelijkheid om deel te nemen aan toekomstige oproepen mits er aan de voorwaarden van dit ontwerp van decreet voldaan wordt.

- Artikel 19: "Vraag om een passage omtrent erfgoed toe te voegen en in het decreet duidelijkheid te creëren over het takenpakket tussen de regionale landschappen, Nationale – en Landschapsparken en bij uitbreiding de IOED's. Zie verder ook de wijzigingsbepalingen, artikel 32, 2°, en artikel 33 (= introductie in het Onroerenderfgoeddecreet van het begrip cultuurhistorische landschapzorg)."

Repliek

Zie de repliek bij de algemene opmerkingen van de VVP over het takenpakket van de regionale landschappen en de IOED's.

- Artikel 19: "Er is tevens in het definitiekader nood aan verduidelijking tussen termen als ontsluiting, recreatie, recreatief medegebruik, ..."

Repliek

Een definitiekader voor deze termen is niet nodig voor een goed begrip van het decreet.

- Artikel 20: "Graag een passage toevoegen die ervoor zorgt dat de regionale landschappen (en bij uitbreiding de Vlaamse Parken) niet gevat worden door het toekomstige decreet inzake de regiovorming. Het werkingsgebied van een regionaal landschap is het grondgebied van aaneengesloten gemeenten, of onderdelen van gemeenten zoals districten of deelgemeenten, die (in deelgebieden) specifieke landschapkenmerken gemeenschappelijk hebben, ongeacht de huidige landschapskwaliteit, grondgebruik of bestemming en in zoverre dat de gemeente toetreedt tot dit samenwerkingsverband."

Repliek

In de voortgangsrapportering over regiovorming, die eerder dit jaar aan de Vlaamse Regering werd voorgelegd, staat dat nog bepaald moet worden wat het statuut van de regionale landschappen binnen dit ontwerp van decreet is.

- Artikel 21: "De provinciebesturen wensen nauw betrokken te worden bij het uitvoeringsbesluit dat de samenstelling en werking van deze koepelorganisatie nader bepaalt."

Repliek

De provinciebesturen zullen betrokken worden bij de opmaak van het uitvoeringsbesluit.

- Artikel 22: "De provincies vragen uitdrukkelijk hun huidige bevoegdheid m.b.t. erkenning van de regionale landschappen te behouden. Deze provinciale bevoegdheid is een afspraak gemaakt in het kader van de interne staatshervorming en het behoud van de provinciale bevoegdheid staat de doelen van het decreet om tot een transversaal landschapsbeleid te komen niet in de weg.

De provincies zijn het dan ook niet eens met de passage uit de nota aan de Vlaamse Regering dat 'De rol van de lokale en provinciale besturen bij de Regionale Landschappen wordt niet gewijzigd' (deel D impact op de lokale en provinciale besturen).

Het behoud van de bevoegdheid stelt de provincies ook in staat om de huidige taakstelling uit het Natuurdecreet om de optimale samenwerking en synergiën met de Bosgroepen te bevorderen verder uit te werken. Een taakstelling die de doelen van een transversaal landschapsbeleid ten goede komt.

Het lijkt logisch naar maatwerk, logistiek, ... om de bevoegdheden erkenning, opvolging en coördinatie niet te splitsen."

Repliek

Zie de repliek onder de algemene opmerkingen van de VVP met betrekking tot de erkenning.

- Artikel 23: “De provinciebesturen zijn bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de Regionale Landschappen en wensen hierbij geen nadere regels opgelegd te krijgen. Het komt de provinciale autonomie toe om hier maatwerk te leveren.”

Repliek

Gelet op het feit dat dit ontwerp van decreet de erkenning toewijst aan de Vlaamse Regering in plaats van de provincies, is het logisch dat het ontwerp van decreet voorziet dat daarvoor nadere bepalingen opgemaakt kunnen worden.

- Artikel 24: “Vraag ter verduidelijking: Is de afstemming in functie van het verankeren van Vlaamse doelstellingen beperkt tot wat is afgesproken binnen samenwerkingsovereenkomst (met ANB, VLM) of ook op vlak van andere sectoren, zoals erfgoed. De provincies pleiten er ook voor om van de samenwerkingsovereenkomst een structureel, continue instrument te maken en de context van een projectmatige samenwerking te verlaten. Het is tevens noodzakelijk dat de Vlaamse financiering stijgt (minstens geïndexeerd wordt) in de toekomst. Het artikel stelt immers dat de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies aan provincies kan verlenen met het oog op financiering van de regionale landschappen en hun koepelorganisatie. Als de Vlaamse financiering niet stijgt, en ook de koepelorganisatie moet gesubsidieerd worden, zal dit tot een verdunning van de middelen leiden.”

Repliek

Artikel 24 van het ontwerp van decreet maakt wat gevraagd wordt al mogelijk.

- Artikel 25: “Op basis van artikel 23 is het wenselijk de provinciebesturen te betrekken bij de afweging en procedures die kunnen leiden tot sancties. Zie hier ook de opmerking bij artikel 22.”

Repliek

Aangezien de provincies de coördinatie en opvolging van de regionale landschappen op zich nemen, is het logisch dat zij betrokken worden bij het opleggen van sancties door de Vlaamse Regering. Artikel 25 wordt daarvoor aangevuld.

- Titel 6: gegevensbescherming: “Dit deel is opvallend uitgebreid. Het heeft meer de allure van een uitvoeringsbesluit. In functie van de leesbaarheid kan ingekort worden en nadien uitgebreider in een uitvoeringsbesluit opgenomen worden.”

Repliek

De Vlaamse Toezichtcommissie neemt het standpunt in dat in de decreten die de verwerkingen van persoonsgegevens omkaderen bij voorkeur volgende essentiële elementen worden opgenomen:

- aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke;
- doeleinde van de verwerking;
- (categorieën van) persoonsgegevens;
- (categorieën van) betrokkenen;
- (categorieën van) ontvangers;
- opslagperioden of bewaartermijnen.

De VTC gaat ervan uit dat het opnemen van deze vermeldingen in een uitvoeringsbesluit al een goede stap is, maar onvoldoende. In een uitvoeringsbesluit horen in beginsel enkel verdere preciseringen thuis. Als zodanig volstaat zo'n uitvoeringsbesluit niet als wettelijke basis of grondslag, tenzij een decreet een voldoende duidelijk kader voor verdere uitvoering heeft gecreëerd.

In het VTC-advies is hierover geen opmerking opgenomen. Deze elementen worden bijgevolg behouden in dit ontwerp van decreet.

- Artikel 32: "Wijzigingen in het Onroerenderfgoeddecreet naar het aspect landschapszorg binnen erfgoed.

Schrappen uit de definities: '3° algemene landschapszorg: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;';

Toevoegen van '21°/2° (1° = cultuurgoederen): cultuurhistorische landschapszorg: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;'. Door expliciet landschapszorg te behouden/toe te voegen aan het Onroerenderfgoeddecreet lijkt de decreetgever een uitzondering in te bouwen op de doelstelling van dit ontwerp van decreet om naar een samenhangend transversaal landschapsbeleid te streven en hiervoor binnen dit decreet de beschikbare instrumenten te centraliseren. Nu blijft beleidsontwikkeling voor landschapszorg ook mogelijk, via instrumenten uit het Onroerenderfgoeddecreet. Dit kan tot verwarring of frictie leiden (zie eerder ook algemene opmerkingen)."

Repliek

'Algemene landschapszorg' in het Onroerenderfgoeddecreet wordt gewijzigd in 'cultuurhistorische landschapszorg' zodat ook sectorale instrumenten en financiële middelen voor landschapszorg ingezet kunnen blijven, net als ook andere sectoren hun eigen instrumenten behouden. Op termijn wordt via dit aanbouwdecreet gestreefd naar één decreet dat alles inzake transversale landschapszorg regelt en waarin alle beschikbare instrumenten gecentraliseerd worden.

Gezamenlijk advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed

26. Het gezamenlijk advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Miniraad) en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (SARO) werd verstrekt op 23 en 24 november 2022.

Om rekening te houden met de door de Miniraad gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van decreet aangepast aan sommige opmerkingen. De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld.

- In hun randnummer 4 formuleren de raden acht strategische bemerkingen bij het ontwerp van decreet:
  - 1° decreet en rechtszekerheid;
  - 2° decretale basis voor erkenning;
  - 3° Vlaamse Parken: democratisch gehalte;
  - 4° Vlaamse Parken: geen verplichtingen of beperkende maatregelen;
  - 5° Landschapspark;
  - 6° Nationaal Park Vlaanderen;
  - 7° regionale landschappen;
  - 8° algemene landschapszorg.

- Randnummer 5: “Gezien de talrijke strategische bemerkingen die de raden in voorliggend advies formuleren ten aanzien van het ontwerpdecreet dringen de raden aan op een grondige herwerking van het ontwerpdecreet en vragen ze ook dat het aangepaste ontwerpdecreet opnieuw voor advies wordt voorgelegd aan de strategische adviesraden.”

Repliek

Er volgt geen grondige herwerking naar aanleiding van de opmerkingen van de raden en bijgevolg wordt het niet opnieuw voorgelegd voor advies. Sommige opmerkingen werden herwerkt in het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting, andere opmerkingen werden voldoende weerlegd.

Randnummers 6 tot en met 8 – decreet en rechtszekerheid

- Randnummer 6 over rechtszekerheid: “De raden stellen vast dat het ontwerpdecreet op tal van gebieden geen eenduidig kader creëert. Met het oog op rechtszekerheid vinden de raden dit geen goede zaak.

(1) Zo verwijzen de raden naar het gebruik van ‘vage termen’ in het ontwerpdecreet. Artikel 3, §3, bepaalt dat ‘waar mogelijk’ de doelen van een Vlaams Park moeten worden gerealiseerd door zelfrealisatie. Over de doelen van een erkend Nationaal Park Vlaanderen is sprake van het beheren van het gebied in een ‘zo natuurlijk mogelijke’ staat (artikel 4, §2). Inzake de samenstelling van het bestuursorgaan van het parkbureau maakt het ontwerpdecreet melding van personen wiens medewerking ‘nuttig’ is voor de realisatie van de doelstellingen (artikel 12, §2). De raden verwijzen ook naar de diverse aspecten die via een uitvoeringsbesluit nog verder moeten of kunnen worden uitgewerkt (zie verder par. 7 en par. 8 van dit advies).

(2) De raden stellen bovendien vast dat de Memorie van Toelichting voor heel wat artikelen zich beperkt tot een overname van de decretale tekst zonder enige verdere duiding of toevoeging.

(3) Volledigheidshalve verwijzen de raden ook naar de vermelding dat het ontwerpdecreet is opgevat als een kaderdecreet (MvT pag. 1). Verdere toelichting wordt hieromtrent niet gegeven. De raden dringen erop aan om de ambities van dit ‘kaderdecreet’ verder te duiden.”

Repliek

(1) Op de eerste opmerking is al geantwoord, zie hoger in de repliek bij het advies van de VVP bij artikel 4, §3.

(2) De memorie van toelichting wordt zo duidelijk mogelijk aangevuld in de mate van het mogelijke, met inachtneming van de replieken op de adviesvragen.

(3) De memorie van toelichting geeft voldoende duiding bij het idee van een kaderdecreet, zie onder meer randnummer 7. In eerste instantie regelt het ontwerp van decreet de oprichting van Vlaamse Parken en de regionale landschappen. Op een later moment kan het uitgebreid worden met nieuwe stimulerende instrumenten voor een transversale landschapszorg, zoals de organisatie en ondersteuning van duurzame gebiedscoalities, landschapskwaliteitsdoelstellingen of andere instrumenten voor de implementatie van de Europese Land-schapsconventie of Biodiversiteitsstrategie 2030.

- Randnummer 7 over noodzakelijke uitvoeringsbesluiten: “Een aantal cruciale elementen van het ontwerpdecreet moeten nog verder worden ingevuld via een

uitvoeringsbesluit. De concrete impact van het ontwerpdecreet is aldus nog niet gekend. Vanuit het aspect van rechtszekerheid voor de burger is dit geen goede zaak. Bovendien leidt deze werkwijze ertoe dat de uitvoerbaarheid van grote delen van het ontwerpdecreet uitgesteld wordt (nl. tot het in een uitvoeringsbesluit is geregeld).

Zonder volledigheid na te streven wijzen de raden op het noodzakelijk uitvoeringsbesluit (artikel 4, §1, vijfde lid) waarin de Vlaamse Regering de nadere regels zal bepalen met betrekking tot het afwijken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare voor een Nationaal Park Vlaanderen. Ook de inhoud en de vorm van de parknota en de inhoud van het masterplan zullen nog door de Vlaamse Regering moeten worden vastgelegd (artikel 11). Beide instrumenten – parknota en masterplan – vormen niettemin een cruciaal element bij de beoordeling van de erkenning van een Nationaal Park Vlaanderen. De raden dringen erop aan dat de inhoud en vorm van parknota's en masterplannen, duidelijk moeten zijn op het moment van de definitieve goedkeuring van het decreet, en dit voor de rechtszekerheid. Ze vragen om de ontwerpbesluiten voor advies voor te leggen aan de raden, gezien het strategisch belang van deze besluiten."

Repliek

Er wordt akte genomen van deze opmerking. De raden zullen ook om advies worden gevraagd over de uitvoeringsbesluiten.

- Randnummer 8 over facultatieve uitvoeringsbesluiten: "Bovendien stellen de raden vast dat het ontwerpdecreet voor diverse bepalingen melding maakt van de mogelijke opmaak van een uitvoeringsbesluit door de Vlaamse Regering. Het gaat vaak om cruciale elementen. Ook dit bemoeilijkt een adequate beoordeling van voorliggend ontwerpdecreet. De raden vragen om het merendeel van de essentiële reglementaire maatregelen (decreet en uitvoeringsbesluiten) uit te werken alvorens het decreet behandeld en aangenomen wordt en alvorens tot erkenning van de parken kan worden overgegaan.

(1) Zo stellen de raden bijvoorbeeld vast dat het ontwerpdecreet (artikel 5) de mogelijkheid openhoudt dat de Vlaamse Regering nog nadere regels kan vastleggen betreffende de inhoud van de doelstellingen van de Vlaamse Parken. (2) Ook inzake de beoordeling en goedkeuring van parknota's, masterplannen en operationele plannen en de erkenningsvoorwaarden en -procedure kan de Vlaamse Regering nadere regels vaststellen (artikel 9). (3) De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van een parkbureau vastleggen (artikel 12, §4)."

Repliek

(1) De primaire doelstellingen werden uitgewerkt in het ontwerp van decreet. De Vlaamse Regering kan beslissen of ze al dan niet verdere verduidelijkingen of specificering van die doelstellingen uitwerkt.

(2) Uitvoeringsbepalingen voor artikel 9 worden uitgewerkt door de Vlaamse Regering. Artikel 9 van het ontwerp van decreet wordt zo gewijzigd dat de Vlaamse Regering uitvoeringsbepalingen 'moet' vaststellen.

(3) Uitvoeringsbepalingen over de rapportering worden voorzien op korte termijn door de Vlaamse Regering. Uitvoeringsbepalingen over de overige aspecten worden optioneel gehouden zodat de ervaringen bij de eerste erkenningen kunnen uitwijzen of een nadere regeling noodzakelijk is.

Randnummers 9 en 10 – decretale basis voor erkenning Vlaamse Parken

- Randnummer 9 over decreet en besluiten: “De raden vinden het positief dat het ontwerpdecreet de decretale basis legt voor de oprichting en erkenning van Vlaamse Parken. Het ontwerpdecreet (artikel 7) stelt dat een Vlaams Park kan worden erkend door de Vlaamse Regering als het voldoet aan de voorwaarden bepaald in het decreet én de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Het is aldus wachten op de uitvoeringsbesluiten alvorens het volledig regelgevend kader gekend is voor de erkenning van Vlaamse Parken. Ambitie is om tegen midden 2023 een goedgekeurd regelgevend kader (decreet én uitvoeringsbesluiten) te hebben over de Vlaamse Parken.”

Repliek

Daarvan wordt akte genomen en de raden worden opnieuw geconsulteerd over het besluit van de Vlaamse Regering.

- Randnummer 10 over de open oproep: “De Vlaamse Regering heeft evenwel niet gewacht op dit regelgevend kader. Op 19 april 2021 werd een open oproep voor Nationale Parken en Landschapsparken gelanceerd. De eigenlijk erkenning van een kandidaat als Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark is gepland tegen midden 2023. Dus nagenoeg op hetzelfde tijdstip als verwacht wordt dat het regelgevend kader over de Vlaamse Parken wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

(1) De raden uiten een grote bezorgdheid over de noodzakelijke rechtszekerere afstemming van de lopende erkenningsprocedures met voorliggend ontwerpdecreet.

(2) Problematisch is bovendien dat de criteria die werden gehanteerd voor de beoordeling van de kandidaturen verschillen van de criteria die opgenomen zijn in het ontwerpdecreet.

(3) Een aantal (potentiële) kandidaturen sneuvelden in het begin van de procedure over criteria die nu niet meer gelden. Het is niet duidelijk in hoeverre kandidaturen die niet weerhouden zijn bij de open oproep maar die nu wel voldoen aan de criteria (zoals vastgelegd in het ontwerpdecreet) of die werden weerhouden zonder te voldoen alsnog rechtsgeldig behandeld kunnen worden.”

Repliek

(1) Het ontwerp van decreet voorziet in artikel 35 in een overgangsregeling voor de kandidaten uit de lopende oproepen.

(2) De kwantitatieve criteria, op basis waarvan de selectie gebeurde, zijn niet in tegenspraak met de bepalingen uit het ontwerp van decreet.

(3) Aanvullend beoordeelde de jury kwalitatieve aspecten van de aanvragen. Die aanbevelingen van de jury zijn vandaag nog altijd heel relevant, zowel voor de kandidaten als voor de afvallers in de eerste ronde.

Randnummers 11 tot en met 13 – Vlaamse Parken: democratisch gehalte

- Randnummer 11 over de opdracht van een parkbureau: “Het ontwerpdecreet (artikel 7) bepaalt dat bij de erkenning van een Vlaams Park een parkbureau wordt aangeduid voor het management van het park.

De raden vinden het een belangrijke tekortkoming dat de opdracht van het parkbureau in het ontwerpdecreet niet eenduidig wordt vastgelegd.

De raden dringen erop aan om in het ontwerpdecreet de taken van een parkbureau eenduidig te formuleren. Deze taken kunnen uitsluitend gericht zijn op het management van het park als structuur met specifieke werking en het verschil met het eigenlijk beheer van het gebied moet duidelijker gesteld worden. Zoals de MvT terecht stelt valt het reguliere terreinbeheer niet onder deze opdrachten."

Repliek

De memorie van toelichting is voldoende duidelijk op dit punt, waardoor dit in het ontwerp van decreet geen verdere uitwerking behoeft.

- Randnummer 12 over de samenstelling van het parkbureau: "(1) De raden vinden het een tekortkoming dat het ontwerpdecreet geen enkele bepaling bevat inzake de samenstelling van het parkbureau. Het ontwerpdecreet (artikel 12, §4) vermeldt enkel de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering in de toekomst nadere regels kan uitwerken met betrekking tot de samenstelling van een parkbureau. Het is evenwel onduidelijk in hoeverre de Vlaamse Regering dit effectief zal doen. (2) Het ontwerpdecreet bepaalt dat het parkbureau een rechtspersoon is zonder winstuitkeringsoogmerk aan wie het management van een Vlaams Park is toegewezen. De noodzaak om een aparte rechtspersoon op te richten was niet vermeld in de oproep van april 2021.

Het ontwerpdecreet (artikel 12, §2) legt wel de samenstelling vast van het bestuursorgaan van het parkbureau. De raden hebben heel wat bedenkingen bij dit artikel. Het ontwerpdecreet formuleert voor de vertegenwoordiging van de lokale besturen duidelijke bepalingen en stelt ook dat de lokale besturen minstens de helft moeten uitmaken van het bestuursorgaan. Voor wat betreft de 'andere leden' blijft het ontwerpdecreet heel vaag. Het betreft enerzijds publieke of particuliere beheerders met een terrein gelegen in het Vlaams Park en anderzijds actoren wiens medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.

De voorwaarde 'minstens de helft voor de lokale besturen' sluit bovendien niet uit dat de lokale besturen een veel hoger percentage (theoretisch 100%) van het bestuursorgaan van het parkbureau kunnen uitmaken. Door het vastleggen van een specifiek percentage voor de lokale besturen wordt bovendien ook automatisch het aantal 'andere leden' begrenst. Als er 10 leden zijn vanwege de lokale besturen kunnen er in het beste geval ook maar 10 'andere leden' zijn.

(3) De raden dringen aan op een grondige herwerking van artikel 12, §4, zodanig dat dit artikel een duidelijk kader creëert voor een evenwichtige samenstelling van het bestuursorgaan van een parkbureau. Naast de lokale besturen moeten ook de verschillende andere partners zoals vermeld in artikel 12, §2 volwaardig kunnen deelnemen aan dit bestuursorgaan. In functie van de diverse doelstellingen van de Vlaamse Parken moet een volwaardige vertegenwoordiging van deze actoren worden gegarandeerd.

(4) Gezien de rol die de provincies – ook lokale besturen – nu al spelen in de lopende kandidaturen moet ook de mogelijkheid worden voorzien dat de provincies in een bestuursorgaan zetelen. Ook in art. 8 van het decreet is er een verwijzing naar de provincies nodig als aanvulling bij de vermelding dat de erkenning als Vlaams Park nooit afbreuk mag doen aan de gemeentelijke, maar dus ook niet aan de provinciale bevoegdheden, opdrachten of autonomie."

Repliek

(1) Met betrekking tot de samenstelling van het parkbureau: die opmerkingen zijn niet correct, zie artikel 12, §2.

(2) Er is geen verplichting tot de oprichting van een nieuwe aparte rechtspersoon.

(3) De schrijvers van het ontwerp van decreet stellen dat de samenstelling wel degelijk een evenwichtige samenstelling omvat, waardoor er geen wijzigingen worden doorgevoerd.

(4) In het ontwerp van decreet zal consequent ofwel de term 'gemeente' als vermeld in artikel I, 3, 5°, a), van het Bestuursdecreet worden toegepast ofwel de term 'lokale overheden' als vermeld in artikel I, 3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet (gemeenten en provincies).

- Randnummer 13 over het proces opmaak masterplan: "(1) Het is onduidelijk waarom een label voor onbepaalde duur toegekend wordt (artikel 10) terwijl de masterplannen voor bepaalde duur gelden.

(2) Bij de verdere uitwerking van de procedure moet volwaardig invulling worden gegeven aan actieve participatie, inspraak en betrokkenheid. Door het feit dat het ontwerpdecreet hierover momenteel geen duidelijkheid creëert wijzen de raden op de noodzaak van inspraak en participatie en het inzetten van de nodige instrumenten (o.a. toetsing met artikel 7 van het verdrag van Aarhus, passende beoordeling). De raden vragen ook dat het ontwerpdecreet waarborgt dat de deelnemende gemeenten hun goedkeuring moeten geven aan het masterplan."

Repliek

(1) De erkenning van een Vlaams Park is bedoeld voor een onbepaalde duur die telkens onderbouwd moet worden met een masterplan voor 24 jaar. De invulling van de erkenning wordt per Vlaams Park geëvalueerd aan de hand van de uitvoering van de masterplannen. Om te verduidelijken dat een erkenning als Vlaams Park altijd onderbouwd moet zijn door een masterplan wordt artikel 11, tweede lid, hiervoor aangepast naar analogie met de formulering van het derde lid.

(2) Artikel 12, §3, bepaalt dat publieke en private belanghebbenden betrokken worden met het oog op de realisatie van het doel van de Vlaamse Parken. Aangezien artikel 8 bepaalt dat er geen verplichtingen of beperkende maatregelen zijn is er, boven op de vigerende regelgeving, geen noodzaak tot een openbaar onderzoek.

Randnummers 14 en 15 – Vlaamse Parken: geen verplichtingen en geen beperkende maatregelen

- Randnummer 14 over verplichtingen en beperkingen: "Het ontwerpdecreet (artikel 8) bepaalt dat de erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen genereert boven op de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen.

(1) De raden merken op dat deze bepaling heel wat vragen oproept. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk waarom dit in het ontwerpdecreet enkel sprake is van 'houders van zakelijke rechten'. De term 'gebruikers' is onduidelijk (rechten van gebruik, praktische gebruikers). Ook de bepaling 'behoudens anders

overeengekomen' is totaal onduidelijk: het is onduidelijk wat dit inhoudt, door wie dit kan worden overeengekomen en via welk instrument. De MvT geeft hieromtrent geen verdere duiding.

(2) De raden wijzen bovendien op de tegenstrijdigheid tussen het ontwerpdecreet (artikel 8) en de MvT (pag. 6) waarin wordt gesteld dat er wel degelijk een impact is: 'Een Nationaal Park Vlaanderen en Landschapspark zal over een eigen parkbureau moeten beschikken met een rechtspersoonlijkheid en er zullen masterplannen moeten ontwikkeld, vastgesteld en uitgevoerd worden. Het instappen in het model van een Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark heeft dus wel degelijk een impact, maar het instappen is geheel een gevolg van een eigen keuze'. Op de website van ANB (FAQ: Vragen en Antwoorden over Vlaamse Parken, pag. 19) luidt het als volgt: 'Er wordt wél verwacht dat de gebiedscoalitie en het projectbureau het masterplan realiseren volgens de vooropgestelde timing. De operationele plannen worden periodiek geëvalueerd, ondermaatse prestaties hebben mogelijk een gevolg op korte termijn op de financiering van het projectbureau en, op lange termijn, op de erkenning.'

De raden dringen dan ook aan op een grondige herwerking van artikel 8 waarbij in het ontwerpdecreet eenduidig en zonder uitzondering wordt opgenomen dat de erkenning op zich geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen kan genereren.

(3) De raden vragen ook verdere duiding en toelichting bij de mogelijke indirecte impact van een erkenning van een Vlaams Park. Zo wijzen de raden op de mogelijke impact van de maatregelen die zijn opgenomen in een masterplan. Er zullen dan ook bestaande instrumenten worden ingezet ter realisatie van de doelstellingen van het park zoals ruimtelijke uitvoeringsplannen (o.a. neutralisatie bestemmingen of uitdoven bedrijventerreinen). In desbetreffend geval dringen de raden ook aan om een volwaardig flankerend beleid (incl. actieve begeleiding bv. ingeval van herlocatie te voorzien en daarover tijdig en duidelijk te communiceren naar de getroffen actoren."

Repliek

(1) Artikel 8 van het ontwerp van decreet zal worden aangepast op het vlak van het begrip zakelijke rechten en het begrip gebruikers.

(2) Houders van zakelijke rechten en gebruikers ondervinden in het gebruik van eigendommen of hun reguliere werking geen beperkingen ten gevolge van de erkenning van Vlaamse Parken. Daarnaast wordt in de memorie van toelichting geduid dat de organisatie en de werking van een parkbureau wel een inhoudelijke en organisatorische impact kunnen hebben op de leden van het parkbureau. De deelname aan een parkbureau is een vrijwillige keuze. Doordat een parkbureau landschappelijke en natuuruitdagingen in het park gezamenlijk zal aanpakken, zal het parkbureau ontzorgend en stimulerend werken.

(3) Wanneer bestaande instrumenten worden ingezet, moet de bijhorende procedure van dat instrument doorlopen worden en kan het bijhorende flankerend beleid van dat instrument ingezet worden.

- Randnummer 15 over autonomie van de gemeenten: "(1) De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van haar opdrachten rekening met het lokaal beleid, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten op wiens grondgebied

het park gelegen is. Het valt niet te begrijpen waarom eenzelfde bepaling niet is opgenomen voor het provinciale niveau.

(2) Wat betreft de financiële impact voor de gemeenten stelt de MvT (pag. 7) dat vanaf de toekenning van een parklabel bijkomend een bijdrage van minstens 20% van de werkingskosten vanuit de betrokken lokale besturen wordt verwacht. De raden merken op dat hieromtrent evenwel niets is opgenomen in het ontwerpdecreet en dat dit niet voorgeschreven werd in de oproep van april 2021."

Repliek

(1) In het ontwerp van decreet zal consequent ofwel de term 'gemeente' als vermeld in artikel I, 3, 5°, a), van het Bestuursdecreet worden toegepast ofwel de term 'lokale overheden als vermeld in artikel I, 3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet (gemeenten en provincies).

(2) De regels met betrekking tot de financiering zullen in het uitvoeringsbesluit worden opgenomen waarover de raden geconsulteerd zullen worden. De verwachting van cofinanciering door de lokale besturen na erkenning is vanaf de lancering van de oproepen gecommuniceerd. Een basisregeling hiervoor werd in het ontwerp van decreet voorzien.

Randnummers 16 en 17 – Landschapspark

- Randnummer 16 over een erkend Landschapspark: "Het ontwerpdecreet (artikel 3, §2) legt de doelen van een erkend Landschapspark vast en stelt dat de erkenning zich richt op de versterking van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit.

De raden vragen verdere verduidelijking bij dit artikel. (1) Zo wordt onder meer gesteld dat het doel van een erkend landschapspark het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit van het gebied is en dit 'vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, economie, toerisme en recreatie'. Het is onduidelijk wat met deze integrale visie bedoeld wordt en wie deze visie zal opmaken en goedkeuren. In de MvT (pag. 11) wordt daarenboven gesteld dat het doel van de erkenning van Landschapsparken gericht is op 'het integrale beheer en ontwikkeling van de betrokken gebieden.'

(2) Bovendien is voor de raden de draagwijdte niet duidelijk van de bepaling dat het doel van een Landschapspark is om bij te dragen 'aan de prioritaire realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen met betrekking tot de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen'. (3) Ook over de reikwijdte van de volgende toelichting (die is opgenomen in de MvT pag. 11 maar niet in het ontwerpdecreet) vragen de raden verdere verduidelijking: 'Van een erkend Landschapspark wordt eveneens verwacht dat het een dynamisch coöperatieve werking tussen de belanghebbenden uit het totale gebied organiseert.'"

Repliek

(1) Met een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, economie, toerisme en recreatie wordt een holistische en transversale visie op het landschap bedoeld, zoals is omschreven in de Europese Landschapsconventie. Die integrale visie wordt bij elk park onderbouwd door een landschapsbiografie en zit vervat in het masterplan, waarin door de gebiedscoalitie wordt weergegeven hoe men invulling zal geven aan de doelstellingen van een landschapspark in het specifieke gebied. De passage dat het doel gericht is op "het integrale beheer

en ontwikkeling van betrokken gebieden" leidt tot verwarring en wordt daarom geschrapt uit de memorie van toelichting.

(2) Met het prioritair realiseren van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen wordt bedoeld dat in een landschapspark de genomen beleidsbeslissingen, zoals de realisatie van Natura 2000-gebieden, de AGNAS-visie voor het gebied, de erfgoedbeschermingen, de stroom- en bekkengebiedsplannen, de EU-strategie voor duurzaam toerisme, concreet zullen worden georganiseerd en uitgevoerd op het terrein (AGNAS: afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur). Hierbij kunnen oplossingen ontwikkeld worden in overeenstemming met de eigenheid en identiteit van het landschap voor de combinatie van verschillende urgente transformatieopgaven uit diverse beleidsdomeinen die spelen in het gebied, en wordt significant gebiedsgericht bijgedragen aan klimaatadaptatie en -mitigatie door middel van bosuitbreiding, Blue Deal, verkoeling, de realisatie van groenblauwe en functionele ecologische netwerken en klimaatbestendige landschappen. Deze toelichting wordt toegevoegd aan de memorie van toelichting.

(3) De omschrijving van de werking tussen de belanghebbenden gaat in op de samenwerking in het parkbureau en de betrokkenheid van publieke en private belanghebbenden (zie de samenstelling in artikel 12, §2, 2° en 3°). De omschrijving leidt bij artikel 3 tot verwarring en wordt daarom op deze plaats in de memorie van toelichting geschrapt.

- Randnummer 17 over zelfrealisatie: "Het ontwerpdecreet (artikel 3, §3) verduidelijkt dat het doel van een Landschapspark of van een Nationaal Park Vlaanderen – waar mogelijk – moet worden gerealiseerd via zelfrealisatie.

De raden wijzen op de onduidelijkheid van de bepaling 'waar mogelijk'. Het is geen betrouwbare juridische referentie: Wie bepaalt dit en volgens welke criteria?

De raden vragen in het ontwerpdecreet een rechtszekere definitie van zelfrealisatie op te nemen. Hierbij moet afstemming worden nagestreefd met andere regelgeving die hetzelfde concept hanteren in een andere context.

Bovendien vragen de raden afstemming met de MvT (pag. 11). Het is niet duidelijk waarom hier enkel melding wordt gemaakt van 'zelfrealisatie door private eigenaars en landbouwers'. De raden vragen bovendien verduidelijking bij de volgende zin in de MvT: 'Zelfrealisatie of het inschakelen bij beheer van deze privé-eigenaars is een belangrijke uitdaging en moet zo optimaal mogelijk gefaciliteerd worden. In een parallel traject zullen we hindernissen op korte termijn worden weggewerkt.' Het is totaal onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld."

Repliek

Zie de repliek onder de opmerking over artikel 4, §3.

Randnummers 18 tot en met 20 – Nationaal Park Vlaanderen: gebiedsomschrijving

- Randnummer 18 over de oppervlakte van de natuurkern: "(1) Het ontwerpdecreet (artikel 4, §1, vierde lid) legt een oppervlaktenorm vast voor de natuurkernzones: 'De oppervlakte van de natuurkernen is op het moment van de erkenning minimaal 5.000 hectare. 24 jaar na erkenning is de natuurkern uitgebreid tot minimaal 10.000 hectare'. Hier wordt enerzijds verwezen naar de oppervlakte van de natuurkernen; wat doet vermoeden dat er meerder natuurkernzones kunnen zijn waarvan de totale oppervlakte 5.000 ha moet zijn.

Voor de termijn van 24 jaar is sprake van 'natuurkern'. Dit behoeft verdere verduidelijking.

(2) Het ontwerpdecreet (artikel 4, §1, vijfde lid) voorziet bovendien dat er kan worden afgeweken van deze oppervlaktenorm voor natuurkernen mits 'het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit'. Hiertoe zal de Vlaamse Regering nog een uitvoeringsbesluit opmaken met nadere regels met betrekking tot het afwijken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare. Ook grensoverschrijdende parken kunnen kleiner zijn (zonder garanties naar kwaliteit aan de overkant). Voor wat betreft de grensoverschrijdende nationale parken zijn er geen afwijking van de oppervlaktecriteria mogelijk.

De raden vinden het geen goede zaak dat het ontwerpdecreet geen eenduidig kader schetst voor de minimale omvang van een natuurkernzone. De raden vragen dat in het ontwerpdecreet duidelijke bepalingen worden opgenomen over de minimale oppervlakte van een natuurkernzone."

Repliek

(1) Dit zijn terechte opmerkingen, de termen 'natuurkernzones' en 'natuurkernen' worden door elkaar gehaald, dat wordt aangepast in het ontwerp van decreet.

(2) De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerking. Voor grensoverschrijdende Nationale Parken Vlaanderen zijn er geen afwijkingen mogelijk.

- Randnummer 19 over de oppervlakte van een Nationaal Park Vlaanderen: "Bovendien stellen de raden vast dat in het ontwerpdecreet enkel sprake is van natuurkernzones. Dit in tegenstelling tot het rapport 'criteria voor nationale parken' waarin gesteld wordt dat een Nationaal Park Vlaanderen bestaat uit natuurkernen, zones voor natuurontwikkeling, zones voor omgevend landschap en enclaves. Het ontwerpdecreet is onduidelijk of nog andere type gebieden deel kunnen uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen. De raden dringen aan om verdere verduidelijking hieromtrent."

Repliek

Artikel 4, §1, stelt dat een Nationaal Park minstens bestaat uit een of meerdere natuurkernen en dat die natuurkernen verbonden moeten zijn in functie van de samenhang van het Nationaal Park Vlaanderen. Dat is niet in tegenspraak met de oproep die spreekt van meerdere zones.

- Randnummer 20 over natuurbeheerplannen: "Het ontwerpdecreet legt vast dat op het ogenblik van de erkenning van een Nationaal Park Vlaanderen minstens de helft van de natuurkernen gevat is door een natuurbeheerplan type 3 of 4. Dit percentage (50%) moet 24 jaar na de erkenning 75% bedragen.

Ook hierop voorziet het ontwerpdecreet uitzonderingen. Het ontwerpdecreet bepaalt dat indien er nog geen natuurbeheerplan is opgemaakt, er alvast het engagement moet zijn om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken. Na 10 jaar moet dan minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4 liggen. Bovendien geldt de voorwaarde natuurbeheerplan type 3 of 4 niet voor militaire domeinen.

(1) De raden wijzen op de opmerking in voorgaande paragraaf omtrent de onduidelijkheid of nog andere type gebieden deel kunnen uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen. Het is bovendien onduidelijk hoe het doel 'het beheren van het

gebied in een zo natuurlijke mogelijke staat' (artikel 4, §2) zich verhoudt met voorliggend criterium inzake specifieke natuurbeheerplannen. Het is onduidelijk in hoeverre hier met 'gebied' het volledige Nationaal Park wordt bedoeld of enkel de natuurkern.

(2) Eerder in dit advies wezen de raden er reeds op dat de criteria inzake de natuurkwaliteit – die met dit ontwerpdecreet worden ingevoerd – anders zijn dan de criteria die werden vastgelegd in het rapport 'criteria voor Nationale Parken Vlaanderen'.

(3) Aanvullend aan bovenstaande opmerkingen stellen de raden vast dat binnen de raden er geen consensus bestaat over de gewenste natuurbeheerplannen (ook type 2 toelaten, of enkel type 4 opleggen). Verder maatschappelijk debat is hieromtrent nodig. Voorafgaand dient de Vlaamse Regering evenwel meer duidelijkheid te verschaffen over bovenstaande onduidelijkheden (par. 17 tot en met par. 19)."

Repliek

(1) 'Het gebied' gaat over een volledig Nationaal Park. Het beheren van een gebied in een zo natuurlijke mogelijke staat verwijst naar de natuurstreefbeelden die de basis vormen van de beheereenheden in het natuurbeheerplan.

(2) Er wordt akte genomen van deze opmerking.

(3) Er wordt akte genomen van deze opmerking.

Randnummers 21 en 22 – regionale landschappen

- Randnummer 21 over de omschrijving regionaal landschap: "De regelgeving inzake regionale landschappen – die momenteel verankerd is in artikel 54 van het Natuurdecreet – wordt overgeheveld naar het ontwerpdecreet.

De raden stellen vast dat het ontwerpdecreet (artikel 19) de omschrijving van een 'regionaal landschap' – zoals opgenomen in het Natuurdecreet – grondig aangepast. De nadruk wordt sterker gelegd op het bevorderen van de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg en van de toegankelijkheid van het landschap via toeristische, recreatieve en educatieve maatregelen. (1) De huidige doelstelling inzake het bevorderen van 'het draagvlak van de natuur en het beheer in uitvoering van het Natuurdecreet' wordt geschrapt. (2) Ook de (in het Natuurdecreet) decretaal vastgelegde afstemming en synergiën met andere sectoren in het bijzonder de bosgroepen wordt niet overgenomen in het ontwerpdecreet. De raden vragen om dit ook mee te nemen in het ontwerpdecreet. (3) In de MvT (pag. 8) wordt bij de beschrijving van de regionale landschappen ook 'erfgoedzorg' vermeld. De raden vragen om dit te verduidelijken.

(4) Het ontwerpdecreet geeft geen enkele duiding van de rol die regionale landschappen kunnen opnemen in de Vlaamse Parken. De raden dringen aan op verdere verduidelijking. Mogelijks kunnen ze worden gevat onder artikel 12, §2, 3°, 'actoren wiens medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.'"

Repliek

(1) De doelstellingen voor regionale landschappen zijn geformuleerd vanuit het transversale concept van algemene landschapszorg, in plaats van vanuit de sectorale benadering. De memorie van toelichting verwijst letterlijk naar "het

bevorderen van het draagvlak voor natuurbehoud en landschap en het gebiedsgericht en geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud”.

(2) De bosgroepen blijven behouden in het Natuurdecreet. Het is niet de bedoeling om deze mee over te hevelen gezien hun taakstelling.

(3) Dat betreft de zorg voor erfgoed in zijn brede betekenis, dat behoeft geen verdere duiding.

(4) Zie de repliek onder de algemene opmerkingen, erkenning.

- Randnummer 22 over rol van de provincies: “Met het ontwerpdecreet (artikel 23) wordt de rol van de provincies gewijzigd. Er blijven evenwel nog heel wat onduidelijkheden:
  - (1) De erkenning van regionale landschappen wordt een Vlaamse bevoegdheid. Het is onduidelijk in hoeverre hier nieuwe accenten zullen worden gelegd en in hoeverre dat zal doorwerken naar de bestaande erkende regionale landschappen.
  - (2) Op 21 maart 2022 heeft de Vlaamse Regering over de regiovorming beslist en daarin werd gesteld dat de regionale landschappen zich moeten aligneren op de referentieregio’s. Dat betekent dat hun werkingsgebieden de grenzen van een referentieregio niet meer mogen overschrijden. In het ontwerpdecreet is daarover niets te vinden.
  - (3) De provincies blijven bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de regionale landschappen. Het ontwerpdecreet bepaalt dat de opvolging en coördinatie gebeurt in afstemming met de Vlaamse Regering. De MvT (pag. 19) verduidelijkt dat dit is ingegeven ‘met het oog op een betere afstemming met het Vlaamse beleidsniveau’. Deze afstemming zal – volgens de MvT – worden geconcretiseerd via het continueren van de bestaande samenwerkingsovereenkomst tussen de provincies en de Vlaamse overheid over de projectfinanciering van de bosgroepen en de regionale landschappen. Het ontwerpdecreet stelt dat de Vlaamse Regering nog nadere regels met betrekking tot de coördinatie en opvolging voor regionale landschappen kan vastleggen.
  - (4) Dat zowel de Vlaamse Regering (erkenning, sancties) als de provincies (coördinatie, opvolging) een deel van de taken gaan opnemen, zal voor de regionale landschappen zowel op het vlak van logistieke omkadering als van tijdinvestering een verzwaring betekenen. Daarom is een goede afstemming tussen Vlaanderen en de provincies belangrijk om de regionale landschappen eenduidig te kunnen informeren. Het zou evenwel zuiverder en efficiënter zijn om de aansturing en verantwoordelijkheid volledig bij één niveau te leggen.
  - (5) Over de financiering blijft het ontwerpdecreet voorwaardelijk. Artikel 24 stelt dat de Vlaamse Regering – binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten én onder de voorwaarden die ze bepaalt – subsidies kan verlenen aan de provincies met het oog op de financiering van de regionale landschappen voor de realisatie van een algemene landschapszorg zoals beschreven in artikel 19 van het ontwerpdecreet. Het is wel positief dat de MvT (pag. 16) verduidelijkt dat de budgettaire impact voor de regionale landschappen ongewijzigd is en dat het decretale kader voorziet in een continuering van het huidige beleid: ‘Vanuit Vlaanderen wordt via de formule van een samenwerkingsovereenkomst 1.365.000 euro op jaarbasis ter beschikking gesteld voor de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen door de regionale landschappen en de bosgroepen.’”

Repliek

(1) Volgens artikel 34 behouden bestaande erkende regionale landschappen hun erkenning. Bovendien werd dit ontwerp van decreet al eerder afgetoetst met de regionale landschappen en werden hier geen opmerkingen op ontvangen.

- (2) Zie de repliek onder artikel 20 bij het advies van de VVP.
- (3) Zie de repliek onder 'Erkenning' bij het advies van de VVP.
- (4) Er wordt akte genomen van de opmerking. Hiervoor wordt verwezen naar afspraken tussen de provincies en de Vlaamse overheid zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst.
- (5) De financieringsregels worden verder uitgewerkt in uitvoeringsbepalingen.

Randnummer 23 – algemene landschapszorg

- Randnummer 23 over algemene landschapszorg: "Het ontwerpdecreet (artikel 2, 1°), legt de definitie vast van 'algemene landschapszorg'. Aangezien een definitie van algemene landschapszorg al is opgenomen in het Onroerendergoeddecreet (artikel 2.1, 3°) wordt met het ontwerpdecreet (artikel 32) het begrip 'algemene landschapszorg' in het onroerendergoeddecreet herbenoemd naar 'cultuurhistorische landschapszorg'. Het is evident dat dit noodzaakt tot de nodige afstemming tussen beide decreten. Ook is het aangewezen op bij de wijziging van het onroerendergoeddecreet de cultuurhistorische landschapszorg te kaderen ten opzichte van de algemene landschapszorg.

De MvT (pag. 1) stelt dat met het ontwerpdecreet 'de basis wordt gelegd voor de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg'. Er is sprake van nieuwe stimulerende instrumenten voor een transversale landschapszorg zoals de organisatie en ondersteuning van duurzame gebiedscoalities. De raden vragen dit verder toe te lichten. Het is onduidelijk hoe deze nieuwe gebiedscoalities zich verhouden tot de regionale landschappen en de intergemeentelijke Onroerendergoeddiensten. Beiden hebben landschapszorg in hun takenpakket en beiden leggen zich toe op de realisatie van flankerende of gelijkaardige doelstellingen. Het is aangewezen dat hun takenpakket op elkaar wordt afgestemd en dat deze afstemming ook gebeurt bij het formuleren van de gezamenlijke missie waarbij ook nog andere organisaties, instanties ... betrokken zijn. Dit om een wildgroei aan begeleiding, adviezen, initiatieven te vermijden."

Repliek

Afstemming is inderdaad nodig. Het aanbouwdecreet komt dan ook niet toevallig op voorstel van beide bevoegde ministers, de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed. Die afstemming is niet alleen belangrijk op niveau van de Vlaamse overheid maar ook tussen de Vlaamse Parken, regionale landschappen en IOED's onderling. Het klopt dat zowel regionale landschappen als de IOED's landschapszorg in hun takenpakket hebben. De regionale landschappen focussen daarbij op een transversale benadering, de IOED's werken eerder sectoraal. Binnen de gebiedscoalitie zal het belangrijk zijn de nodige afstemming te zoeken.

- Standpunt van Natuurpunt/Bond Beter Leefmilieu: "Voor Vlaamse Parken zijn de criteria in het ontwerp decreet (oppervlakte, type beheer) minder streng dan bij de start van de oproep. Om het draagvlak te verhogen werden de ambities verlaagd, dit ten nadele van de ruimtelijke kwantiteit en kwaliteit. In het kader van de internationale standaarden (zgn. minimum normen) voor dergelijke parken valt het niet te verantwoorden dat: 1) een algemene uitzonderingsregel op de 10.000 ha wordt voorzien, 2) grensoverschrijdende parken kunnen zonder analoge kwaliteitsgaranties aan de overkant, 3) militaire domeinen niet moeten voldoen aan de type norm en 4) engagementen type 3 alsnog meetellen. Dit neemt niet weg dat eens die minimale normen gehaald zijn, ook andere types

kunnen bijdragen aan het concept van Vlaams Park. Los van de discussie over oppervlakte en type, valt het evenmin te verantwoorden dat spelregels in de loop van de rit werden gewijzigd. Een aantal (potentiële) kandidaturen sneuvelen immers in het begin van de procedure over criteria die nu plots niet meer gelden. Verder is de voorgestelde vertegenwoordiging van de bestuursorganen van Vlaamse park-bureaus niet evenwichtig. Gemeenten zijn oververtegenwoordigd en de verschillende partners die bijdragen aan het behalen van de norm inzake oppervlakte/kwaliteit zijn ondervertegenwoordigd: dit laatste moet meer proportioneel naar hun grondgebonden inspanningen. Er dient gewaakt dat het decreet het realiseren van doelstellingen stimuleert en faciliteert, dan wel verlamdend kan werken. Terwijl de erkenning van een Vlaams Park op zich geen verplichtingen of beperkende maatregelen kan inhouden, kan het decreet beter expliciteren dat een Vlaams Park geen beperkingen kan opleggen inzake aspiraties op vlak van natuur.”

Repliek

Er wordt akte genomen van de opmerkingen. Elk van de opmerkingen werd al in eerdere replieken beantwoord.

Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

27. Het advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) met nummer 2022-21 werd verstrekt op 25 november 2022.

De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld en hebben niet geleid tot wijzigingen in het ontwerp van decreet.

- Randnummer 1: “Zoek naar ‘wins’ voor de land- en tuinbouwsector zodat het parkenbeleid aantrekkelijk en kansrijk wordt voor land- en tuinbouwbedrijven in en nabij de parken. Integreer onder meer de programmawerking m.b.t. ‘voedsellandschappen’ in het parkenbeleid.

Vooralsnog blijft het voor de SALV te onduidelijk welke structurele opportuniteiten de Vlaamse Parken te bieden hebben voor de erin en nabij gelegen land- en tuinbouwbedrijven. Zeker voor wat betreft de Landschapsparken heeft landbouw een belangrijke rol. Landbouwers zijn immers de landschapsbeheerders bij uitstek. De uitwerking tot een parkenbeleid dat aantrekkelijk en kansrijk is voor land- en tuinbouwbedrijven dient te vertrekken vanuit de erkenning van deze uitdagingen en vanuit de intentie er ook met dit beleid oplossingen voor te zoeken.”

Repliek

Voedsellandschappen vormen een methodiek om binnen een gebiedscoalitie te werken aan de versterking van de voedselproductie en de open ruimte waarin dat voedsel geproduceerd wordt. De methodiek staat voor alle kandidaten ter beschikking. De doelstellingen van de Vlaamse Parken laten toe dat er binnen de gebiedscoalitie in overleg nagegaan wordt welke kansen er voor de land- en tuinbouwers zijn op dat vlak bij de realisatie van het betrokken Vlaams Park. Er wordt niet voorzien dat de Vlaamse Regering dit generiek voor alle Vlaamse Parken uitwerkt, maar dat er per park maatwerk mogelijk is zodat gebiedsspecifieke kansen voor de land- en tuinbouw volop kunnen worden verkend en uitgewerkt.

- Randnummer 2: “Leg eerst de spelregels decretaal vast en voer daarna het beleid uit (en niet vice versa).

De adviesraad stelt vast dat de oproep tot kandidaatstelling voor een erkenning als Landschapspark of Nationaal Park reeds op 19 april 2021 werd gelanceerd. Op dat moment had een algemeen decretaal kader vastgelegd moeten zijn. Het feit dat de projectoproepen werden gelanceerd zonder dat er enig decretaal kader voorhanden was, leidt ertoe dat er rechtsonduidelijkheid op het terrein werd gecreëerd, die had kunnen vermeden worden. De SALV dringt erop aan dat in de toekomst de normale beleidsvoorbereidende cyclus wordt gevolgd alvorens projectinitiatieven in de praktijk worden uitgerold. De manier waarop het parkenbeleid wordt uitgerold, mag geen precedent vormen voor andere beleidsinitiatieven.”

Repliek

Zie een eerdere repliek bij de opmerking hierover bij het advies van de VVP.

- Randnummer 3: “Beperk het parkenbeleid tot een stimulerend beleid met het oog op rechts- en bestaanszekerheid voor land- en tuinbouwbedrijven op het terrein. De SALV dringt erop aan dat het parkenbeleid wordt beperkt tot een stimulerend beleid en dat er geen bijkomende verplichtingen of beperkingen worden opgelegd aan land- en tuinbouwbedrijven die in en rond een park actief zijn. Daarvoor biedt artikel 8 van het ontwerpdecreet onvoldoende garanties: hoewel de erkenning als park of de werking van het parkenbureau ‘op zich’ geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen genereren, luidt de memorie van toelichting dat ter uitvoering van de masterplannen gebruik kan worden gemaakt van ‘het bestaande instrumentarium’. Dwingende rechtsgevolgen op het terrein zijn dus geenszins uitgesloten vermits de masterplannen en operationele plannen met bestaande instrumenten kunnen worden uitgevoerd. De onduidelijkheid over wat de concrete implicaties zullen zijn van de masterplannen en de operationele plannen op het terrein creëert grote rechtsonzekerheid. Ook dient te worden verankerd dat enkel de sectorwetgeving die overeenstemt met de planologische bestemming binnen en nabij de Vlaamse Parken van toepassing is.”

Repliek

Het is evident dat ook binnen een Vlaams Park andere sectorregelgeving blijft gelden. Overheden op de diverse niveaus kunnen de bestaande instrumenten toepassen ter uitvoering van hun beleid en doorlopen daarvoor de geëigende procedures. De erkenning van Vlaamse Parken verandert dat niet. Doordat de erkenning van een Vlaams Park gepaard gaat met een masterplan voor 24 jaar en een operationeel plan van telkens zes jaar wordt voor alle betrokkenen zeer duidelijk waaraan gewerkt zal worden in het park en dat voor een lange periode. Bovendien wordt van elke kandidaat verwacht dat de aanvraag van de erkenning voorbereid wordt door een brede groep van belanghebbenden, wat aangevoerd moet worden in de parknota, het masterplan en het operationeel plan. De participatie van belanghebbenden is een belangrijk evaluatiecriterium voor de kandidaturen.

- Randnummer 4: “Herbekijk de oppervlakte doelstellingen van Nationale Parken om te voorkomen dat de impact op land- en tuinbouw te groot wordt en verduidelijk de selectiecriteria van Landschapsparken. De SALV is ook bezorgd omtrent het ambitieuze groeiscenario m.b.t. Nationale Parken naar 10.000 ha: gebiedsuitbreidingen van een dergelijke omvang zullen in Vlaanderen moeilijk zijn en sowieso een negatieve impact op omliggende land- en tuinbouwactiviteiten hebben. Het parkendecreet voorziet weliswaar in een mogelijkheid om af te wijken van het oppervlaktecriterium, althans voor de Nationale Parken, maar laat het aan de Vlaamse Regering om hierover verdere regels te bepalen. De SALV dringt erop aan om ook voor grensoverschrijdende Nationale

Parken in een afwijkingsmogelijkheid voor wat betreft de oppervlakte doelstelling van 5.000 ha binnen het Vlaamse Gewest, te voorzien. Voor wat betreft de Landschapsparken verwijst het ontwerpdecreet naar definities uit de Europese Landschapsconventie. Luidens de memorie van toelichting zijn landschapsparken te categoriseren onder IUCN categorie V. De vraag is echter of gebieden met een dergelijke 'internationale uitstraling' én met een minimale oppervlakte van 10.000 ha in Vlaanderen voorhanden zijn en op welke manier deze gebieden zullen worden geselecteerd. De SALV vraagt meer duidelijkheid daaromtrent."

Repliek

De Vlaamse Regering neemt akte van deze vraag, maar er kan niet op ingegaan worden. De minimale oppervlaktecriteriën, vermeld in artikel 4, zijn een beleidskeuze.

- Randnummer 5: "Onderwerp de masterplannen en de operationele plannen minstens aan een openbaar onderzoek en zet in op participatie en overleg met landbouworganisaties en met betrokken land- en tuinbouwers met het oog op lokaal draagvlak. Het is positief dat de participatie en de autonomie van de lokale besturen wordt verankerd in het ontwerpdecreet. De vraag werpt zich echter op of dit voldoende is om een democratisch besluitvormingsproces voldoende te waarborgen. Om het lokaal draagvlak te vergroten en te verzekeren, zou ieder masterplan en elk operationeel plan minstens onderworpen moeten worden aan een openbaar onderzoek. Immers zijn ook andere niet-bindende plannen (vb. beleidsplannen ruimte) aan inspraak onderworpen. Bovendien is participatie en overleg met zowel de landbouworganisaties als met de betrokken landbouwers essentieel met het oog op de creatie van lokaal draagvlak."

Repliek

Zie de repliek bij randnummer 12 van het gezamenlijke advies van de SARO en de Minaraad en bij randnummer 3 van het advies van de SALV.

- Randnummer 6: "Veranker de deelname van landbouworganisaties en landbouwers in het bestuursorgaan van het parkbureau op een duidelijkere manier en betrek ook op Vlaams niveau het Departement Landbouw en Visserij en de landbouworganisaties in een overkoepelend Vlaams Parkbureau met het oog op de totstandkoming van een breed gedragen beleid. De SALV dringt er op aan dat de deelname van landbouworganisaties en van de in een park betrokken landbouwers in het bestuursorgaan van het parkbureau op een duidelijkere manier decretaal wordt verankerd zodat er kan worden gestreefd naar een breed gedragen beleid. De SALV dringt er ook op dat de deelname van het Departement Landbouw en Visserij en van de landbouworganisaties in een overkoepelend Vlaams Parkbureau decretaal wordt verankerd."

Repliek

Dat wordt al vermeld onder artikel 12, §2. Het Departement Landbouw en Visserij neemt deel aan het programmateam Landschapsparken.

- Randnummer 7: "Verhelder de rol die Regionale Landschappen spelen binnen de Vlaamse Parken en vermijd dat er voor deze structuren een dubbelrol ontstaat. Gelet op de werkingsgebieden van de Regionale Landschappen en gezien de kandidaatstelling voor de erkenning als Vlaams Park, ontstaan er onvermijdelijk (gedeeltelijke) geografische en bijgevolg bestuurlijke overlappingsen. De SALV vraagt – naar analogie met het principe 'one in, one out' – dat duidelijkheid wordt gecreëerd over de rol van Regionale Landschappen binnen de Vlaamse

Parken en dat overlappende werkingsgebieden van Regionale Landschappen niet tot dubbele structuren leiden.”

Repliek

Een overlapping tussen een Vlaams Park en een regionaal landschap is mogelijk, maar dat heeft geen gevolgen. Ze hebben immers elk hun eigen doelstellingen en werking. Het ontwerp van decreet biedt mogelijkheden tot afstemming bij bestuurlijke overlappings, zie hiervoor ook de repliek bij artikel 19 bij het gezamenlijke advies van de SARO en de Minaraad.

- Randnummer 8: “Een coherent en effectief landschaps- en openruimtebeleid binnen én buiten de toekomstige parken noopt tot een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) met slagkrachtige instrumenten. De SALV benadrukte samen met de andere adviesraden in hun advies over het instrumentendecreet reeds de nood aan een slagkrachtig BRV. Deze boodschap is gelet op de ruimte-uitdagingen nog steeds actueel.”

Repliek

Hiervan wordt akte genomen.

- Randnummer 9: “Betrekt de SALV bij de verdere stappen in het parkenbeleid die vanuit de Vlaamse overheid uitgaan. Het ontwerp parkendecreet maakt duidelijk dat boven op het decretale kader de Vlaamse Regering concrete uitvoeringsbesluiten zal vaststellen. Gelet op het strategische belang van het overkoepelende parkenbeleid vraagt de SALV om ook over deze uitvoeringsbesluiten geconsulteerd te worden.”

Repliek

De uitvoeringsbesluiten zullen ter advies worden voorgelegd.

Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

28. Het advies van de VVSG werd verstrekt op 30 november 2022.

Om rekening te houden met de door de VVSG gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van decreet aangepast aan sommige opmerkingen van de VVSG.

Samenvatting van het standpunt van de VVSG: “Bij de oprichting van een Nationaal Park of Landschapspark engageren de gemeenten zich. Die verwachtingen zijn in het ontwerpdecreet soms anders dan in de oproep van april 2021. We vragen dat de regering bevestigt dat de oppervlakte doelstellingen uit de oproep voor een Landschapspark zijn verlaten en dat de gemeenten niet standaard 20% financiële inbreng moeten doen. We vragen dat niet elk Park een eigen rechtspersoon ‘Parkbureau’ moet oprichten. Het ontwerpdecreet moet ook waarborgen dat de deelnemende gemeenten hun goedkeuring moeten geven aan het masterplan.”

De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld.

- Over de oppervlakte doelstellingen vraagt de VVSG “dat de regering bevestigt dat de oppervlakte doelstellingen uit de oproep voor een Landschapspark zijn verlaten.

Wat betreft de oppervlakte doelstellingen is het ontwerpdecreet erg gedetailleerd voor Nationale Parken: die moeten een ‘natuurkern’ hebben (50 km² bij de erkenning en 100 km² na 24 jaar) bestaande uit de optelling van ruimtelijk

kwetsbare gebieden, speciale beschermingszones, militair domeinen en waterwegen, en die natuurkern moet (voor bepaalde percentages ervan) vallen onder een natuurbeheerplan type 3 of 4.

Het is dan ook vreemd dat dat voor een Landschapspark wordt opengelaten. Dat moet 100 km² groot zijn, maar nergens is bepaald met welke bestemmingen je die doelstelling mag bereiken. Dat is ook vreemd omdat in de oproep voor Landschapsparken wel sprake van percentages aan bestemmingscategorieën: min. 70% open ruimte, min. 35% 'landschappelijk erfgoed' en min. 15% natuur."

Repliek

De oppervlakte doelstellingen voor de Landschapsparken zijn niet verlaten.

- Wat het financieel engagement betreft vraagt de VVSG "dat de regering bevestigt dat die 20% financiële inbreng geen nieuwe verplichting is voor de deelnemende gemeenten.

Wat betreft het financiële engagement verwacht men een inbreng van 20% van de gemeenten, maar die staat alleen in de MvT (p. 7), in nota aan de regering (p. 7 onder 'impact op gemeenten') en in het advies van IF. Dat staat nergens in het ontwerpdecreet en werd ook niet voorgeschreven in de oproep van april 2021."

Repliek

De financiële bijdrage voor de lokale besturen wordt vermeld in de memorie van toelichting. Het ontwerp van decreet voorziet alleen in een basisregeling voor de financiering van de Vlaamse Parken.

- Over governance – parkbureau vraagt de VVSG "dat niet elk Park een eigen rechtspersoon 'Parkbureau' moet oprichten.

Voor elk Park moet er een 'Parkbureau' worden opgericht, een 'rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk'. Dat mag een bestaande rechtspersoon zijn (bv. een regionaal landschap als het hele Park erbinnen valt) of een nieuwe specifiek hiervoor opgerichte rechtspersoon. Het is geen nieuwe soort rechtspersoon, maar verwijst naar bestaande categorieën verenigingen zoals bv. een vzw. Voor de Parken die de landsgrens overschrijden zal het Parkbureau moeten kiezen voor een Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) of een Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS). De noodzaak om een aparte rechtspersoon op te richten was ook niet vermeld in de oproep van april 2021.

Deze nieuwe verplichting om een specifieke rechtspersoon op te richten, kan de dynamiek onnodig verzwaren, zeker bij grensoverschrijdende Parken."

Repliek

Dit is niet de bedoeling. Het ontwerp van decreet verplicht niet dat er een nieuwe en aparte rechtspersoon moet worden opgericht. Dit wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting.

- Over governance – bestuursorgaan stelt de VVSG: "Verschillende Parken omvatten zoveel gemeenten dat men voor het dilemma zal staan of elke gemeente vertegenwoordigd kan zijn in het bestuursorgaan. Wordt dat bestuursorgaan niet te groot als elke gemeenten vertegenwoordigd is? Bij het toewijzen van de doelstellingen naar specifieke delen van het grondgebied van het Park wil elke

individuele gemeente uiteraard wel zijn zeg behouden over haar grondgebied. Dat kan wel als dergelijke beslissingen gebeuren door een ruimere stuurgroep of zo. Het bestuursorgaan staat dan alleen in voor puur organisatorische beslissingen (bv. personeel, overheidsopdrachten enzovoort). Nadeel is dan wel dat het voor gemeenten die niet in het bestuursorgaan zetelen, moeilijker zal zijn om te verantwoorden dat zij taken aan het Parkbureau overdraagt zonder overheidsopdracht ('in house' uitzondering)."

Repliek

Er wordt akte genomen van de opmerking. De vraag stelt zich of er een probleem kan optreden bij overheidsopdrachten. De gesuggereerde piste van 'in house' lijkt hier niet toepasbaar, aangezien de eerste voorwaarde is dat de gemeenten in kwestie een directe of indirecte beslissende invloed moeten hebben op de bepaling van strategische doelstellingen als op belangrijke beslissingen, wat hier niet het geval is. Een oplossing zou kunnen zijn om ad-hocovereenkomsten op te maken tussen de deelnemende partijen en het park op zich, op basis van occasioneel gezamenlijke overheidsopdrachten (artikel 48 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten) of om de parken gewoon te laten optreden als aankoopcentrale in de zin van artikel 2, 6°, van dezelfde wet. Die laatste optie lijkt de beste te zijn, en dan moeten die parken in hun bestekken uitdrukkelijk opnemen dat ze als aankoopcentrale optreden en voor wie ze als aankoopcentrale kunnen dienen.

- Over het masterplan vraagt de VVSG "dat het decreet waarborgt dat de deelnemende gemeenten hun goedkeuring moeten geven aan het masterplan. De gemeente kan daarbij zorgen voor het betrekken van het publiek.

Het belangrijkste document bij de uitwerking van een Park is het masterplan. Dat is een inhoudelijk en strategisch plan, dat bepaalt hoe het Park de doelstellingen (oppervlakte en beheer) zal uitvoeren en dat voor een periode van 24 jaar vaststelt. Het masterplan van elk Park wordt door de Vlaamse Regering goedgekeurd bij de erkenning van het park. Behalve een advies van de gemeente bij de 'parknota', het document dat dient voor de kandidaatstelling, voorziet het ontwerpdecreet geen procedure voor het masterplan."

Repliek

Er wordt toegevoegd aan het ontwerp van decreet dat het masterplan en operationeel plan minstens het advies van de betrokken gemeenten bevatten.

- Regionale landschappen aligneren op de referentieregio's: "Op 12 maart 2021 heeft de Vlaamse Regering over de regiovorming beslist en daarin werd gesteld dat de regionale landschappen zich moeten aligneren op de referentieregio's. De werkingsgebieden van de regionale landschappen zullen de grenzen van een referentieregio niet meer mogen overschrijden, tenzij de regering daarvoor een afwijking toekent. In het ontwerpdecreet is daarover niets te vinden."

Concreet stelt de VVSG voor "dat artikel 20 over het werkingsgebied van een regionaal landschap als volgt wordt aangevuld: 'Het werkingsgebied past binnen de grenzen van een referentieregio bedoeld in artikel 6 van het decreet van ... over regiovorming, of valt ermee samen, tenzij de regering een afwijking toekent volgens artikel 8 van dat decreet."

Repliek

Zie de repliek onder opmerkingen van de VVP bij artikel 20.

Advies van de Raad van State

29. Het advies van de Raad van State werd verstrekt op 27 februari 2023. Om rekening te houden met de door de Raad gemaakte opmerkingen wordt het ontwerp van decreet op een aantal plaatsen aangepast. De voornaamste punten uit het advies worden als volgt beoordeeld.

- Randnummer 3: de Raad van State stelt “dat de ontworpen subsidieregeling selectieve steunmaatregelen bevat in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag ‘betreffende de werking van de Europese Unie’ die, tenzij zij daarvan zouden zijn vrijgesteld, dienen te worden aangemeld bij de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, lid 3, van het voornoemde verdrag. Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting bij het voorontwerp te verduidelijken op welke wijze de ontworpen regeling zich verhoudt tot de staatssteunregeling en of, indien het wel degelijk om staatssteun zou gaan, beroep kan worden gedaan op een uitzonderingsregeling waarin artikel 107 en 108 van het meermaals genoemde verdrag voorzien met betrekking tot de verplichting tot aanmelding bij de Europese Commissie. In geval erover onzekerheid kan bestaan of de ontworpen regeling effectief staatssteunmaatregelen bevat, zou deze zekerheidshalve het beste vooraf worden aangemeld bij de Europese Commissie. Niet-aangemelde staatssteun is immers onwettig, zelfs indien de steunmaatregelen verenigbaar zouden kunnen worden verklaard met de Europeesrechtelijke regels indien de aanmelding ervan correct zou hebben plaatsgevonden.”

Repliek

Per steunregeling zal bekeken worden of er sprake is van staatssteun. Indien de subsidie kan gekwalificeerd worden als steun in de zin van artikel 107 van VWEU, moet de steun niet worden aangemeld bij de Europese Commissie omdat ze vrijgesteld is van aanmelding op grond van artikel 53, 2, b), van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Het Vlaamse Gewest meent dat de subsidieregeling onder het toepassingsgebied van artikel 53, lid 2, b), van de AGVV valt. In artikel 1 van de AGVV worden de verschillende categorieën steun opgesomd waarop de AGVV van toepassing is. Steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed wordt als een van de betrokken categorieën in artikel 1, lid 1, j), vermeld. Instandhouding van erfgoed in de zin van de AGVV “moet ook worden opgevat als natuurlijk erfgoed dat verband houdt met cultureel erfgoed of dat formeel erkend is door de bevoegde overheidsinstanties van een lidstaat” (overweging 72 AGVV).

Het uitvoeringsbesluit zal conform de bepalingen van de AGVV zijn.

Wat de subsidieregeling voor een kandidaat-Vlaams Park betreft die nog niet erkend is, zal het subsidiebedrag onder de algemene de-minimisdrempel liggen waardoor die steun niet geacht wordt het handelsverkeer tussen lidstaten en de mededinging in de interne markt te verstoren.

Die toelichting werd ook ingevoegd in de memorie van toelichting.

- Randnummer 4: de Raad van State stelt dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het voorontwerp van decreet doorgang kan vinden.

Repliek

Het advies van de GBA werd aangevraagd en zal verwerkt worden tijdens de parlementaire behandeling.

- Randnummer 5: de Raad van State stelt dat indien de aan hem voorgelegde tekst ten gevolge van het nakomen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan, de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, §1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, alsnog aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

Repliek

Met die opmerking zal rekening gehouden worden.

- Randnummer 6: de Raad van State stelt "dat, ondanks het belang dat de decreetgever lijkt te hechten aan Vlaamse Parken met het oog op de uitvoering van een meer geïntegreerd natuur- en landschapsbeleid en er daartoe omvangrijke en langdurige financiële engagementen zullen worden aangegaan, er in het voorontwerp van decreet niet wordt aangegeven hoeveel Vlaamse Parken zullen worden erkend, noch wat de daartoe te hanteren selectie- en beoordelingscriteria zijn en welke weging tussen deze verschillende criteria moet worden toegepast, maar dat al die – toch substantiële – aspecten van de regeling geheel aan de Vlaamse Regering worden gelaten. Evenmin bevat het voorontwerp de essentiële erkenningscriteria voor regionale landschappen, noch wordt in een minimale regeling voorzien op het vlak van de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van dergelijke regionale landschappen en het toezicht daarop."

De Raad van State stelt dan ook "dat het voorontwerp van decreet het best wordt aangevuld met bepaalde basisregels waarvan de nadere uitwerking vervolgens aan de Vlaamse Regering kan worden overgelaten en, anderzijds, dat de tekst van het voorontwerp van decreet – mede ter wille van de rechtszekerheid – nader zou worden gepreciseerd in het licht van de IUCN-richtlijnen waarvan het voorontwerp de nadere uitvoering beoogt te zijn."

Repliek

De Landschapsparken en Nationale Parken zijn respectievelijk gebaseerd op de IUCN-categorieën V en II en V. De IUCN categorieën zijn te beschouwen als leidraad voor het ordenen van de diverse zogenaamde protected areas wereldwijd. De doelstellingen van de Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen zijn een interpretatie van de IUCN-categorieën, waarbij de voor de Vlaamse context relevante elementen zijn overgenomen.

Gelet op het feit dat dit ontwerp van decreet in het kader voorziet voor de nadere uitwerking rond de Vlaamse Parken, wordt ervoor gekozen om de uitwerking van bovenstaande aspecten alsnog aan de Vlaamse Regering over te laten. De steller van het decreet meent immers dat de Vlaamse Regering, gezien het subsidiariteitsbeginsel, het best geplaatst is om die zaken vast te leggen middels een besluit.

Het kader voor de parken zit bovendien al vervat in de definities en de doelstellingen van artikel 3 en 4 van het ontwerp van decreet; en het kader voor de regionale landschappen zit al vervat in artikel 19 en 20 van het ontwerp van decreet.

- Randnummer 7: De Raad van State stelt dat het voorontwerp van decreet diverse bepalingen bevat "met een te onbepaalde of zelfs niet-normatieve draagwijdte,

hetgeen evenmin bevorderlijk is voor de rechtszekerheid. Zo kan bijvoorbeeld worden afgeweken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare als finale doelstelling voor een Nationaal Park Vlaanderen 'mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit' (artikel 4, §1, vijfde lid, van het voorontwerp). Volgens artikel 4, §1, zesde lid, kan van de verplichting dat domeinen van de Vlaamse overheid die tot een natuurkern behoren effectief moeten worden beheerd door een natuurbeheerplan type 4, worden afgeweken mits 'grondige' motivering. Overeenkomstig artikel 19, tweede lid, 2°, dient een regionaal landschap de toegankelijkheid van het landschap op 'passende wijze', via recreatieve en educatieve maatregelen, te bevorderen. Deze bepalingen of onderdelen ervan zijn te weinig normatief of afgebakend en zouden beter worden vervangen door meer duidelijke normatieve bepalingen."

Repliek

Er werden geen zaken gewijzigd naar aanleiding van deze opmerkingen, op basis van volgende motivering:

- wat betreft de minimale oppervlakte voor een Nationaal Park Vlaanderen waarvan afgeweken kan worden, bepaalt het uitvoeringsbesluit de nadere regels. Die onduidelijkheid wordt dus opgelost, waardoor er geen sprake is van rechtsonzekerheid;
- er wordt gesteld dat het gebruik van de term 'grondige' motivering onduidelijk zou zijn. Daarom wordt volgende toevoeging gedaan in de artikelsgewijze bespreking van de memorie van toelichting: "De vermelde redenen kunnen betrekking hebben op het groot openbaar belang, bijvoorbeeld in het kader van bescherming tegen overstromingen, percelen met een andere functie die niet combineerbaar is met de doelstelling van een natuurbeheerplan type 3 of 4 zoals arboreta, parkings, portalen met een bepaalde recreatieve functie, delen gevat door een beschermd landschap dat specifiek beheer behoeft voor het in stand houden van de erfgoedwaarden en andere.";
- er wordt gesteld dat het gebruik van de woorden 'passende wijze' onduidelijk zou zijn. Daarom wordt volgende toevoeging gedaan in de artikelsgewijze bespreking van de memorie van toelichting: "waarbij rekening wordt gehouden met de identiteit en draagkracht van het gebied".
- Randnummer 7: daarenboven merkt de Raad van State op "dat de ontworpen tekst veel redactionele en legistische onvolkomenheden bevat die eveneens nadelig zijn voor de rechtszekerheid en die daarom het best worden weggewerkt.

Zo is er in diverse bepalingen een incorrect of inconsistent hoofdlettergebruik en een te weinig eenvormig taalgebruik, is de nummering van de titels in het voorontwerp niet correct, worden in artikel 2, 4°, de woorden 'het park' beter vervangen door de woorden 'het Vlaams Park', dient in artikel 2, 14°, het woord 'plan' te worden vervangen door de woorden 'operationeel plan', worden in artikel 2, 16°, de woorden 'kenmerken van een' beter geschrapt, dient in artikel 3, §2, 2°, de zinsnede 'vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen' te worden verduidelijkt, moet in artikel 4, §1, tweede lid, de zinsnede ', minstens één of meerdere natuurkernen' worden vervangen door 'met minstens één natuurkern', en is in artikel 4, §1, derde lid, 5°, de zinsnede ', afgebakend volgens of in uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen' verwarrend en aan verduidelijking toe.

De tekst van het huidige vijfde lid van artikel 4, §1, wordt beter ingevoegd aan het einde van het huidige vierde lid, en dient aan te vangen met de woorden 'De Vlaamse Regering kan afwijken van deze minimale oppervlakte van 10.000

hectare, mits (...). De Vlaamse Regering bepaalt hiervoor de nadere regels.' In artikel 4, §2, 4°, moet, zoals de gemachtigde heeft bevestigd, de zinsnede 'ontwikkeling van de bewonersgemeenschap' worden vervangen door de zinsnede 'ontwikkeling van de lokale bewonersgemeenschappen'. In artikel 13 dient het woord 'ervan' duidelijkheidshalve te worden vervangen door de woorden 'van het Vlaamse Park'. In artikel 26, §1, 1°, dienen de woorden 'van een' na het woord 'subsidie' te worden geschrapt. In samenspraak met de gemachtigde dienen in artikel 31, eerste lid, 3°, de woorden 'in het kader van instellen van rechtsmiddelen' te worden vervangen door 'in het kader van het behandelen van juridische geschillen'."

Repliek

De volgende zaken werden gewijzigd naar aanleiding van deze opmerkingen:

- het hoofdlettergebruik werd nagekeken op inconsistente zaken, en het taalgebruik werd nagezien op eenvormigheid;
  - de nummering van de titels werd herbekeken;
  - in artikel 2, 4°, werden de woorden "het park" vervangen door de woorden "het Vlaams Park";
  - in artikel 2, 14°, werd het woord "plan" vervangen door de woorden "operationeel plan";
  - in artikel 2, 16°, werden de woorden "kenmerken van een" geschrapt;
  - in artikel 3, §2, 2°, is de zinsnede "vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen" verduidelijkt in de memorie van toelichting;
  - in artikel 4, §1, tweede lid, werd de zinsnede ", minstens één of meerdere natuurkernen" vervangen door "met minstens één natuurkern";
  - in artikel 4, §1, derde lid, 5°, werd de zinsnede ", afgebakend volgens of in uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen" als volgt verduidelijkt in de memorie van toelichting: "Wat betreft gebieden met een maritieme component, wordt bedoeld elk marien beschermd gebied, zoals een speciale beschermingszone, Ramsar-gebied, maritiem reservaat of natuurgebied en andere.";
  - de tekst van het huidige vijfde lid van artikel 4, §1, werd ingevoegd aan het einde van het huidige vierde lid, en vangt aan met de woorden "De Vlaamse Regering kan afwijken van deze minimale oppervlakte van 10.000 hectare, mits (...). De Vlaamse Regering bepaalt hiervoor de nadere regels.";
  - in artikel 4, §2, 4°, werd de zinsnede "ontwikkeling van de bewonersgemeenschap" vervangen door de zinsnede "ontwikkeling van de lokale bewonersgemeenschappen";
  - in artikel 13 werd het woord "ervan" duidelijkheidshalve vervangen door de woorden "van het Vlaamse Park";
  - in artikel 26, §1, 1°, werden de woorden "van een" na het woord "subsidie" geschrapt;
  - in artikel 31, eerste lid, 3°, werden de woorden "in het kader van instellen van rechtsmiddelen" vervangen door "in het kader van het behandelen van juridische geschillen".
- Randnummer 8: dit randnummer gaat over het opschrift van de tekst. De Raad van State stelt dat het opschrift van het voorontwerp dan ook beter 'Voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse parken en regionale landschappen' zou luiden, wat een schrapping inhoudt van 'algemene landschapszorg'. De Raad stelt dat, wanneer later de ontworpen regeling zou worden uitgebreid met een regeling voor algemene landschapszorg, het opschrift daaraan nog altijd kan worden aangepast.

Repliek

De oprichting en erkenning van Vlaamse Parken en de erkenning en ondersteuning van de Regionale Landschappen zijn uitwerkingen van een transversaal landschapsbeleid in uitvoering van de Europese Landschapsconventie, zoals toegelicht in de randnummers 2, 3 en 6 van de memorie van toelichting. Door in de titel van het voorontwerp van decreet 'algemene landschapszorg' te vermelden worden de ambities voor de Vlaamse Parken en Regionale Landschappen als instrumenten voor een geïntegreerde en sectoroverschrijdende aanpak benadrukt.

- Randnummer 9: in de omschrijving van het begrip 'landschapskwaliteit', in artikel 2, 9°, van het voorontwerp van decreet, wordt melding gemaakt van 'gemeenschappen'. De Raad van State stelt dat het aanbeveling verdient dat, minstens in de memorie van toelichting, de beoogde 'spraakgebruikelijke betekenis' zou worden verduidelijkt.

Repliek

'Gemeenschap' wordt in Van Dale gedefinieerd als "groep mensen die iets gemeenschappelijks hebben". Het is met die betekenis dat de definitie van 'landschapskwaliteit' voldoende begrepen kan worden. Dat werd dan ook verduidelijkt in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

- Randnummer 10: de Raad van State stelt dat "in artikel 3, §3, van het voorontwerp, wordt bepaald dat, waar mogelijk, het in artikel 3 vermelde doel wordt gerealiseerd via zelfrealisatie. Een gelijkaardige bepaling komt voor in artikel 4, § 3, van het voorontwerp. In de memorie van toelichting wordt het begrip 'zelfrealisatie' omschreven als 'het inschakelen bij beheer van (...) privé-eigenaars'. Het verdient evenwel aanbeveling om artikel 2 van het voorontwerp aan te vullen met een meer precieze omschrijving van het begrip 'zelfrealisatie'."

Repliek

In het ontwerp van decreet wordt (artikel 2, nieuw punt 20°) een definitie toegevoegd: "Zelfrealisatie: het geheel of gedeeltelijk realiseren en in voorkomend geval het in stand houden van bepaalde doelstellingen van een Vlaams Park als vermeld in artikel 3 en 4 door een of meer private eigenaars en grondgebruikers wier onroerend goed gelegen is in een Vlaams Park en waarvan de uitwerking en de wijze van uitvoering opgenomen zijn in het masterplan en het operationeel plan, vermeld in artikel 9, derde lid;".

- Randnummer 11: "In artikel 4, § 1, derde lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat een natuurkern bestaat uit een gebied 'met één of meerdere van de (...) bestemmingen of beschermingen' die worden opgesomd in hetzelfde lid. De vraag rijst of, in plaats van ervoor te opteren om een natuurkern te omschrijven aan de hand van een aantal vrij ruim geformuleerde en vage 'bestemmingen of beschermingen', dergelijke omschrijving niet beter zou worden gebaseerd op een aantal meer afgebakende inhoudelijke criteria overeenkomstig de IUCN-richtlijnen.

Indien effectief wordt gekozen voor de in artikel 4, §1, derde lid, weergegeven opsomming van 'bestemmingen of beschermingen' zou er in ieder geval moeten worden op toegezien dat voor elk van de onderdelen van die opsomming voldoende duidelijk blijkt welk aanknopingspunt er bestaat met de natuur of het beoogde eco-systeem. Dit is bijvoorbeeld allerm minst duidelijk voor de 'militair(e) domeinen', waarvan melding wordt gemaakt in artikel 4, §1, derde lid, 4°, van het voorontwerp."

Repliek

De opsomming van 'bestemmingen of beschermingen', zoals opgenomen in artikel 4, §1, derde lid, lijkt voldoende duidelijk en exhaustief. De opsomming onder artikel 4, §1, derde lid, geeft de mogelijke bestemmingen of beschermingen weer die in aanmerking komen als natuurkern. Dat betekent niet dat ze zonder meer als natuurkern moeten worden gekwalificeerd.

De Raad vraagt verduidelijking bij de term 'militaire domeinen', en stelt dat onvoldoende duidelijk zou blijken welk aanknopingspunt er bestaat met de natuur of het beoogde ecosysteem. Er wordt op vraag van de Raad van State als volgt een verduidelijking aangebracht in artikel 4, §1, 4°, van het ontwerp van decreet: "militaire domeinen met een belangrijke natuurfunctie die onder toepassing van de overeenkomst betreffende het natuurbehoud en het bosbeheer vallen, afgesloten tussen de Belgische staat en het Vlaamse Gewest op 17 april 2007." De memorie van toelichting wordt ook in die zin aangevuld.

- Randnummer 12: "Ook in artikel 4, §1, zesde lid, van het voorontwerp, wordt melding gemaakt van 'militaire domeinen'. Uit de door de gemachtigde verstrekte toelichting valt af te leiden dat het begrip 'militaire domeinen', in artikel 4, §1, zesde lid, een andere draagwijdte heeft dan het gelijkkluidende begrip in artikel 4, §1, derde lid, 4°. Dit vormt een bijkomende reden om het betrokken begrip telkens nader te omschrijven voor de toepassing van de twee onderscheiden bepalingen van het voorontwerp."

Repliek

Het begrip 'militaire domeinen' heeft dezelfde draagwijdte in het derde als in het zesde lid. Er zal een toelichting over het begrip 'militaire domeinen' voorzien worden in de artikelsgewijze bespreking bij artikel 4 in de memorie van toelichting.

- Randnummer 13: "Nog wat het begrip 'militaire domeinen' in artikel 4, §1, zesde lid, van het voorontwerp, betreft, rijst de vraag waarom voor die domeinen niet de voorwaarde inzake het natuurbeheerplan type 3 of 4 geldt. Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting de nodige verduidelijking voor de specifieke behandeling van de militaire domeinen op te nemen."

Repliek:

Volgende toelichting wordt in de memorie van toelichting opgenomen: "De decreetgever wil geen keuze maken in plaats van Defensie als eigenaar van militaire domeinen. In de geest van het protocol dat de Vlaamse overheid heeft met Defensie inzake gebruik en beheer van militaire domeinen, zijn de doelstellingen inzake natuur en bos voor deze terreinen reeds ingebed in een sinds lang functionerende samenwerking. In functie van het hoger belang van de militaire domeinen wordt hier ruimte gelaten voor Defensie om zelf nog keuzes te maken naar terreintype in context van een natuurbeheerplan, en dit in overeenstemming met hoger en specifiek belang van deze terreinen."

- Randnummer 14: "Aan het einde van artikel 4, §2, 1°, c), van het voorontwerp, is niet duidelijk op welke wijze de zinsnede 'inclusief bepaalde halfnatuurlijke landschappen' moet worden begrepen. Indien het de bedoeling is dat ermee slechts welbepaalde, specifieke halfnatuurlijke landschappen worden beoogd, dient duidelijker te worden aangegeven om welke landschappen het dan wel gaat. Indien geen specifieke halfnatuurlijke landschappen worden beoogd, wordt het woord 'bepaalde' beter geschrapt."

Repliek

Die suggestie van de Raad wordt aanvaard en verwerkt.

- Randnummer 15: "Ingeval parknota's, masterplannen, bedoeld in artikel 9 van het voorontwerp, betekenisvolle effecten zouden kunnen hebben op speciale beschermingszones in de zin van artikel 36ter, §3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997 'betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu', zal de in die bepaling vermelde passende beoordeling dienen plaats te vinden. Ter wille van de duidelijkheid kan worden overwogen om de verhouding tussen de in artikel 9 van het voorontwerp bedoelde beoordeling van de nota's en plannen, en de passende beoordeling met toepassing van artikel 36ter, §3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997, nader toe te lichten in de commentaar die bij artikel 9 van het voorontwerp wordt gegeven in de memorie van toelichting bij het voorontwerp. Eenzelfde suggestie kan worden geformuleerd in verband met de erkenning van regionale landschappen (artikel 22 van het voorontwerp)."

Repliek

Het spreekt voor zich dat overige geldende wetgeving geldt, en het lijkt dan ook overbodig om elke rechtsregel die mogelijk verband heeft met een nieuwe bepaling op te sommen in de memorie van toelichting.

De figuur van de passende beoordeling is verder niet van toepassing op de parknota aangezien dit louter een gebiedsbeschrijving betreft.

De masterplannen en operationele plannen zijn te beschouwen als een niet-kaderstellende gewenste beleidsmatige ontwikkeling. Om die reden wordt ervan uitgegaan dat ze geen betekenisvol effect hebben op de speciale beschermingszones in de zin van artikel 36ter, §3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997 en een passende beoordeling bijgevolg niet nodig is. Indien er, in voorkomend geval, een risico op aantasting bestaat, zal een passende beoordeling worden uitgevoerd.

- Randnummer 16: "In artikel 10, tweede lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat de betrokken erkenning geldt voor onbepaalde duur 'behoudens andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering'. Hieromtrent om nadere verduidelijking verzocht, deelde de gemachtigde mee dat de aangehaalde zinsnede 'verwijst naar de sancties (artikel 25 van het decreet)'. Deze bedoeling zou duidelijker tot uitdrukking moeten worden gebracht in de tekst van artikel 10, tweede lid, van het voorontwerp. Daartoe zou het bijvoorbeeld volstaan om, in de plaats van melding te maken van een 'andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering' te schrijven 'behoudens intrekking ervan overeenkomstig artikel 25'. Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van het bepaalde in artikel 22, vierde lid, van het voorontwerp."

Repliek

Deze suggestie van de Raad wordt aanvaard en verwerkt in beide artikelen.

- Randnummer 17: "De tekst van het voorontwerp zou, wat het aspect van de lokale participatie van bestuur en burger betreft en in het licht van wat voorafgaat, het best aan een bijkomend onderzoek worden onderworpen en, zo nodig, aangevuld met een voldoende duidelijke opdracht aan de Vlaamse Regering om de daartoe vereiste procedureregels verder uit te werken."

Repliek

Participatie van lokale belanghebbenden in de werking van een parkbureau is een belangrijk aspect. Daartoe is dit principe ingeschreven in artikel 12, §3: "Met het oog op de realisatie van het doel van een Vlaams Park, vermeld in artikel 3 en 4, worden de publieke en private belanghebbenden betrokken."

Dit betekent dat verwacht wordt dat in een masterplan en operationeel plan van een (kandidaat-)Vlaams Park aangegeven wordt op welke manier de lokale bevolking betrokken is bij de totstandkoming van het plan en bij de uitvoering ervan.

Aangezien de masterplannen en operationele plannen te beschouwen zijn als een niet-kaderstellende gewenste beleidsmatige ontwikkeling is een bijkomend onderzoek dan ook niet aangewezen met betrekking tot dit aspect. In dit verband wordt verwezen naar ander beleid waar dit principe ook gehanteerd werd, met name: de regiovorming, de afbakening van de LEADER-gebieden, de aanduiding van huisartsenwachtposten en andere (LEADER: Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale).

- Randnummer 18: "In artikel 18, eerste lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat 'de namen Vlaams Park, Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, Nationaal Park op zichzelf of als onderdeel van een ander onderscheidingsteken' voorbehouden is aan de door de Vlaamse Regering erkende Vlaamse Parken en daaraan verbonden parkbureaus. Het aldus gemaakte voorbehoud met betrekking tot het gebruik van de betrokken namen is te weinig afgebakend en zou nader moeten worden gespecificeerd. Zoals het nu is geredigeerd houdt artikel 18, eerste lid, van het voorontwerp, immers in dat bijvoorbeeld een dienstverlener in het Vlaamse Gewest geen promotie zou mogen maken voor toerisme of recreatie in een landschapspark of een nationaal park in een ander gewest of in een ander land. Dergelijke beperking van het gebruik van namen zoals 'Landschapspark' en 'Nationaal Park' zou op gespannen voet komen te staan met het Europeesrechtelijke beginsel inzake vrij verkeer van diensten. Bovendien zou daardoor de machtigingsbepaling van artikel 18, tweede lid, van het voorontwerp, te ruim en onbepaald worden: deze machtiging zou moeten worden beperkt tot het uitwerken van een specifieke regeling van de namen en de logo's van de in het voorontwerp beoogde parken."

Repliek

Artikel 18 heeft alleen betrekking op de Vlaamse Parken, Landschapsparken en Nationale Parken gelegen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest die erkend worden door de Vlaamse Regering. Om aan de opmerking van de Raad van State tegemoet te komen zal die verduidelijking toegevoegd worden aan de memorie van toelichting.

- Randnummer 19: "In artikel 25, eerste lid, 3° en 4°, van het voorontwerp, wordt als sanctie melding gemaakt van respectievelijk 'de stopzetting van subsidies' en 'de terugbetaling van reeds uitbetaalde subsidies'."

Gelet op wat wordt bepaald in artikel 13 en 14 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, stelt de Raad voor om de definitie van de Algemenebepalingenwet toe te voegen aan het ontwerp van decreet.

Repliek

Deze opmerking kan worden opgevangen door volgende definitie toe te voegen aan het ontwerp van decreet (artikel 2, nieuw punt 21°): "Algemenebepalingenwet: de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;"

Artikel 25, 3°, werd als volgt aangepast: "3° de opschorting of de stopzetting van subsidies, met behoud van de toepassing van artikel 13 en 14 van de Algemenebepalingenwet;"

Artikel 25, 4°, werd als volgt aangepast: "4° de terugbetaling van al uitbetaalde subsidies met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet."

- Randnummer 20: "De gemachtigde stelde voor om artikel 2 van het voorontwerp aan te vullen met de volgende omschrijving van het begrip 'beveiligde zending', dat voorkomt in artikel 25, tweede lid, waarmee de Raad instemt."

Repliek

Deze opmerking kan worden opgevangen door volgende definitie toe te voegen aan het ontwerp van decreet (artikel 2, nieuw punt 22°): "een beveiligde zending: een van de hiernavolgende betekeningswijzen:

- a) een aangetekend schrijven;
- b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
- c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld."

- Randnummer 21: "Voor de inleidende zin van artikel 26, §1, van het voorontwerp, wordt de volgende redactie ter overweging gegeven: 'Wie door de Vlaamse Regering wordt belast met de taken die hierna worden vermeld, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die in dit kader worden verwerkt.'"

Repliek

Om aan de opmerking van de Raad tegemoet te komen, zal de gevraagde wijziging doorgevoerd worden.

- Randnummer 22: "Aan de gemachtigde werd gevraagd of niet ook het geval moet worden geregeld waarin persoonsgegevens die in een aanvraag worden verwerkt, niet pertinent of noodzakelijk blijken te zijn voor het verwezenlijken van de vooropgestelde doeleinden. De gemachtigde stelde daarop voor de tekst van de artikelen 28 en 29 van het voorontwerp, aan te vullen."

Repliek

De tekst van artikel 28 en 29 van het ontwerp wordt aangevuld als volgt.

Aan artikel 28, §1, wordt het volgende lid toegevoegd: "De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 4°, worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2,

eerste lid, 3°, en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 7°."

Aan artikel 29, §1, wordt het volgende lid toegevoegd: "De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 3°, en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 7°."

- Randnummer 23: "In artikel 30, §1, tweede lid, van het voorontwerp, dienen de verwijzingen naar 'paragraaf 1' telkens te worden vervangen door een verwijzing naar 'het eerste lid'."

Repliek

Om aan de opmerking van de Raad tegemoet te komen, zal de gevraagde wijziging doorgevoerd worden.

- Randnummer 24: "Aan het einde van artikel 31, eerste lid, 5°, van het voorontwerp, kan – meer specifiek – worden geschreven "... in het kader van artikel 25, eerste lid, 2°;"

Repliek:

Om aan de opmerking van de Raad tegemoet te komen, zal de gevraagde wijziging doorgevoerd worden.

- Randnummer 25: "Artikel 10.2.1, eerste lid, 6°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, is tot op heden ongewijzigd gebleven. In artikel 33 van het voorontwerp dient derhalve de zinsnede 'het laatst gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022,' te worden weggelaten in artikel 32."

Repliek

Om aan de opmerking van de Raad tegemoet te komen, zal de gevraagde wijziging doorgevoerd worden.

- Randnummer 26: "Artikel 35 van het voorontwerp bevat een overgangsbepaling overeenkomstig dewelke de kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 en die werden geselecteerd, rechtsgeldig blijven in het kader van het ontworpen decreet. De Vlaamse Regering dient de kandidaten een overgangstermijn toe te kennen om aan te tonen dat zij aan de voorwaarden van het ontworpen decreet voldoen of kunnen voldoen binnen de door haar bepaalde termijn.

Opgemerkt moet worden dat de overgangsregeling die is opgenomen in artikel 35 van het voorontwerp, weliswaar een oplossing biedt in geval van selectiecriteria waarin het ontworpen decreet voorziet en die strenger zijn in vergelijking met de criteria die zijn toegepast naar aanleiding van de oproep van 19 april 2021, maar dat die regeling daarentegen geen oplossing biedt in geval van criteria die het ontworpen decreet voorschrijft en die, in vergelijking met die welke werden gehanteerd bij de oproep van 19 april 2021, worden versoepeld. De wijziging van de selectiecriteria lopende de erkenningsprocedure dreigt in dat laatste geval immers aanleiding te geven tot een schending van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel.

De door de gemachtigde verstrekte toelichting ten spijt, dreigt het wijzigen van de selectiecriteria lopende de procedure volgens de afdeling Wetgeving niet enkel aanleiding te geven tot een schending van de gelijkheid ten aanzien van de kandidaten die niet zijn geselecteerd op basis van de initieel strengere criteria, maar ook ten aanzien van potentiële kandidaten die zich destijds geen kandidaat hebben gesteld omdat zij de mening waren toegedaan niet te kunnen beantwoorden aan de criteria die het voorontwerp beoogt te versoepelen. De overgangsregeling die is opgenomen in artikel 35 van het voorontwerp zou derhalve moeten worden aangevuld ten aanzien van de voornoemde niet-geselecteerde kandidaten en de potentiële kandidaten die zich uiteindelijk geen kandidaat hebben gesteld naar aanleiding van de oproep van 19 april 2021. Aan beide categorieën zou een nieuwe termijn moeten worden verleend om zich als-nog kandidaat te stellen of om hun initieel afgewezen kandidatuur te hernemen.”

Repliek

Voor de Nationale Parken Vlaanderen zijn er bepaalde wijzigingen gebeurd ten opzichte van het oproepreglement. Zo werd het criterium met betrekking tot de terreinen onder natuurbeheerplan type 4 verbreed naar type 3 én 4. Voor de Vlaamse overheid is type 4 verplicht tenzij grondig gemotiveerd. De terminologie met betrekking tot de zonerings, zoals gehanteerd in de oproep, werd niet overgenomen in het ontwerp van decreet. Verder voorziet het ontwerp van decreet in een delegatie aan de Vlaamse Regering om afwijkende oppervlaktecriteria te formuleren ten opzichte van deze generiek vermeld in het ontwerp van decreet en gehanteerd in de oproep. Deze beperkte wijzigingen geven echter geen aanleiding tot een andere selectie van kandidaten, aangezien de selectie door de jury gebeurde op basis van een kwantitatieve toetsing van de criteria én een inhoudelijke kwalitatieve beoordeling van het dossier. De niet aanvaarde kandidaten scoren op minstens twee criteria onvoldoende en komen, op basis van deze aangepaste criteria in het ontwerp van decreet, nog altijd niet in aanmerking als kandidaat-Nationaal Park Vlaanderen. Op basis van het ontwerp van decreet kan, in voorkomend geval, altijd een nieuwe oproep worden gelanceerd voor nieuwe kandidaat-Vlaamse Parken.

Er is, zoals vermeld, voorzien dat de Vlaamse Regering de afwijkende criteria voor Nationale Parken zal uitwerken, als vermeld in artikel 4, §1, vierde lid, van dit ontwerp van decreet. Het lijkt aangewezen om na deze uitwerking een nieuwe oproep te lanceren, zodat kandidaten die in het verleden uit de boot vielen evenals nieuwe kandidaten, kunnen deelnemen.

Voorts werd er een plancyclus van zes jaar in het ontwerp van decreet ingeschreven. Het lijkt aangewezen dat nieuwe kandidaat-parken mee instappen in de plancyclus van de huidige kandidaat-parken, en niet een aparte plancyclus volgen.

Op basis van deze opmerking dient de tekst van het ontwerp van decreet niet aangepast te worden.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit ontwerp van decreet regelt een gewestbevoegdheid als vermeld in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 6, §1, I, 7°, monumenten en Landschappen en artikel 6, §1, III.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Titel 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bevat de definities die in dit ontwerp van decreet worden gebruikt.

Punt 1°

Algemene landschapszorg: het onderzoeken en duurzaam behouden, beheren, herstellen, ontwikkelen en ontsluiten van het landschap en de landschapskwaliteit, die bepaald wordt door de fysisch-geografische, ecologische, cultuurhistorische, culturele, economische en esthetische elementen, patronen, processen en kenmerken en hun onderlinge samenhang en de waarden en betekenissen die gemeenschappen er aan verbinden. Via een aantal stimulerende maatregelen beoogt de algemene landschapszorg een kwaliteitsvolle leefomgeving voor iedereen.

Punt 2°

Dit punt behoeft geen toelichting.

Punt 3°

Dit punt behoeft geen toelichting.

Punt 4°

Dit punt omschrijft een gebiedscoalitie als een coalitie van samenwerkende partners die daartoe een duurzame en langdurige werking opzetten met het oog op het realiseren van de specifieke doelstellingen voor de betrokken gebiedserkenning; ze vormt de verzameling van instanties, organisaties en betrokkenen die een gezamenlijke missie voor het park uitdragen en instaan voor de realisatie van de langetermijnvisie.

Punt 5°

Dit punt omschrijft wat verstaan dient te worden onder grensoverschrijdend Landschapspark, namelijk een Landschapspark waarvan de totale oppervlakte minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt.

Punt 6°

Dit punt omschrijft wat verstaan dient te worden onder grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen, namelijk een Nationaal Park Vlaanderen waarvan de totale oppervlakte minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt.

Punt 7°

Dit begrip sluit aan bij de definitie 'landschap' uit de Europese Landschapsconventie van 2000 en is dezelfde formulering als in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Landschap wordt omschreven als een deel van het grondgebied dat door de menselijke bevolking wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke en/of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen.

Punt 8°

Dit punt verwijst voor de definitie van een Landschapspark naar de omschrijving in artikel 3.

Punt 9°

Dit begrip sluit aan bij de bepalingen van de Europese Landschapsconventie van 2000 waarbij elke lidstaat die de conventie goedkeurt zich engageert om landschapskwaliteitsdoelstellingen te formuleren.

De term 'gemeenschap', zoals gehanteerd in dit punt, wordt in Van Dale gedefinieerd als "groep mensen die iets gemeenschappelijks hebben". Het is met deze betekenis dat de definitie van 'landschapskwaliteit' voldoende begrepen kan worden.

Punt 10°

Dit punt verwijst voor de definitie van lokale overheden naar de overheden in artikel I.3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet, met name de gemeenten en provincies.

Punt 11°

Punt 11 verwijst voor de definitie van een masterplan naar de omschrijving in artikel 9.

Punt 12°

Punt 12° verwijst voor de definitie van een Nationaal Park Vlaanderen naar de omschrijving in artikel 4.

Punt 13°

Dit punt behoeft geen toelichting.

Punt 14°

Punt 14° verwijst voor de definitie van operationeel plan naar de omschrijving vermeld in artikel 9.

Punt 15°

Een parkbureau is een rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk die het management van een erkend park als verantwoordelijkheid en doelstelling opneemt. Bij de erkenning van een Vlaams Park wordt het management ervan als unieke opdracht aan het parkbureau toegewezen. Dit punt verwijst voor de opdracht van een parkbureau naar artikel 12.

Punt 16°

Een parknota is de nota waarin de kenmerken van een Nationaal Park of Landschapspark en van de samenstelling van het bij erkenning aan te stellen parkbureau worden beschreven en waarvan de inhoud en vorm worden vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Punt 17°

Punt 17° verwijst voor de definitie van regionaal landschap naar artikel 19.

Punt 18°

Dit punt heeft geen toelichting.

Punt 19°

Dit punt heeft geen toelichting.

Punt 20°

Op vraag van de Raad van State werd een definitie van de term 'zelfrealisatie' ingevoegd.

Punt 21°

Op vraag van de Raad van State werd een definitie van de term 'Algemenebepalingenwet' ingevoegd.

Punt 21°

Op vraag van de Raad van State werd een definitie van de term 'beveiligde zending' ingevoegd.

Titel 2. Vlaamse Parken

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en doelstellingen

Artikel 3

Paragraaf 1

Een Landschapspark is een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme. Het is een geografisch afgebakend gebied van minstens 10.000 hectare met een grote ruimtelijke samenhang.

Paragraaf 2

De erkenning van een Landschapspark richt zich op de versterking van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit. Het doel van een erkend landschapspark is:

- 1° het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit van het gebied vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, economie, toerisme en recreatie;
- 2° het bijdragen aan de prioritaire realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen met betrekking tot de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit, vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen. Met de Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsbeslissingen worden alle beleidsbepalingen bedoeld die een invloed hebben op het landschap en de landschapskwaliteit, zoals onder meer de realisatie van Natura 2000-gebieden, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), de AGNAS-visie voor het gebied, de erfgoedbeschermingen, stroom- en bekkengebiedsplannen en de EU-strategie voor duurzaam toerisme. Het is de bedoeling dat in een landschapspark deze Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsbeslissingen geïntegreerd worden aangepakt waardoor de oplossingen voor

- meerdere vraagstukken tegelijkertijd concreet georganiseerd en op het terrein uitgevoerd worden. Daarbij kunnen oplossingen ontwikkeld worden in overeenstemming met de eigenheid en identiteit van het landschap voor de combinatie van verschillende urgente transformatieopgaven uit diverse beleidsdomeinen die spelen in het gebied, en wordt significant gebiedsgericht bijgedragen aan klimaatadaptatie en -mitigatie door middel van bosuitbreiding, Blue Deal, duurzame landbouw, verkoeling, de realisatie van groenblauwe en functionele ecologische netwerken, klimaatbestendige landschappen;
- 3° het aanbieden van een unieke beleving van het landschap en de streek aan zowel lokale inwoners als binnen- en buitenlandse bezoekers.

Paragraaf 3

Waar mogelijk wordt het doel van een Landschapspark, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie. Zelfrealisatie door private eigenaars en landbouwers kan een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van natuur en aan de doelstellingen van de Landschapsparken. Diversificatie en verbreding naar onder meer toeristisch recreatieve activiteiten geeft ondernemers mogelijkheden voor aangepaste en nieuwe verdienmodellen.

Zelfrealisatie of het inschakelen bij beheer van deze privé-eigenaars is een belangrijke uitdaging en moet zo optimaal mogelijk gefaciliteerd worden. In een parallel traject zullen hindernissen op korte termijn worden weggewerkt.

Artikel 4

Paragraaf 1

Een Nationaal Park Vlaanderen is een gebied van voldoende grote omvang dat een uitzonderlijke natuurwaarde en een internationale uitstraling heeft. Een Nationaal Park Vlaanderen is samenhangend en wordt opgedeeld in minstens één natuurkern. In functie van de samenhang kan het nodig zijn bijkomende zones aan te duiden. De paragraaf beschrijft welke bestemmingen of beschermingen in aanmerking komen als natuurkern. Militaire domeinen zijn deze met een belangrijke natuurfunctie die onder toepassing van de overeenkomst betreffende het natuurbehoud en het bosbeheer vallen, afgesloten tussen de Belgische staat en het Vlaamse Gewest op 17 april 2007. Wat betreft gebieden met een maritieme component, worden bedoeld elk marien beschermd gebied, zoals een speciale beschermingszone, Ramsar-gebied, maritiem reservaat of natuurgebied en andere.

Na 24 jaar is effectief een natuurkern van minimaal 10.000 hectare gerealiseerd.

Er wordt via een delegatie in voorzien dat de Vlaamse Regering nadere regels bepaalt om af te wijken van het criterium van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare. Deze afwijking kan enkel worden toegelaten mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit.

Het aandeel natuurbeheerplan type 3 of 4 in een Nationaal Park Vlaanderen is na 24 jaar 75 procent. Dit percentage is in lijn met de internationale richtlijn voor nationale parken opgesteld door IUCN. Voor de Vlaamse overheid geldt de verplichting om de terreinen onder een type 4-natuurbeheerplan te brengen, tenzij er gegronde redenen zijn om ervan af te wijken. De vermelde redenen kunnen betrekking hebben op het groot openbaar belang, bijvoorbeeld in het kader van bescherming tegen overstromingen, percelen met een andere functie die niet combineerbaar is met de doelstelling van een natuurbeheerplan type 3 of 4 zoals arboreta, parkings, portalen met bepaalde recreatieve functie, delen gevat door een beschermd landschap dat specifiek beheer behoeft voor het in stand houden van de erfgoedwaarden en andere.

Voor deze militaire domeinen geldt de voorwaarde inzake het natuurbeheerplan type 3 of 4 niet. De decreetgever wil immers geen keuze maken in plaats van Defensie als eigenaar van militaire domeinen. In de geest van het protocol dat de Vlaamse overheid heeft met Defensie inzake gebruik en beheer van militaire domeinen, zijn de doelstellingen inzake natuur en bos voor deze terreinen reeds ingebed in een sinds lang functionerende samenwerking. In functie van het hoger belang van de militaire domeinen wordt hier ruimte gelaten voor Defensie om zelf nog keuzes te maken naar terreintype in context van een natuurbeheerplan, en dit in overeenstemming met het hoger en specifiek belang van deze terreinen.

Paragraaf 2

De erkenning van een Nationaal Park Vlaanderen richt zich op het bereiken van een duurzame bescherming en ontwikkeling van de natuur, de landschapsecologische processen en de bijhorende ecosystemen, habitats en soorten. Het unieke natuurlijke milieu, landschap en erfgoed bieden ook mogelijkheden tot toeristisch recreatieve ontwikkeling en promotie, echter steeds binnen de draagkracht van de natuur en haar omgeving.

Het eerste doel van een erkend Nationaal Park Vlaanderen is:

- 1° het in stand houden en ontwikkelen van de natuur, de biologische diversiteiten het natuurlijk milieu van de natuurkernen en in het bijzonder:
  - a) het beheren van het gebied in een zo natuurlijk mogelijke staat voor zover rekening wordt gehouden met punt b) en c);
  - b) het in stand houden en ontwikkelen van leefgebieden van inheemse soorten met het oog op levensvatbare, ecologisch functionerende en voldoende veerkrachtige populaties;
  - c) het leveren van een bijdrage tot regionale, Europese en internationale natuurbehouds- en instandhoudingsdoelstellingen inclusief bepaalde halfnatuurlijke landschappen.

Met de regionale en internationale natuurbehoudsdoelen worden de instandhoudingsdoelen en de Europese Biodiversiteitsstrategie 2030 bedoeld. Er wordt volop ingezet op concrete terreinrealisaties om de Europees beschermde habitats en soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen.

Natuur omvat ook halfnatuur conform de definitie van het Natuurdecreet.

De andere doelen zijn:

- 2° het behouden, beheren en ontwikkelen van culturele waarde binnen het werkingsgebied met inbegrip van de erfgoedwaarde en landschapskwaliteit;
- 3° het ontwikkelen en promoten van toerisme en recreatie in en rond het park waarbij meerwaarde voor het natuurbehoud, de lokale bewonersgemeenschappen, de ondernemers en de bezoekers wordt gecreëerd, echter zonder de draagkracht van natuur en haar omgeving te overschrijden en met aandacht voor de spreiding van activiteiten in tijd en ruimte;
- 4° het leveren van een bijdrage aan de duurzame economische en sociale ontwikkeling van de bewonersgemeenschap en de (landbouw)bedrijvigheid in het gebied.

Paragraaf 3

Waar mogelijk wordt het doel van een Nationaal Park Vlaanderen, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Zelfrealisatie door private eigenaars en landbouwers kan een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van natuur en aan de doelstellingen van de Nationale Parken Vlaanderen. Diversificatie en verbreding naar onder meer toeristisch

recreatieve activiteiten geeft ondernemers mogelijkheden voor aangepaste en nieuwe verdienmodellen.

Zelfrealisatie of het inschakelen bij beheer van deze privé-eigenaars is een belangrijke uitdaging en moet zo optimaal mogelijk gefaciliteerd worden. In een parallel traject zullen hindernissen op korte termijn worden weggewerkt.

Artikel 5

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de inhoud van de doelstellingen van erkende Vlaamse Parken, vermeld in artikel 3 en 4, vastleggen. Ze kan deze doelstellingen concretiseren en specificeren.

Artikel 6

Voor een Landschapspark dat gewestgrensoverschrijdend is, geldt in afwijking van artikel 3 dat het totale grensoverschrijdende gebied minimaal 10.000 hectare groot is en dat minimaal 5000 hectare van het gebied in Vlaanderen gelegen is.

Voor een Nationaal Park Vlaanderen dat gewestgrensoverschrijdend is, volstaat een omvang van de gewestgrensoverschrijdende natuurkern van minstens 5000 hectare voor de totale grensoverschrijdende natuurkern. Het masterplan voorziet in een groeitraject voor de Vlaamse natuurkern naar minimaal 5000 hectare.

Hoofdstuk 2. Erkenning, werking en organisatie

Artikel 7

Een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen kan een erkenning van de Vlaamse Regering verkrijgen wanneer het voldoet aan de voorwaarden bepaald door dit decreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten. De positie van de betrokken lokale overheden wordt duidelijk weergegeven in het masterplan.

Samen met de beslissing tot erkenning van een Vlaams Park verkrijgt een parkbureau de opdracht tot management van het erkende Vlaams Park. Dit parkbureau verenigt het samenwerkingsverband dat de kandidatuur van het Vlaams Park heeft voorbereid en dat zich engageert om gezamenlijk het masterplan en de operationele plannen uit te voeren en alle andere opdrachten die dit decreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten opdragen als vermeld in artikel 12. De Vlaamse Regering kent geen delegatie toe van de bevoegdheid om Vlaamse Parken te erkennen.

Artikel 8

De erkenning als Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen in de zin van dit ontwerp van decreet genereert geen bijkomende verplichtingen en geen bijkomende beperkende maatregelen ten aanzien van de eigenaars en gebruikers van het park en zijn omgeving.

Onder zakelijke rechten in dit artikel wordt verstaan: het eigendomsrecht, de mede-eigendom, de erfdienstbaarheden, het recht van vruchtgebruik, erfpacht en opstal. Onder gebruiker in dit artikel wordt verstaan: de persoon die als eigenaar, mede-eigenaar, vruchtgebruiker, erfpachthouder of opstalhouder het goed exploiteert of die het onroerend goed huurt conform boek III, titel VIII, van het oud Burgerlijk Wetboek of het Vlaams Woninghuurdecreet.

Als een houder van een zakelijk recht of gebruiker zich engageert om (een deel van) de doelstellingen van het Vlaams Park te realiseren, zie artikel 3 en 4, kunnen

daaruit enkel bijkomende verplichtingen of beperkende maatregelen volgen als het parkbureau dit overeengekomen is met de betrokken partijen.

Dit betekent evenwel niet dat het bestaande instrumentarium inzake gebiedsontwikkeling (bijvoorbeeld ruimtelijke uitvoeringsplannen of de instrumentenkoffer uit het decreet Landrichting) niet verder zou kunnen worden ingezet binnen de contouren van een Vlaams Park. In een Nationaal Park Vlaanderen en een Landschapspark worden immers natuur en landschap ontwikkeld op grond van het bestaande instrumentarium, zonder door de titel toe te kennen nieuwe beperkende maatregelen in te voeren (onder meer bij de beoordeling van vergunningen). De erkenning als een Vlaams Park legt dus vanzelfsprekend ook geen beperkingen op aan de toepassing van het bestaande ruimtelijk instrumentarium dat, in voorkomend geval, dus ook kan worden ingezet ter realisatie van de plaatselijke doelstellingen. Ter uitvoering van de masterplannen kan er worden gebruikgemaakt van het bestaande instrumentarium met de geëigende procedures.

De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van haar opdrachten rekening met het lokaal beleid, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten op wier grondgebied het park gelegen is. Dit betekent dat mocht een gemeente voor het geheel of een deel van haar grondgebied niet wensen in te stappen, het parkbureau dat in de uitwerking van haar opdrachten dient te respecteren.

Artikel 9

De Vlaamse Regering start de procedure tot erkenning als Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen met een oproep tot kandidaatstelling als een Vlaams Park. Na de lancering van de oproep wordt aan de kandidaten minstens zes maanden tijd gegeven om een parknota in te dienen. In de parknota worden de kenmerken van het als Vlaams Park te erkennen gebied beschreven en worden de kenmerken, de structuur en de samenstelling van het bij erkenning aan te stellen parkbureau op hoofdlijnen beschreven.

De Vlaamse Regering beoordeelt de parknota's aan de hand van vooraf bepaalde criteria. De geselecteerde kandidaten worden uitgenodigd om een masterplan en operationeel plan voor het kandidaat-Vlaams Park op te maken. De kandidaten krijgen minstens een termijn van twaalf maanden om deze plannen voor beoordeling in te dienen.

Voor elk kandidaat-Landschapspark of kandidaat-Nationaal Park Vlaanderen stelt het parkbureau een masterplan op. Het masterplan legt de langetermijndoelstellingen voor een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen voor 24 jaar vast. Dit plan is een inhoudelijk en strategisch plan dat de Vlaamse doelen voor een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen doorvertaalt naar het betrokken gebied. Het wordt opgesteld voor een kandidaat- of een erkend Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen en wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Voor elk Landschapspark en Nationaal Park Vlaanderen stelt het parkbureau een operationeel plan op. Het operationeel plan is een kortetermijnvertaling van het masterplan van een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen voor een periode van zes jaar. Het bevat concrete activiteiten en projecten van een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen in uitvoering van het goedgekeurde masterplan of het masterplan in ontwerp dat tegelijkertijd voor goedkeuring wordt voorgelegd.

Het masterplan en het operationeel plan geven in voorkomend geval aan welke doelen als vermeld in artikel 3 of 4, of gedeelten ervan, zullen worden uitgevoerd

door een of meerdere private eigenaars en de wijze van uitvoering ervan. Het uitvoeren van bepaalde doelen of gedeelten ervan door private eigenaars (zelfrealisatie door private eigenaars en landbouwers) kan een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van natuur en aan de doelstellingen van de Nationale Parken Vlaanderen. Diversificatie en verbreding naar onder meer toeristisch recreatieve activiteiten geeft ondernemers mogelijkheden voor aangepaste en nieuwe verdienmodellen.

Het uitvoeren van bepaalde doelen of gedeelten ervan door privé-eigenaars (zelfrealisatie) of het inschakelen van deze privé-eigenaars bij het beheer is een belangrijke uitdaging en moet zo optimaal mogelijk gefaciliteerd worden.

Op grond van de goedkeuring van de masterplannen en operationele plannen erkent de Vlaamse Regering een Landschapspark of een Nationaal Park.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast inzake de beoordeling en goedkeuring van parknota's, masterplannen en operationele plannen en de erkenningsvoorwaarden en -procedure.

Artikel 10

De erkenning van een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen geldt voor onbepaalde duur, tenzij de Vlaamse Regering beslist om deze termijn te beperken. Om erkend te kunnen blijven moet een Landschapspark of Nationaal Park voortdurend voldoen aan de erkenningsvoorwaarden van dit ontwerp van decreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Artikel 11

De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van een parknota die minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat, een masterplan en een operationeel plan. Bij het opstellen van de parknota, de masterplannen en de operationele plannen wordt het advies van de betrokken lokale overheden meegenomen.

De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud, de vaststelling en omvang van de wijzigingen van de masterplannen en operationele plannen. De wijzigingen van de masterplannen en operationele plannen betreffen bijstellingen.

Na erkenning zal elk parkbureau van een erkend Vlaams Park om de 24 jaar een masterplan en om de zes jaar een operationeel plan moeten indienen voor goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Artikel 12

Paragraaf 1

Een erkend Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen moet over een parkbureau beschikken dat rechtspersoonlijkheid zonder winstuitkeringsoogmerk heeft. Het parkbureau kan zowel een bestaande als een nieuwe rechtspersoon zijn. Voor rechtspersonen binnen het Wetboek van vennootschappen en verenigingen gaat het bijvoorbeeld om een vzw of een internationale vzw (ivzw).

Voor rechtspersonen die grensoverschrijdend zijn kan het bijvoorbeeld een Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking (BGTS) zijn of een Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS). Het statuut dient het openbaar belang.

De opdrachten van een parkbureau van een erkend Landschapspark of erkend Nationaal Park Vlaanderen worden bepaald door dit ontwerp van decreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

De activiteiten van een parkbureau van een erkend Landschapspark of erkend Nationaal Park Vlaanderen zijn het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen en dit in overeenstemming met de doelstellingen, vermeld in respectievelijk artikel 3 en 4.

Indien het echter gaat om een grensoverschrijdend Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen is het parkbureau bevoegd voor het management van het grensoverschrijdend gebied.

Het parkbureau van een Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen kan de rechtshandelingen stellen die rechtstreeks bijdragen aan de vervulling van zijn opdrachten en aan de verwezenlijking van de doelstellingen van een Vlaams Park waarvan het management aan hem werd toegewezen. Dit omvat onder meer taken in het kader van overheidsopdrachten. Het reguliere terreinbeheer behoort in principe niet tot deze opdrachten.

De lokale overheden zijn gemachtigd om deel te nemen aan de oprichting van een parkbureau en lid te worden van de algemene vergadering ervan. Als een Vlaams Park grensoverschrijdend is, kunnen instanties van buiten het Vlaamse Gewest ook deelnemen aan het bestuursorgaan van het parkbureau. De deelname aan een parkbureau is een vrijwillige keuze. Doordat een parkbureau landschappelijke en natuuroitdagingen in het park gezamenlijk zal aanpakken, zal het parkbureau ontzorgend en stimulerend werken.

Gelet op het belang van een sterk lokaal draagvlak voor een park is een formele beslissing van de bevoegde raad van de lokale overheden noodzakelijk om toe te treden tot de rechtspersoon. De gemeenteraad bepaalt zelf op welk moment het meent voldoende te zijn geïnformeerd (bijvoorbeeld het masterplan moet voldoende vorm gekregen hebben) om een toetredingsbeslissing al dan niet te kunnen nemen.

Paragraaf 2

Paragraaf 2 bepaalt hoe het bestuursorgaan van een Vlaams Park evenwichtig is samengesteld. Elke rechtsvorm heeft zijn eigen formele bestuursorganen; deze paragraaf geeft de contouren mee van wat wordt verwacht van deze bestuursorganen.

In de statuten van de parkbureaus wordt de samenstelling van hun bestuursorganen geconcretiseerd binnen de contouren van dit ontwerp van decreet. Met het oog op de realisatie van de in het masterplan van het Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen opgenomen doelstellingen, voorziet het bestuursorgaan in de structurele betrokkenheid van de lokale besturen op wier grondgebied het park gelegen is. De gemeenten, vertegenwoordigd door gemeenteraadsleden, zijn de leidende partners en vertegenwoordigen minstens de helft van het bestuursorgaan. Daarnaast bestaat het bestuursorgaan uit leden die zijn benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de publieke of particuliere beheerders met een terrein gelegen in het Vlaams Park waaronder landbouworganisaties, natuurorganisaties, erfgoedverenigingen, streekverenigingen, private eigenaars enzovoort op voorwaarde dat zij het beheer van hun terrein hebben afgestemd op de doelstellingen van het Vlaams Park. Bovendien zijn in het bestuursorgaan actoren opgenomen wier medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park. Een regionaal landschap kan deel uitmaken van het bestuursorgaan.

Paragraaf 3

Paragraaf 3 bepaalt dat het parkbureau de publieke en private belanghebbenden betreft in de werking zodat ook deze partijen kunnen bijdragen aan de realisatie van de doelen van een Landschapspark of een Nationaal Park Vlaanderen, vermeld in artikel 3 en 4 van dit ontwerp van decreet.

Paragraaf 4

Paragraaf 4 bepaalt dat de Vlaamse Regering de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, de werking, de bevoegdheden, samenwerking en de rapportering van een parkbureau kan vastleggen.

Artikel 13

Een parkbureau van een erkend Landschapspark of een erkend Nationaal Park Vlaanderen wordt uiterlijk zes maanden na de erkenning ervan opgericht. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden vaststellen over het tijdstip van oprichting.

Artikel 14

Dit artikel voorziet in de mogelijkheid tot coördinatie van het Vlaamse Parkenbeleid. De Vlaamse Regering kan hiertoe nadere regels bepalen.

Hoofdstuk 3. Financiering

Artikel 15

Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering tijdens de erkenningsprocedure van een Landschapspark of van een Nationaal Park Vlaanderen een subsidie toekennen voor een kandidaat aan de gebiedscoalitie. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Voor deze subsidies gelden artikel 11 tot en met 14 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

Artikel 16

Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten verleent de Vlaamse Regering onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies voor erkende Landschapsparken en Nationaal Parken Vlaanderen. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Voor deze subsidies gelden artikel 11 tot en met 14 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

Artikel 17

Dit artikel bepaalt dat de lokale overheden financiële middelen kunnen toekennen aan de Landschapsparken en Nationale Parken. Ze kunnen ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen van Landschapsparken en Nationale Parken Vlaanderen.

Hoofdstuk 4. Bescherming van de namen Vlaams Park, Landschapspark, Nationaal Park en Nationaal Park Vlaanderen

Artikel 18

Het gebruik van de titel Vlaams Park, Landschapspark, Nationaal Park en Nationaal Park Vlaanderen is enkel voorbehouden aan de Vlaamse Parken die erkend zijn op basis van dit ontwerp van decreet en de daarbij aangewezen parkbureaus. Dit geldt zowel voor gebiedscoalities die deze term willen gebruiken in de gebiedsbranding als voor commerciële of particuliere initiatieven die willen gebruikmaken van de naam van een specifiek Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen.

Hetzelfde geldt voor het gebruik van de namen Vlaams Park, Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, of Nationaal Park als onderdeel van een ander onderscheidingsteken. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gebruik van namen en logo's van Vlaamse Parken.

De inhoud van dit artikel heeft enkel betrekking op de Vlaamse Parken, Landschapsparken en Nationale Parken gelegen op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Titel 3. Regionale landschappen

Hoofdstuk 1. Voorwerp, doel, werkingsgebied en organisatie

Artikel 19

De regionale landschappen vinden hun oorsprong in het Natuurdecreet waar ze een rol hebben gekregen als een regionaal of streekgebonden platform om verschillende actoren in het buitengebied bijeen te brengen om te werken rond thema's rond het streekeigen karakter, natuurrecreatie en recreatief medegebruik, natuureducatie en het versterken van het draagvlak voor natuur. Door de aanzet om met dit ontwerp van decreet een basis te leggen voor een transversaal landschapsbeleid, zijn de regionale landschappen uitstekend geplaatst om een rol te spelen als gebiedsgericht platform met taakstellingen die breder gaan dan natuurzorg. Daarom verdienen de regionale landschappen hun decretale verankering in dit ontwerp van decreet. De huidige goede samenwerking met stakeholders wordt voortgezet, waaronder landbouw- tuinbouw- en natuurorganisaties.

Dit artikel beschrijft het doel van de regionale landschappen dat elementen bevat uit de actuele decretale taakstelling, vermeld in artikel 54 van het Natuurdecreet, maar dat geactualiseerd en verruimd wordt.

Een regionaal landschap draagt bij aan de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg in zijn werkingsgebied. De regionale landschappen bevorderen de toegankelijkheid van het landschap via recreatieve en educatieve maatregelen en acties, waarbij rekening wordt gehouden met de identiteit en draagkracht van het gebied. Ook dienen ze het streekeigen karakter, de natuurrecreatie, het recreatief medegebruik, de natuur- en landschapseducatie, het draagvlak voor natuurbehoud en landschap en het gebiedsgericht en geïntegreerd beheer ten behoeve van het natuurbehoud te bevorderen.

De Vlaams Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden en rapportering van de regionale landschappen. Coördinatie en het bijeenbrengen van verschillende actoren blijft een prioritaire taakstelling.

Artikel 20

Dit artikel beschrijft hoe het werkingsgebied van een regionaal landschap is opgebouwd.

Artikel 21

Dit artikel maakt de oprichting van een koepelvereniging voor de regionale landschappen mogelijk. Het betreft het formaliseren van een bestaand informeel overlegplatform van de regionale landschappen.

Hoofdstuk 3. Erkenning en coördinatie

Artikel 22

Dit artikel behandelt de erkenning van de regionale landschappen.

De Vlaamse Regering wordt opnieuw bevoegd voor de erkenning van de regionale landschappen op voordracht van de provincies. In de praktijk heeft dit weinig impact aangezien dit ontwerp van decreet de bestaande erkende regionale landschappen bevestigt en de regionale landschappen vandaag op enkele zones na, nagenoeg een vlakdekkende werking hebben in Vlaanderen. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de procedure van erkenning van een regionaal landschap.

Om de erkenning te behouden moeten regionale landschappen aan de voorwaarden van titel 3 en de uitvoeringsbesluiten van dit ontwerp van decreet blijven voldoen. De erkenning geldt voor onbepaalde duur.

Artikel 23

Naar aanleiding van de interne staatshervorming werden in 2014 de regionale landschappen overgedragen aan de provincies. De coördinatie en de aansturing van de regionale landschappen blijft met dit ontwerp van decreet behouden op provinciaal niveau. Maar er wordt, met het oog op een betere afstemming met het Vlaamse beleidsniveau, opgenomen dat afstemming moet gebeuren tussen de provincies en de Vlaamse overheid. Deze afstemming wordt geconcretiseerd via het continueren van de bestaande samenwerkingsovereenkomst tussen de provincies en de Vlaamse overheid over de projectfinanciering van de bosgroepen en de regionale landschappen.

Hoofdstuk 3. Financiering

Artikel 24

Dit ontwerp van decreet beoogt financiële continuïteit voor de regionale landschappen. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de financiering van de regionale landschappen en hun koepelorganisatie vanuit Vlaanderen.

Titel 4. Sancties

Artikel 25

In dit artikel worden de sancties bepaald die de Vlaamse Regering kan opleggen aan een parkbureau van een erkend Vlaams Park of een regionaal landschap dat niet voldoet aan de doelen of de erkenningsvoorwaarden en dat de opdrachten opgelegd bij dit ontwerp van decreet of een uitvoeringsbesluit niet behoorlijk uitvoert.

De sancties kunnen verschillende vormen aannemen zoals een vervroegde rapportering, het verplicht worden om een beroep te doen op externe bijstand, het stopzetten van subsidies en de terugbetaling van al uitbetaalde subsidies, het opleggen van een verbeterplan, het verlies van de aanduiding van de opdracht als parkbureau van een erkend Vlaams Park tot de intrekking van de erkenning. Sancties worden proportioneel opgelegd, rekening houdend met de specifieke context van het Vlaams Park of regionaal landschap.

Voorafgaand aan de beslissing om een of meerdere sancties als vermeld in het eerste lid op te leggen aan een regionaal landschap, vraagt de Vlaamse Regering advies aan de betrokken provincie of provincies. Voorafgaand aan het opleggen van een sanctie wordt het betrokken parkbureau van een Vlaams Park of een regionaal landschap eerst in gebreke gesteld. De ingebrekestelling door de Vlaamse Regering moet gemotiveerd worden en wordt verzonden per beveiligde zending. Het betrokken parkbureau van een Vlaams Park of het regionaal landschap wordt in deze procedure gehoord. Het kan zich hiervoor laten bijstaan.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels en procedure vastleggen voor het opleggen van deze sancties.

Titel 5. Gegevensbescherming

Artikel 26 tot en met 31

Deze artikelen zijn ingedeeld onder titel 5. Gegevensbescherming. Ze vormen de basis voor de verwerking van persoonsgegevens en moeten daarom in overeenstemming zijn met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

Artikel 6.3 van de algemene verordening gegevensbescherming, samen gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) en artikel 22 van de Grondwet, schrijft voor dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c) of punt e), van de AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden:

- het doel van de verwerking;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke;
- de types of categorieën van persoonsgegevens;
- de betrokkenen;
- de bewaartermijn;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt.

Artikel 26

Paragraaf 1

In paragraaf 1 worden de verwerkingsverantwoordelijken aangeduid in de zin van de AVG. De personen die belast worden met de taken die in lid 1 vermeld worden waarbij persoonsgegevens worden verwerkt voor de doeleinden daarin vermeld, zijn verwerkingsverantwoordelijke.

Het gaat om de personen die aanvragen tot erkenning als Vlaams Park of regionaal landschap behandelen evenals de behandeling van de aanvragen tot subsidie van een Vlaams Park of regionaal landschap.

Paragraaf 2

Paragraaf 2 bepaalt dat de personen die belast worden met het management en de coördinatie van een Vlaams Park waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, verwerkingsverantwoordelijke zijn.

Paragraaf 3

Paragraaf 3 bepaalt dat de personen die belast worden met het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, verwerkingsverantwoordelijke zijn.

Artikel 27

Paragraaf 1

In paragraaf 1 wordt verduidelijkt dat de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, verwerkt voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Waar de verwerkingsverantwoordelijken persoonsgegevens verwerken in het kader van dossierbeheer, gaat het over het uitvoeren van een taak in het kader van het algemeen belang.

Paragraaf 2

Paragraaf 2 van dit artikel bepaalt onder welke voorwaarden de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens kan verwerken overeenkomstig de AVG en dat deze verantwoordelijk is voor de naleving ervan en dit ook kan aantonen.

De voorwaarden waaronder de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens kan verwerken zijn:

- 1° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;
- 2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in artikel 26 en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
- 3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd;
- 5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, getit op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
- 6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen, op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

Verder dient de verwerkingsverantwoordelijke te beantwoorden aan de informatieverplichting aan de burger overeenkomstig de AVG. Zo moet hij de betrokkenen vooraf informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel

13 en 14 van de AVG en over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de AVG.

De paragraaf bepaalt ook dat de Vlaamse Regering de nadere regels kan vaststellen over de verwerking van de persoonsgegevens evenals voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, en de categorieën van betrokkenen, vermeld in artikel 28. De delegatie aan de Vlaamse Regering is beperkt en mag niet de essentiële elementen die decretaal zijn vastgelegd aantasten.

Artikel 28

Paragraaf 1

Paragraaf 1 somt de categorieën op van persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1, waaronder de behandeling van de aanvragen tot erkenning als Vlaams Park of regionaal landschap, evenals de behandeling van de aanvragen tot subsidie van een Vlaams Park of regionaal landschap.

De opsomming van categorieën van persoonsgegevens is erop gericht om de verwerkingsverantwoordelijke in staat te stellen, te beoordelen of de kandidaten voor een erkenning Vlaams Park of regionaal landschap voldoen aan de erkenningsvoorwaarden en om te beoordelen of een Vlaams Park of regionaal landschap voldoet aan de subsidievoorwaarden en blijft voldoen aan deze voorwaarden tijdens de erkenning.

Het betreft de volgende persoonsgegevens:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan;
- 5° gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan.

Persoonsgegevens van natuurlijke personen die een kandidaat indient, maar niet pertinent of noodzakelijk zijn, worden waar mogelijk geanonimiseerd, rekening houdend met voorwaarden als vermeld in artikel 27.

Paragraaf 2

Paragraaf 2 somt de categorieën op van persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 27, §2, namelijk de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het management en de coördinatie van een Vlaams Park.

Het betreft de volgende persoonsgegevens:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2.

Paragraaf 3 somt de categorieën op van persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, namelijk

de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap.

Het betreft de volgende persoonsgegevens:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van het regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een regionaal landschap;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens nader bepalen.

Artikel 29

Paragraaf 1

Paragraaf 1 bepaalt de categorieën van betrokkenen van wie de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt in het kader van de doeleinden van artikel 26, §1.

De betrokkenen van wie persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van de behandeling van de aanvragen tot erkenning als Vlaams Park of regionaal landschap evenals de behandeling van de aanvragen tot subsidie van een Vlaams Park of regionaal landschap, zijn de volgende:

- 1° de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park of regionaal landschap;
- 2° de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;
- 3° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of regionaal landschap betrokken zijn.

Persoonsgegevens van natuurlijke personen die een kandidaat indient maar niet pertinent of noodzakelijk zijn, worden waar mogelijk geanonimiseerd, rekening houdend met voorwaarden als vermeld in artikel 27.

Paragraaf 2

Paragraaf 2 bepaalt de categorieën van betrokkenen van wie de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt in het kader van de doeleinden van artikel 26, §2.

De betrokkenen van wie persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van het management en de coördinatie van een Vlaams Park zijn de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn.

Paragraaf 3

Paragraaf 3 bepaalt de categorieën van betrokkenen van wie de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt in het kader van de doeleinden van artikel 26, §3.

De betrokkenen van wie persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap zijn de natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn en de natuurlijke personen die ter beschikking worden gesteld van de regionale landschappen door de lokale overheden.

Artikel 30

Paragraaf 1

Paragraaf 1 bepaalt de bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden door de verwerkingsverantwoordelijke voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1.

De persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van goedgekeurde aanvraag tot erkenning of subsidie worden bewaard zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en worden tot één jaar na afloop van de erkenning en één jaar na de afhandeling van de subsidie bewaard.

Indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen worden de persoonsgegevens tot één jaar na de afwijzingsbeslissing voor de erkenning en tot één jaar voor de subsidie bewaard.

Indien een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing als vermeld in het eerste lid, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

Voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1, is een termijn van één jaar verantwoord bij een negatieve beslissing over een erkenning of een subsidie nu dergelijke termijn de verwerkingsverantwoordelijke toelaat om na te gaan of een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen de beslissing over de erkenning of de aanvraag van een subsidie. In geval een rechtsmiddel wordt ingesteld, moet de verwerkingsverantwoordelijke de gegevens kunnen bijhouden tot de procedure definitief is beëindigd.

Wanneer een erkenning of een subsidie wordt goedgekeurd, moet de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens kunnen bijhouden zolang de erkenning duurt of de subsidie loopt, teneinde de opvolging daarvan te verzekeren. Het is redelijk te voorzien in een periode van één jaar na afloop om te verzekeren dat de verwerkingsverantwoordelijke kan zorgen voor een veilige verwijdering van de gegevens.

Paragraaf 2

Paragraaf 2 bepaalt de bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden door de verwerkingsverantwoordelijke voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2.

De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van het Vlaams Park en tot tien jaar erna.

Paragraaf 3

Paragraaf 3 bepaalt de bewaartermijn van de persoonsgegevens die verwerkt worden door de verwerkingsverantwoordelijke voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3.

De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot tien jaar erna.

Voor de doeleinden in artikel 26, §2 en §3, is een langere termijn van tien jaar gerechtvaardigd. Artikel 26, §2 en §3, behandelt de gegevensverwerking in het

kader van het beheer en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over persoonsgegevens die worden verkregen in het kader van het sluiten of uitvoeren van contracten, zodat rekening is te houden met de privaatrechtelijke verjaringstermijn van tien jaar in artikel 2262bis van het (oud) Burgerlijk Wetboek. De bewaarduur van tien jaar doet uiteraard geen afbreuk aan eventuele andere wettelijke bewaarverplichtingen die uit hoofde van de wet op de verwerkingsverantwoordelijke zouden rusten.

Artikel 31

Artikel 31 bepaalt de categorieën van ontvangers aan wie de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens kan meedelen.

De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens meedelen aan de volgende ontvangers.

De categorieën van ontvangers zijn:

- 1° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de procedure tot erkenning van een Vlaams Park, vermeld in artikel 9, of van een regionaal landschap, vermeld in artikel 22;
- 2° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de coördinatie van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 14, en de provincies ter uitvoering van de coördinatie van de regionale landschappen, vermeld in artikel 23;
- 3° advocaten en/of hoven en rechtbanken, in het kader van het behandelen van juridische geschillen;
- 4° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;
- 5° natuurlijke personen of rechtspersonen op wie een beroep wordt gedaan in het kader van externe bijstand in het kader van artikel 25, eerste lid, 2°;
- 6° lokale overheden in het kader van het ter beschikking stellen van personeel, vermeld in artikel 17.

De Vlaamse Regering kan verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.

Titel 6. Wijzigingsbepalingen

Artikel 32 en 33

Door landschap in dit ontwerp van decreet te benaderen als een transversaal beleidsthema is het noodzakelijk om het begrip algemene landschapszorg voor te behouden tot een gebruik in deze context en weg te halen uit het Onroerenderfgoeddecreet. In dat decreet wordt de term vervangen door cultuurhistorische landschapszorg, waarbij de daar bedoelde landschapszorg beperkt is tot de erfgoedinvulshoek.

Titel 7. Opheffingsbepaling

Artikel 34

Middels artikel 19 tot en met 25 van dit ontwerp van decreet worden de bepalingen over de regionale landschappen overgeheveld van het Natuurdecreet naar dit ontwerp van decreet. Hierdoor mag het artikel 54 over de regionale landschappen in het Natuurdecreet geschrapt worden.

Titel 8. Overgangsbepalingen

Artikel 35

Dit artikel omvat een overgangsbepaling.

De kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 van de Vlaamse Landmaatschappij of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 van het Agentschap voor Natuur en Bos en werden aanvaard, blijven rechtsgeldig in het kader van dit decreet. De Vlaamse Regering kent aan deze kandidaten een overgangstermijn toe om aan te tonen dat zij aan de voorwaarden van dit ontwerp van decreet voldoen, alsook om een advies op te vragen bij de betrokken lokale overheden.

Artikel 36

Dit artikel bepaalt dat regionale landschappen die al erkend zijn bij het in werking treden van dit decreet, hun erkenning behouden.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving,
Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

VOORONTWERP VAN DECREET
van 21 oktober 2022

Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

TITEL 1. Algemene Bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° algemene landschapszorg: het onderzoeken en duurzaam behouden, beheren, herstellen, ontwikkelen en ontsluiten van het landschap en de landschapskwaliteit;

2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

3° Bestuursdecreet: het Bestuursdecreet van 7 december 2018;

4° gebiedscoalitie: een coalitie van samenwerkende partners die daartoe een duurzame en langdurige werking opzetten met het oog op het realiseren van de specifieke doelstellingen voor de betrokken gebiedserkenning, ze vormt de verzameling van instanties, organisaties en betrokkenen die een gezamenlijke missie voor het park uitdragen en instaan voor de realisatie van de langetermijnvisie;

5° grensoverschrijdend Landschapspark: een Landschapspark dat minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt;

6° grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park Vlaanderen dat minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt;

- 7° landschap: een deel van het grondgebied, zoals dat door de menselijke bevolking wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen;
- 8° Landschapspark: een Landschapspark als vermeld in artikel 3;
- 9° landschapskwaliteit: het geheel van eigenschappen van een landschap dat bepaald wordt door de fysisch-geografische, ecologische, cultuurhistorische, culturele, economische en esthetische elementen, patronen, processen en kenmerken en hun onderlinge samenhang en de waarden en betekenissen die gemeenschappen er aan verbinden en door de mate waarin die eigenschappen tegemoetkomen aan de verwachtingen en denkbelden van gemeenschappen;
- 10° masterplan: een masterplan als vermeld in artikel 9;
- 11° Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park als vermeld in artikel 4;
- 12° Natuurdecreet: het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 13° operationeel plan: een plan als vermeld in artikel 9;
- 14° parkbureau: een rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk aan wie het management van een Vlaams Park is toegewezen, vermeld in artikel 12;
- 15° parknota: de nota ingediend door een gebiedscoalitie waarin de kenmerken van een kandidatuur van een Vlaams Park en de samenstelling van het parkbureau worden beschreven;
- 16° regionaal landschap: een regionaal landschap als vermeld in artikel 19;
- 17° Vlaams Park: een Nationaal Park Vlaanderen of een Landschapspark;
- 18° VCRO: de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

TITEL 2. Vlaamse parken

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en doelstellingen

Art. 3. §1. Een Landschapspark is een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme.

Een Landschapspark is een geografisch afgebakend gebied dat een grote ruimtelijke samenhang vertoont en heeft een minimale oppervlakte van 10.000 ha.

§2. Een erkend Landschapspark heeft als doel:

- 1° het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit van het gebied vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme;
- 2° het bijdragen aan de realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen met betrekking tot de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen;
- 3° het aanbieden van een unieke beleving van het landschap en de streek aan zowel lokale inwoners als binnen- en buitenlandse bezoekers.

§3. Waar mogelijk wordt het doel, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 4. §1. Een Nationaal Park Vlaanderen is een gebied van voldoende grote omvang dat een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling heeft.

Een Nationaal Park Vlaanderen is samenhangend en kan opgedeeld worden in zones, minstens één of meerdere natuurkernzones.

Een natuurkernzone bestaat uit een gebied met één of meerdere van de volgende bestemmingen of beschermingen:

- 1° de ruimtelijk kwetsbare gebieden, vermeld in artikel 1.1.2 10° VCRO;
- 2° bestemming waterweg of een gelijkwaardige bestemming aangewezen op de plannen van aanleg of de goedgekeurde ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening;
- 3° speciale beschermingszones zoals gedefinieerd in artikel 2, 43°, van het Natuurdecreet;
- 4° militair domeinen;
- 5° gebieden met een maritieme component, afgebakend volgens of in uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen.

De oppervlakte van de natuurkernen is op het moment van de erkenning minimaal 5.000 hectare. 24 jaar na erkenning is de natuurkern uitgebreid tot minimaal 10.000 hectare.

De Vlaamse regering zal nadere regels bepalen met betrekking tot het afwijken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare, mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit.

Op het ogenblik van de erkenning is minstens de helft van de natuurkernen gevat door een natuurbeheerplan type 3 of 4, zoals bepaald in artikel 16ter van het Natuurdecreet. Indien er nog geen natuurbeheerplan is opgemaakt, bestaat het engagement om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken. Na 10 jaar ligt minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4, 24 jaar na de erkenning is dit 75% van de oppervlakte van de natuurkern. Deze voorwaarde natuurbeheerplan type 3 of 4 geldt niet voor militaire domeinen. Voor de terreinen in eigendom van de Vlaamse Overheid geldt de verplichting voor een natuurbeheerplan type 4.

§2. Een erkend Nationaal Park Vlaanderen heeft als doel:

- 1° het in stand houden, en ontwikkelen van de natuur, van de biologische diversiteit en van het natuurlijk milieu van de natuurkernen en in het bijzonder:
  - a) het beheren van het gebied in een zo natuurlijk mogelijke staat voor zover rekening wordt gehouden met punten b) en c);

- b) het in stand houden en het ontwikkelen van leefgebieden van inheemse soorten met het oog op levensvatbare, ecologisch functionerende en voldoende veerkrachtige populaties;
- c) het leveren van een bijdrage tot regionale, Europese en internationale natuurbehouds- en instandhoudingsdoelstellingen inclusief bepaalde halfnatuurlijke landschappen, ;

2° het behouden, het beheren en het ontwikkelen van culturele waarden binnen het werkingsgebied met inbegrip van de erfgoedwaarde en landschapskwaliteit;

3° het ontwikkelen en het promoten van toerisme en recreatie in en rond het park waarbij meerwaarde voor het natuurbehoud, de lokale bewonersgemeenschappen, de ondernemers en de bezoekers wordt gecreëerd;

4° het leveren van een bijdrage aan een duurzame economische en sociale ontwikkeling van de bewonersgemeenschap en de bedrijvigheid in het gebied.

§3. Waar mogelijk wordt het doel, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 5. De Vlaamse Regering kan de nadere regels vastleggen betreffende de inhoud van de doelstellingen van de Vlaamse Parken, vermeld in de artikelen 3 en

Art. 6. Een grensoverschrijdend Landschapspark dient hoe dan ook te beschikken over een minimale oppervlakte van 5.000 hectare binnen het Vlaamse Gewest, waarbij de totale oppervlakte van het grensoverschrijdend gebied minimaal 10.000 hectare bedraagt. Een grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen dient hoe dan ook te beschikken over een grensoverschrijdende natuurkern van minstens 5.000 hectare, waarbij na 24 jaar een natuurkern met een oppervlakte van 5.000 hectare binnen het Vlaamse Gewest wordt gerealiseerd.

Hoofdstuk 2. Erkenning, werking en organisatie

Art. 7. Een Vlaams Park wordt erkend door de Vlaamse Regering indien het voldoet aan de voorwaarden bepaald in deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten. Bij de erkenning van een Vlaams Park wordt een parkbureau aangeduid voor het management ervan.

Art. 8 De erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich genereert geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen bovenop de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen.

De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van haar opdrachten rekening met het lokaal beleid, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten op wiens grondgebied het park gelegen is.

Art. 9. De Vlaamse Regering kan een oproep doen tot kandidaatstelling tot erkenning als een Vlaams Park, waarna minstens een termijn van 6 maanden wordt gegeven voor de indiening van een parknota.

De Vlaamse Regering beoordeelt de ingediende 'parknota's en selecteert de kandidaten die een masterplan en een operationeel plan mogen indienen, waarna minstens een termijn van 12 maanden wordt gegeven voor de indiening van een masterplan en een operationeel plan. Het masterplan is een inhoudelijk en strategisch plan, dat de wijze vaststelt waarop in het Vlaams Park de doelen, vermeld in artikel 3 of 4, worden uitgevoerd en de langetermijnvisie en langetermijndoelstellingen van een Vlaams Park voor een periode van 24 jaar vaststelt. Een operationeel plan bevat de concrete uitwerking van het masterplan voor een periode van 6 jaar.

De Vlaamse Regering keurt masterplannen en operationele plannen goed op grond waarvan de erkenning gebeurt.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels vaststellen inzake de beoordeling en goedkeuring van parknota's, masterplannen en operationele plannen en de erkenningsvoorwaarden en -procedure.

Art. 10. Om erkend te blijven moet het Vlaams Park aan de voorwaarden van deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten blijven voldoen.

Zonder afbreuk te doen aan het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur behoudens andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering.

Art. 11. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van de parknota welke minstens het advies van de betrokken lokale besturen bevat.

De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud van het masterplan en de wijziging ervan.

Na de erkenning stelt elk parkbureau om de 6 jaar een operationeel plan op. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het operationeel plan en de wijziging ervan.

Art. 12. §1. Een parkbureau vervult de opdrachten die door dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan aan hem zijn toegekend.

De opdracht van een parkbureau bestaat in het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werden toevertrouwd, in overeenstemming met het doel, vermeld in artikel 3 en 4.

In afwijking van het vorige lid is een parkbureau van een grensoverschrijdend Landschapspark of grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen bevoegd voor het management van het grensoverschrijdend gebied.

De Vlaamse Regering kan voor een Vlaams Park dat gewestgrensoverschrijdend is afwijkende en aanvullende regels inzake de doelstellingen en het management vastleggen.

Een parkbureau kan de rechtshandelingen stellen die rechtstreeks bijdragen tot de vervulling van zijn opdrachten en de verwezenlijking van de doelstellingen van een Vlaams Park waarvan het management aan hem werden toegekend.

De lokale overheden, vermeld in artikel I.3, 5°, van het Bestuursdecreet, zijn gemachtigd om deel te nemen aan de oprichting van een parkbureau en lid te worden van de algemene vergadering ervan. De gemeenteraad van het betrokken lokaal bestuur dient zijn akkoord te geven voor de toetreding van de gemeente tot het Parkbureau.

In geval van een grensoverschrijdend Vlaams Park kunnen instanties met zetel buiten het Vlaams Gewest deelnemen aan de oprichting en lid worden van het bestuursorgaan.

§2. Het bestuursorgaan van het parkbureau is evenwichtig minstens samengesteld uit:

1° minstens de helft van de leden worden benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van lokale besturen op wiens grondgebied het park gelegen is; de voorgedragen leden dienen gemeenteraadslid te zijn.

2° leden die zijn benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de publieke of particuliere beheerders met een terrein gelegen in het Vlaams Park waaronder landbouworganisaties, natuurorganisaties, erfgoedverenigingen, streekverenigingen, private eigenaars, ... , op voorwaarde dat zij het beheer van hun terrein hebben afgestemd op de doelstellingen van het Vlaams Park.

3° actoren wiens medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.

§3. Met het oog op de realisatie van het doel van een Vlaams Park, vermeld in artikel 3 en 4, worden de publieke en private belanghebbenden betrokken.

§4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van een parkbureau vastleggen.

Art. 13. Een parkbureau, vermeld in artikel 12, wordt uiterlijk op het ogenblik van de erkenning ervan opgericht. De Vlaamse Regering kan hierover nadere voorwaarden vaststellen.

Art 14. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de coördinatie van de Vlaamse Parken.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 15. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering onder de voorwaarden die ze bepaalt, tijdens de erkenningsprocedure van een Vlaams Park, een subsidie toekennen aan een kandidaat Vlaams Park. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100% van de totale kosten.

Art. 16. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten, verleent de Vlaamse Regering onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies aan de erkende Vlaamse Parken. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100% van de totale kosten.

Art. 17. De lokale overheden, vermeld in artikel I.3,5°, van het Bestuursdecreet, kunnen financiële middelen toekennen aan een Vlaams Park. Ze kunnen ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen van een Vlaams Park.

Hoofdstuk 4. Bescherming van de namen Vlaams Park, Landschapspark, Nationaal Park en Nationaal Park Vlaanderen

Art. 18. Het gebruik van de namen Vlaams Park, Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, Nationaal Park op zichzelf of als onderdeel van een ander onderscheidingsteken is voorbehouden aan de door de Vlaamse Regering erkende Vlaamse parken en daaraan verbonden parkbureaus overeenkomstig de bepalingen van deze titel.

De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gebruik van namen en logo's van Vlaamse Parken.

TITEL 3. Regionale landschappen

Hoofdstuk 1. Voorwerp, doel, werkingsgebied en organisatie

Art. 19. Een regionaal landschap is een duurzaam interbestuurlijk en intersectoraal samenwerkingsverband tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren onder de vorm van een private vereniging zonder winstuitkeringsoogmerk.

Elk regionaal landschap bevordert:

- 1° de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg;
- 2° de toegankelijkheid van het landschap op passende wijze via toeristische, recreatieve en educatieve maatregelen;
- 3° het streekeigen karakter, de recreatie, de natuur- en landschapseducatie, het draagvlak voor natuurbehoud en landschap en het gebiedsgericht en geïntegreerd beheer ten behoeve van het landschap.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden en rapportering van de regionale landschappen vastleggen.

Art. 20. Het werkingsgebied van een regionaal landschap is het grondgebied van aaneengesloten gemeenten, of onderdelen van gemeenten zoals districten of deelgemeenten, die specifieke landschapskenmerken gemeenschappelijk hebben, ongeacht de huidige landschapskwaliteit, grondgebruik of bestemming en in zoverre dat de gemeente toetreedt tot dit samenwerkingsverband.

Art. 21. De regionale landschappen kunnen zich verenigen in een koepelorganisatie.

Hoofdstuk 2. Erkenning en coördinatie

Art. 22. De Vlaamse Regering erkent de regionale landschappen op voordracht van de provincies.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de procedure van de erkenning vaststellen.

Om erkend te blijven moet het regionaal landschap aan de voorwaarden van deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten blijven voldoen.

Zonder afbreuk te doen aan het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur behoudens andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering.

Art. 23. De provincies zijn bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de regionale landschappen.

De opvolging en coördinatie gebeurt in afstemming met de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de coördinatie en opvolging voor regionale landschappen vastleggen.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 24. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies aan provincies verlenen met het oog op financiering van de regionale landschappen en hun koepelorganisatie. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100% van de totale kosten.

TITEL 4. Sancties

Art. 25. De Vlaamse Regering kan een Vlaams Park, een parkbureau of een regionaal landschap dat niet aan de doelen of de erkenningsvoorwaarden voldoet, de opdrachten opgelegd bij dit decreet of besluiten van de Vlaamse Regering niet behoorlijk uitvoert, de volgende sancties opleggen:

1° de vervroeging van de eerstvolgende rapportering, conform de door de Vlaamse Regering vastgestelde procedure voor de beoordeling van de prestaties van de Vlaamse parken en de regionale landschappen;

2° de verplichting om een beroep te doen op externe bijstand. De kosten die verbonden zijn aan de externe bijstand kunnen worden gesubsidieerd, binnen de perken van de kredieten die daarvoor op de begroting van het Vlaamse Gewest ingeschreven worden. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure om die aanvullende subsidie te verkrijgen;

3° de stopzetting van subsidies;

4° de terugbetaling van reeds uitbetaalde subsidies;

5° het opleggen van een verbeterplan;

6° de intrekking van de erkenning;

7° het verlies van het management van een Vlaams Park, vermeld in artikel 7.

Voorafgaand aan de beslissing om één of meerdere sancties, vermeld in het eerste lid, op te leggen, stuurt de Vlaamse Regering het betrokken Vlaams Park, het parkbureau of regionaal landschap een ingebrekestelling. In de ingebrekestelling motiveert de Vlaamse Regering waarom het Vlaams Park, het parkbureau of het regionaal landschap de erkenningsvoorwaarden niet nakomt, de

opdrachten, opgelegd bij decreet of krachtens de besluiten van de Vlaamse Regering, niet behoorlijk uitvoert, de verbintenissen die het is aangegaan, niet nakomt, of de werking ervan in gebreke blijft. De ingebrekestelling wordt met een beveiligde zending verstuurd. Voor het in gebreke gestelde Vlaams Park, parkbureau of regionaal landschap wordt de rechtspersoon uitgenodigd om te worden gehoord. De rechtspersoon kan zich daarbij laten bijstaan.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels en de procedure vaststellen voor het opleggen van de sancties, vermeld in het eerste lid.

TITEL 6. Gegevensbescherming

Art. 26. §1. Wie belast is met de taken die hierna vermeld worden, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park als vermeld in titel 2, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie van een ervan als vermeld in titel 2, hoofdstuk 3;
- 2° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap als vermeld in titel 3, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 3, hoofdstuk 3.

§2. Elk Vlaams Park is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het management en de coördinatie van het desbetreffende Vlaams Park.

§3. Elk regionaal landschap is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het beheer en de coördinatie van het desbetreffende regionaal landschap.

Art. 27. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden:

- 1° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;
- 2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in artikel 26, en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
- 3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd;

- 5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
- 6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, en kan dat aantonen.

De verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en informeert hen over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels over de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, vaststellen evenals over de doeleinden, vermeld in artikel 26 en de categorieën van betrokkenen, vermeld in artikel 29.

Art. 28. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap of Vlaams Park en het behoud ervan;
- 5° gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;

3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van het regionaal landschap of een deel ervan;

4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een regionaal landschap;

5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.

§4. De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens nader bepalen.

Art. 29. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1:

1° de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;

2° de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;

3° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28 van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2:

1° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;

2° de natuurlijke personen die bij het Vlaams Park tewerkgesteld zijn.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn, voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.

Art. 30. §1. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1, gedurende de volgende termijn:

1° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt goedgekeurd, zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en tot 1 jaar na afloop van de erkenning of de subsidie;

2° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen tot 1 jaar na de afwijzingsbeslissing.

In afwijking van paragraaf 1, indien een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing zoals bedoeld in paragraaf 1, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van een Vlaams Park en tot 10 jaar erna.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens, verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot 10 jaar erna.

Art. 31. De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens meedelen aan de volgende ontvangers:

1° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de procedure tot erkenning van een Vlaams Park, vermeld in artikel 9 of van een regionaal landschap, vermeld in artikel 22;

2° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de coördinatie van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 14 en de provincies ter uitvoering van de coördinatie van de regionale landschappen, vermeld in artikel 23;

3° advocaten en/of hoven en rechtbanken, in het kader van instellen van rechtsmiddelen;

4° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;

5° natuurlijke personen of rechtspersonen op wie beroep wordt gedaan in het kader van externe bijstand in het kader van artikel 25;

6° lokale overheden in het kader van het ter beschikking stellen van personeel, vermeld in artikel 17.

De Vlaamse Regering kan verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.

TITEL 7. Wijzigingsbepalingen

Art. 32. In artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het laatst gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het punt 3° wordt opgeheven;

2° een punt 21°/2 wordt ingevoegd, dat luidt als volgt:

“21°/2° cultuurhistorische landschapszorg: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;”.

Art. 33. In artikel 10.2.1, eerste lid, 6°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het laatst gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022, worden de woorden “algemene landschapszorg” vervangen door de woorden “cultuurhistorische landschapszorg”.

TITEL 8. Opheffingsbepaling

Art. 34. Artikel 54 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, vervangen bij decreet van 9 mei 2014, wordt opgeheven.

TITEL 9. Overgangsbepalingen

Art. 35. De kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 en werden weerhouden, blijven rechtsgeldig in het kader van dit decreet. De Vlaamse Regering kent aan deze kandidaten een overgangstermijn toe om aan te tonen dat zij aan die voorwaarden voldoen of kunnen voldoen binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde termijn, alsook om een advies op te vragen bij de betrokken lokale besturen.

Art. 36. Regionale landschappen die reeds erkend zijn bij het in werking treden van dit decreet, behouden hun erkenning.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/104 van 8 november 2022

over

tekst	ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende algemene landschapszorg en Vlaamse Parken
roepnaam	(decreet landschapszorg Vlaamse Parken)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 21 oktober 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 21 oktober 2022, ontvangen door de VTC op 26 oktober 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 8 november 2022 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 8 november 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *houdende algemene landschapszorg en Vlaamse Parken* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp beoogt de basis te voorzien voor een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet. Als herkenbare exponenten van een meer geïntegreerd landschapsbeleid wordt een decretale basis voorzien voor de Vlaamse Parken. Deze bestaan uit de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken. Ook wordt voor deze statuten een beheersstructuur voorzien en wordt de basis gelegd voor erkenning en subsidiëring van deze structuren. Daarnaast worden de regionale landschappen uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gehaald en ondergebracht in dit decretaal kader. Bovendien wordt de basis gelegd voor de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg.
4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens :

Art. 26.

§1. Wie belast is met de taken die hierna vermeld worden, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park als vermeld in titel 2, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie van een ervan als vermeld in titel 2, hoofdstuk 3;*
2° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap als vermeld in titel 3, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 3, hoofdstuk 3.

§2. Elk Vlaams Park is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het management en de coördinatie van het desbetreffende Vlaams Park.

§3. Elk regionaal landschap is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het beheer en de coördinatie van het desbetreffende regionaal landschap.

Art. 27.

§1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden:

- 1° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;*
2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in artikel 26, en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd;
5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, en kan dat aantonen.

De verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en informeert hen over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels over de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, vaststellen evenals over de doeleinden, vermeld in artikel 26 en de categorieën van betrokkenen, vermeld in artikel 29.

Art. 28.

§1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:

- 1° identiteitsgegevens;*
- 2° contactgegevens;*
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;*
- 4° gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap of Vlaams Park en het behoud ervan;*
- 5° gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan.*

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- 1° identiteitsgegevens;*
- 2° contactgegevens;*
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park;*
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park;*
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2.*

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3:

- 1° identiteitsgegevens;*
- 2° contactgegevens;*
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van het regionaal landschap of een deel ervan;*
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een regionaal landschap;*
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.*

§4. De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens nader bepalen.

Art. 29.

§1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1:

- 1° de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;*
- 2° de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;*
- 3° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.*

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28 van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2:

- 1° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;
- 2° de natuurlijke personen die bij het Vlaams Park tewerkgesteld zijn.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn, voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.

Art. 30.

§1. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1, gedurende de volgende termijn:

- 1° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt goedgekeurd, zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en tot 1 jaar na afloop van de erkenning of de subsidie;
- 2° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen tot 1 jaar na de afwijzingsbeslissing.

In afwijking van paragraaf 1, indien een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing zoals bedoeld in paragraaf 1, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van een Vlaams Park en tot 10 jaar erna.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens, verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot 10 jaar erna.

Art. 31.

De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens meedelen aan de volgende ontvangers:

- 1° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de procedure tot erkenning van een Vlaams Park, vermeld in artikel 9 of van een regionaal landschap, vermeld in artikel 22;
- 2° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de coördinatie van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 14 en de provincies ter uitvoering van de coördinatie van de regionale landschappen, vermeld in artikel 23;
- 3° advocaten en/of hoven en rechtbanken, in het kader van instellen van rechtsmiddelen;
- 4° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;
- 5° natuurlijke personen of rechtspersonen op wie beroep wordt gedaan in het kader van externe bijstand in het kader van artikel 25;
- 6° lokale overheden in het kader van het ter beschikking stellen van personeel, vermeld in artikel 17.

De Vlaamse Regering kan verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;
  - de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;
  - de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.

- de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;
- de natuurlijke personen die bij het Vlaams Park tewerkgesteld zijn;
- de natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn.

en dat het minstens de volgende gegevens lijkt te betreffen :

- identiteitsgegevens;
  - contactgegevens;
  - gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;
  - gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap of Vlaams Park en het behoud ervan;
  - gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan;
  - gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park of een regionaal landschap;
  - andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2 of § 3.
6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

7. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
8. Artikel 27 § 1 van het Ontwerp bepaalt in dat verband dat de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, verwerkt voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. De memorie geeft evenwel geen verdere uitleg. Het lijkt eerder te gaan om een taak van algemeen belang, waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om de memorie op dat punt aan te passen.
9. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

---

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³

10. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
11. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
12. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

3. Doelbinding

13. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

---

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

14. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp (artikel 26) vermeld :
- de behandeling van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park als vermeld in titel 2, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 2, hoofdstuk 3;
  - de behandeling van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap als vermeld in titel 3, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 3, hoofdstuk 3;
  - het management en de coördinatie van het desbetreffende Vlaams Park;
  - het beheer en de coördinatie van het desbetreffende regionaal landschap.
15. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
16. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

17. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
18. Artikel 26 van het Ontwerp bepaalt de verwerkingsverantwoordelijken :
- wie belast is met de taken die hierna vermeld worden, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor de volgende doeleinden:
    - 1° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park als vermeld in titel 2, hoofdstuk 2 (Vlaamse Regering) en de behandeling van een aanvraag tot subsidie van een ervan als vermeld in titel 2, hoofdstuk 3 (Vlaamse Regering en lokale overheden);
    - 2° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap als vermeld in titel 3, hoofdstuk 2 (Vlaamse Regering) en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 3, hoofdstuk 3 (Vlaamse Regering);
  - elk Vlaams Park is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het management en de coördinatie van het desbetreffende Vlaams Park;
  - elk regionaal landschap is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het beheer en de coördinatie van het desbetreffende regionaal landschap.
19. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁵ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

---

⁵ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

20. De VTC wijst op haar **lijst**⁶ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
21. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁷.

5. **Minimale gegevensverwerking**

22. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

23. De **categorieën persoonsgegevens** worden in het Ontwerp bepaald als volgt :

- voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:
- identiteitsgegevens;
- contactgegevens;
- gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;
- gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap of Vlaams Park en het behoud ervan;
- gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan.

- voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- identiteitsgegevens;
- contactgegevens;
- gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park;
- gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park;
- andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2.

- voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3:

- identiteitsgegevens;
- contactgegevens;
- gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van het regionaal landschap of een deel ervan;
- gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een regionaal landschap;
- andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.

Er wordt verder delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om de categorieën van persoonsgegevens nader te bepalen.

---

⁶ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneame van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

⁷ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

24. De **categorieën betrokkenen** worden in het Ontwerp bepaald als volgt :
- voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1:
  - de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;
  - de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;
  - de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.
  - voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2:
  - de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;
  - de natuurlijke personen die bij het Vlaams Park tewerkgesteld zijn.
  - natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn, voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.
25. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
26. Wat de ontvangers betreft: de Vlaamse Regering.
27. Het Ontwerp voorziet verder (artikel 31) :
- De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens meedelen aan de volgende ontvangers:*
- 1° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de procedure tot erkenning van een Vlaams Park, vermeld in artikel 9 of van een regionaal landschap, vermeld in artikel 22;
  - 2° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de coördinatie van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 14 en de provincies ter uitvoering van de coördinatie van de regionale landschappen, vermeld in artikel 23;
  - 3° advocaten en/of hoven en rechtbanken, in het kader van instellen van rechtsmiddelen;
  - 4° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;
  - 5° natuurlijke personen of rechtspersonen op wie beroep wordt gedaan in het kader van externe bijstand in het kader van artikel 25;
  - 6° lokale overheden in het kader van het ter beschikking stellen van personeel, vermeld in artikel 17.
- De Vlaamse Regering kan verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.*
28. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
29. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
30. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
31. Wat de **bewaartermijn** betreft, wordt deze bepaald in artikel 30 van het Ontwerp als volgt :
- De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1, gedurende de volgende termijn:*
- indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt goedgekeurd, zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en tot 1 jaar na afloop van de erkenning of de subsidie;*

indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen tot 1 jaar na de afwijzingsbeslissing. In afwijking van paragraaf 1, indien een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing zoals bedoeld in paragraaf 1, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van een Vlaams Park en tot 10 jaar erna.

De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens, verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot 10 jaar erna.

Deze termijnen worden in de memorie evenwel niet verantwoord. De VTC kan dan ook niet nagaan of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking en maakt voorbehoud wat dat betreft.

6. Juistheid

32. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
33. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

34. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
35. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft gezien de uitdrukkelijke vermeldingen in het Ontwerp.

8. Beveiligingsmaatregelen

36. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
37. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

38. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁸ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen⁹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁰ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹¹.
39. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹².

III. **BESLUIT**

40. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de memorie aanpassen in verband met de rechtvaardigingsgrond (luik 2);
  - de bewaartermijnen verantwoorden (luik 5);
  - de VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke de nodige maatregelen te nemen betreffende de juistheid van de gegevens (luik 6).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2022-11-23 15:57:28 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

---

⁸ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

⁹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁰ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verscheidene instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹¹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹² <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

ADVIES VAN DE VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIES

Datum: 18 november 2022

Betreft: VVP-advies inzake het voorontwerp van decreet houdende algemene landschapszorg en Vlaamse Parken.

Het voorliggend advies kwam tot stand op basis van input vanuit de 5 provinciebesturen. Tevens werd er afgestemd met de Koepel van de Regionale Landschappen en de Bosgroepen.

1. Algemeen

We onderschrijven de stelling dat landschap overal is en meer is dan alleen maar de open ruimte.

Landschap is een uitgesproken en transversaal beleidsthema waarvoor een interdisciplinair en overkoepelend beleid aangewezen is. Dit ontwerp van decreet biedt de mogelijkheid om landschap als transversaal thema structureel te verankeren. Het legt de basis voor een geïntegreerde en sectoroverschrijdende aanpak om de omgevingskwaliteit te versterken. Het biedt kansen om landschap transversaal en geïntegreerd te benaderen, maatschappelijk bewustzijn voor het landschap te creëren en verbanden te leggen tussen verschillende bestuursniveaus en -entiteiten om expertise te bundelen, ervaringen te delen en samenwerking te bevorderen, zoals omschreven in de nota aan de Vlaamse regering.

Het is dan ook opmerkelijk dat inhoudelijk de bepalingen rond de Nationale Parken/Landschapsparken volledig los lijken te staan van de bepalingen die gaan over de Regionale Landschappen.

De meerwaarde of de noodzaak om beide in één decreet te zetten, zoals besproken in punt 15 van de impactanalyse, p.6 memorie van toelichting (MV) is daardoor op dit moment niet duidelijk. Zo zou het minimaal 'logisch' zijn dat een Regionaal Landschap, omwille van integratie en afstemming kan deelnemen aan de governance van een parkbureau Nationaal - of Landschapspark. Mogelijk zijn er nog andere maatregelen die genomen kunnen worden om de beleidsafstemming, ifv integrale landschapszorg, te bevorderen tussen de drie beleidsinstrumenten: Regionale Landschappen, Nationale- en Landschapsparken.

Het lijkt voor de VVP ook logischer om het ontwerp van decreet aan te vatten met de bepalingen inzake de regionale landschappen als instrument voor de algemene landschapszorg en nadien verder op te bouwen richting de Nationale- en Landschapsparken.

De VVP wil benadrukken dat de Regionale Landschappen een centrale en gebiedsdekkende rol opnemen in algemene landschapszorg. Zij werken aan een verhoging van de landschapskwaliteit van de verschillende landschapstypes dat Vlaanderen rijk is. Door gebiedscoalities kunnen bepaalde gebieden naar voor geschoven worden als pilootgebied waarin landschapontwikkeling centraal staat. Deze gebieden hebben internationaal ook een grote meerwaarde te bieden ofwel omwille van de integrale ontwikkeling binnen dit gebied (Landschapsparken) ofwel omwille van uitzonderlijke

natuurkenmerken (Nationale parken). Het spreekt voor zich dat Regionale Landschappen hier een rol in opnemen. Deze logische redenering rond landschapszorg komt nu niet in het decreet naar voor. Er lijkt een te strikte inhoudelijke opdeling gemaakt tussen Regionale Landschappen en Vlaamse parken. VVP pleit er dus voor om het decreet te laten starten met de Regionale landschappen en daarna over te gaan tot de omschrijvingen en artikels die focussen op de Vlaamse parken.

De VVP ziet een juridische onzekerheid ontstaan door het bijstellen van de criteria:

- Zie ambitie type 4-natuurbeheerplan wordt verbreed naar type 3 of 4 - art.4§1.
- Zie mogelijkheid tot afwijken van minimale oppervlakte van 10.000ha – mits voldoende onderscheidend - art 4§1.

Nieuwe kandidaten of kandidaat-indieners, die in de eerste ronde niet werden geselecteerd zouden zich via juridische weg kunnen aandienen.

We onderschrijven de algemene toelichting met de probleemstelling en omgevingsanalyse uit de ‘nota aan de Vlaamse Regering’, maar willen graag ook de gebiedsgerichte benadering toegevoegd zien aan de omgevingsanalyse.

*“Het legt een basis voor een geïntegreerde, **gebiedsgerichte** en sector-overschrijdende aanpak om de omgevingskwaliteit te versterken. Het biedt kansen om landschap transversaal, **gebiedsgericht** en geïntegreerd te benaderen, maatschappelijk bewustzijn voor het landschap te creëren en verbanden te leggen tussen verschillende bestuursniveaus en -entiteiten om expertise te bundelen, ervaringen te delen en samenwerking te bevorderen.” p.3.*

Vlaamse parken zijn erkende gebieden, daar is de VVP het mee eens. Wat de Regionale Landschappen betreft gaat de erkenning eerder naar een samenwerkingsverband dat in een gebied actief is ter bevordering van de landschappelijke ontwikkeling en gebiedseigen kwaliteiten.

In die zin is de alinea op pagina 5 in de ‘nota aan de Vlaamse Regering’ niet volledig correct:

*“Omdat gebieden slechts onder bepaalde voorwaarden het label van Nationaal Park Vlaanderen, Landschapspark **of regionaal landschap** kunnen dragen en een garantie op het bijdragen aan de realisatie van de Vlaamse doelstellingen m.b.t. Vlaamse parken nodig is , wordt in dit ontwerp van decreet voorzien in een specifieke erkenningsprocedure en -voorwaarden voor elk parkstatuut.”*

Het Regionaal Landschap is geen erkend gebied, maar een erkend samenwerkingsverband. In de “memorie van toelichting” staat dit wel correct vermeld, net als de aanduiding in artikel 19 betreffende de regionale landschappen als interbestuurlijke samenwerkingsverbanden. We vragen dat dit overal consequent wordt gecorrigeerd.

Momenteel hebben de Regionale Landschappen en de Intergemeentelijke Onroerendergoeddiensten (IOED) beide landschapszorg in hun takenpakket en leggen ze zich toe op de realisatie van flankerende of gelijkaardige doelstellingen. Het is aangewezen dat hun takenpakket op elkaar wordt afgestemd en dat deze afstemming ook gebeurt bij het formuleren van de gezamenlijke missie waarbij ook nog andere organisaties, instanties. ... betrokken zijn. Dit om een wildgroei aan begeleiding, adviezen, initiatieven te vermijden.

De term ‘lokale besturen’ wordt op verschillende manieren ingevuld, soms enkel gemeenten, soms volgens het Bestuursdecreet (waaronder ook de provincies vallen). Mogelijks kan dit opgevangen worden door in art 2 van het ontwerp van decreet een begripsomschrijving voor ‘lokale besturen’ op te nemen en terminologie consequent toe te passen in het ontwerp van decreet.

Toerisme

De opname van de Regionale Landschappen in het ontwerp van decreet maakt dat hun bevoegdheid wordt uitgebreid met toerisme. Toerisme is een beleidsmaterie die in de interne staatshervorming aan de provinciebesturen werd toegewezen. De in het witboek opgenomen uitzonderingen op deze regel laten niet toe dat een Vlaams decreet opdrachten voor toeristische maatregelen neerlegt bij de Regionale Landschappen. Dat moeten de provincies kunnen bepalen.

Erkenning

De VVP vraagt uitdrukkelijk de huidige bevoegdheid met betrekking tot de erkenning van de Regionale Landschappen te behouden. Deze provinciale bevoegdheid is een afspraak gemaakt in het kader van de interne staatshervorming en het behoud van de provinciale bevoegdheid staat de doelen van het decreet om tot een transversaal landschapsbeleid te komen niet in de weg. De provincies zijn het dan ook niet eens met de passage uit de nota aan de Vlaamse Regering dat ‘De rol van de lokale en provinciale besturen bij de Regionale Landschappen wordt niet gewijzigd’ (deel D impact op de lokale en provinciale besturen). Het behoud van de bevoegdheid stelt de provincies ook in staat om de huidige taakstelling uit het Natuurdecreet om de optimale samenwerking en synergiën met de Bosgroepen te bevorderen verder uit te werken. Een taakstelling die de doelen van een transversaal landschapsbeleid ten goede komt. Het lijkt logisch naar maatwerk, logistiek, ...om de bevoegdheden erkenning, opvolging en coördinatie niet te splitsen.

2. Opmerkingen per artikel

- **Art. 2:**

De VVP wil graag dat er een definitie “lokale besturen” wordt opgenomen .

- **Parkbureau**

De VVP vraagt met aandrang om de creatie van een aparte rechtspersoonlijkheid als verplichting te herbekijken. Om bestuurlijke “verrommeling” of “verzwaring” te vermijden is het wenselijk de optie open te houden dat een Parkbureau ingebed wordt in een bestaande rechtspersoon waarvan de statuten en structuren voldoen aan de doelen en vereisten van dit ontwerp van decreet.

- **Art.4 §3:**

Introductie van de term ‘zelfrealisatie’. De memorie van toelichting stelt hierover: *‘Waar mogelijk wordt het doel van een Landschapspark of Nationaal Park gerealiseerd via zelfrealisatie. Zelfrealisatie door private eigenaars en landbouwers kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van natuur en aan de doelstellingen van de Landschapsparken. Diversificatie en verbreding naar onder meer toeristisch recreatieve activiteiten geeft ondernemers mogelijkheden voor aangepaste en nieuwe verdienmodellen. Zelfrealisatie of het inschakelen bij beheer van deze privé-eigenaars is een belangrijke uitdaging en moet zo optimaal mogelijk gefaciliteerd worden. In een parallel traject zullen we hindernissen op korte termijn worden weggewerkt.’*

De provincies vragen verduidelijking over dit parallelle traject en de vermelde hindernissen.

- **Art. 5**

We wensen te benadrukken dat een Vlaams park een instrument is dat bottom-up door de gebiedscoalities wordt uitgewerkt. Het bepalen van nadere regels voor de inhoud van de doelstellingen **dient te gebeuren in overleg met en door de betrokken gebiedscoalities van de erkende Vlaamse Parken**. De provincies wensen deze wijziging opgenomen te zien in dit artikel.

- **Art. 6**

De VVP vraagt bijkomende verduidelijking bij artikel 6. Nu kan geïnterpreteerd worden dat bij grensoverschrijdende gebiedscoalities, slechts figuurlijk ‘1 ha’ Nationaal – of Landschapspark voldoende is in het betrokken land of gewest om aan de criteria van dit artikel te voldoen. Graag een heldere duiding van hoe dit moet geïnterpreteerd worden.

- **Art. 8**

Toevoegen provinciebesturen: De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke en **provinciale** bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van haar opdrachten rekening met het lokaal **en regionaal** beleid, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten en **provincies** op wiens grondgebied het park gelegen is.

- **Art. 10**

Toevoegen dat een gebiedscoalitie ook zelf de erkenning kan teruggeven.

- **Art.12**

Provinciebesturen toevoegen: De lokale overheden, vermeld in artikel 1.3, 5°, van het Bestuursdecreet, zijn gemachtigd om deel te nemen aan de oprichting van een parkbureau en lid te worden van de algemene vergadering ervan. De gemeenteraad van het betrokken lokaal bestuur **of de provincieraad van de betrokken provincie** dient zijn akkoord te geven voor de toetreding van de gemeente **of de provincie** tot het Parkbureau.

1° minstens de helft van de leden worden benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van lokale **of provinciale besturen** op wiens grondgebied het park gelegen is; de voorgedragen leden dienen gemeenteraadslid **of provincieraadslid** te zijn.

Vragen ter verduidelijking of aanpassing:

- In functie van afstemming toevoegen van Regionale Landschappen als mogelijk lid van de AV en het bestuursorgaan
- Art. 12§2: 2° Leden die benoemd zijn op voordracht van publieke of particuliere beheerders met terrein gelegen in...: oplisting verwijst naar landbouworganisaties, erfgoedverenigingen... die niet of zelden terreinen hebben en zijn ook niet altijd betrokken bij het beheer van terreinen. Maar uiteraard zijn dit allemaal belangrijke stakeholders – horen misschien beter thuis bij '3° actoren wiens medewerking nuttig is...'.
 - Als er staat dat 'het bestuursorgaan' evenwichtig moet bestaan uit... heeft men het dan over de Algemene Vergadering of de Raad van Bestuur?
- De rol van de Vlaamse administraties in de Parkbureaus wordt nergens in het ontwerp van decreet gedefinieerd. Kunnen Vlaamse administraties in bestuursorgaan zitten van organisaties die ze zelf moeten beoordelen? Of kunnen ze erin zetelen als 'niet stemgerechtigd lid'?

- **Art. 13**

“Een parkbureau wordt uiterlijk op het ogenblik van de erkenning ervan opgericht.”

Dit impliceert dat bij de erkenning van een Vlaams Park, alle nodige stappen gezet moeten zijn om een nieuwe rechtspersoonlijkheid opgericht te hebben. Niet realistisch dat gebiedscoalities dat al gaan doen, nog voor ze weten of ze ook effectief erkend zullen zijn.

Mogelijke oplossingen:

1. Een periode inlassen tussen de ‘goedkeuring/selectie’ van een Vlaams Park en de effectieve erkenning (incl. oprichting rechtspersoonlijkheid) ervan;
2. Na selectie/erkenning een tijdsvenster voorzien waarin werk gemaakt kan worden van de effectieve oprichting van de rechtspersoonlijkheid.

- **Art. 17**

Bij de financiering en de inbreng van de lokale overheden vragen de provincies een verduidelijking betreffende de inbreng van personeel en infrastructuur. Wordt dit eveneens beschouwd als de inbreng van de lokale overheid bij het realiseren van de minimale 20% cofinanciering, zoals opgenomen in de teksten van de projectoproep Vlaamse Parken?

- **Art. 18**

De VVP stelt zich de vraag hoe de Vlaamse Regering omgaat met de andere gebieden die reeds de naam Landschapspark dragen in Vlaanderen, en waar de Vlaamse regering o.a. via het instrument van landinrichting mee in investeert als Landschapspark.

De provincies vragen de mogelijkheid om naast Vlaamse Landschapsparken ook provinciale landschapsparken te “erkennen”, waaronder landschapspark Bulskampveld, landschapspark Drongengoed en landschapspark de Merode.

- **Art. 19**

Vraag om een passage omtrent erfgoed toe te voegen en in het decreet duidelijkheid te creëren over het takenpakket tussen de Regionale Landschappen, Nationale – en Landschapsparken en bij uitbreiding de IOED’s

Zie verder ook de wijzigingsbepalingen, art. 32 2° en art. 33 (= introductie in het Onroerenderfgoeddecreet van het begrip cultuurhistorische landschapszorg)

De opname van de Regionale Landschappen in het ontwerp van decreet maakt dat hun bevoegdheid wordt uitgebreid met toerisme. Toerisme is een beleidsmaterie die in de interne staatsvorming aan de provinciebesturen werd toegewezen. De in het witboek opgenomen uitzonderingen op deze regel laten niet toe dat een Vlaams decreet opdrachten voor

toeristische maatregelen neerlegt bij de Regionale Landschappen. Dat moeten de provincies kunnen bepalen.

Er is tevens in het definitiekader nood aan verduidelijking tussen termen als ontsluiting, recreatie, recreatief medegebruik, ...

- **Art. 20**

Graag een passage toevoegen die ervoor zorgt dat de Regionale Landschappen (en bij uitbreiding de Vlaamse Parken) niet gevat worden door het toekomstige decreet inzake de regiovorming. Het werkingsgebied van een regionaal landschap is het grondgebied van aaneengesloten gemeenten, of onderdelen van gemeenten zoals districten of deelgemeenten, die (in deelgebieden) specifieke landschapskenmerken gemeenschappelijk hebben, ongeacht de huidige landschapskwaliteit, grondgebruik of bestemming en in zoverre dat de gemeente toetreedt tot dit samenwerkingsverband.

- **Art. 21**

De provinciebesturen wensen nauw betrokken te worden bij het uitvoeringsbesluit dat de samenstelling en werking van deze koepelorganisatie nader bepaalt.

- **Art. 22**

De provincies vragen uitdrukkelijk hun huidige bevoegdheid m.b.t. erkenning van de Regionale Landschappen te behouden. Deze provinciale bevoegdheid is een afspraak gemaakt in het kader van de interne staatshervorming en het behoud van de provinciale bevoegdheid staat de doelen van het decreet om tot een transversaal landschapsbeleid te komen niet in de weg.

De provincies zijn het dan ook niet eens met de passage uit de nota aan de Vlaamse Regering dat 'De rol van de lokale en provinciale besturen bij de Regionale Landschappen wordt niet gewijzigd' (deel D impact op de lokale en provinciale besturen).

Het behoud van de bevoegdheid stelt de provincies ook in staat om de huidige taakstelling uit het Natuurdecreet om de optimale samenwerking en synergiën met de Bosgroepen te bevorderen verder uit te werken. Een taakstelling die de doelen van een transversaal landschapsbeleid ten goede komt.

Het lijkt logisch naar maatwerk, logistiek, ...om de bevoegdheden erkenning, opvolging en coördinatie niet te splitsen.

- **Art. 23**

De provinciebesturen zijn bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de Regionale Landschappen en wensen hierbij geen nadere regels opgelegd te krijgen. Het komt de provinciale autonomie toe om hier maatwerk te leveren.

- **Art. 24**

Vraag ter verduidelijking: Is de afstemming in functie van het verankeren van Vlaamse doelstellingen beperkt tot wat is afgesproken binnen samenwerkingsovereenkomst (met ANB, VLM) of ook op vlak van andere sectoren, zoals erfgoed. De provincies pleiten er ook voor om van de samenwerkingsovereenkomst een structureel, continue instrument te maken en de context van een projectmatige samenwerking te verlaten. Het is tevens noodzakelijk dat de Vlaamse financiering stijgt (minstens geïndexeerd wordt) in de toekomst. Het artikel stelt immers dat de Vlaamse regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies aan provincies kan verlenen met het oog op financiering van de Regionale Landschappen en hun koepelorganisatie. Als de Vlaamse financiering niet stijgt, en ook de koepelorganisatie moet gesubsidieerd worden, zal dit tot een verdunning van de middelen leiden.

- **Art. 25**

Op basis van art. 23 is het wenselijk de provinciebesturen te betrekken bij de afweging en procedures die kunnen leiden tot sancties. Zie hier ook de opmerking bij art. 22.

- **Titel 6: Gegevensbescherming**

Dit deel is opvallend uitgebreid. Het heeft meer de allure van een uitvoeringsbesluit. In functie van de leesbaarheid kan ingekort worden en nadien uitgebreider in een uitvoeringsbesluit opgenomen worden.

- **Art. 32**

Wijzigingen in het Onroenderfgoeddecreet naar het aspect landschapszorg binnen erfgoed. Schrappen uit de definities:

3° “algemene landschapszorg”: *het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;*

Toevoegen van 21°/2° (1° = cultuurgoederen): *“cultuurhistorische landschapszorg”: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;”*. Door expliciet landschapszorg te behouden/toe te voegen aan het Onroenderfgoeddecreet lijkt de decreetgever een uitzondering in te bouwen op de doelstelling van dit ontwerp van decreet om naar een samenhangend transversaal landschapsbeleid te streven en hiervoor binnen dit decreet de beschikbare instrumenten te centraliseren. Nu blijft beleidsontwikkeling voor landschapszorg ook mogelijk, via instrumenten uit het Onroenderfgoeddecreet. Dit kan tot verwarring of frictie leiden (zie eerder ook algemene opmerkingen).

GEZAMENLIJK ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
RUIMTELIJKE ORDENING – ONROEREND ERFGOED EN
DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

ADVIES
OVER HET ONTWERPDECREET HOUDENDE
DE VLAAMSE PARKEN EN ALGEMENE LANDSCHAPSZORG

SARO | HAVENLAAN 88 BUS 23 | 1000 BRUSSEL ADVIES GOEDGEKEURD OP DE RAAD VAN 23 NOVEMBER 2022

SARO MINARAAD | HAVENLAAN 88 BUS 15 | 1000 BRUSSEL ADVIES GOEDGEKEURD OP DE RAAD VAN 24 NOVEMBER 2022

INHOUD

I.	SITUERING	112
II.	ALGEMENE BEOORDELING	112
III.	DECREET EN RECHTSZEKERHEID	114
IV.	DECRETALE BASIS VOOR ERKENNING VLAAMSE PARKEN	115
V.	VLAAMSE PARKEN: DEMOCRATISCH GEHALTE	116
VI.	VLAAMSE PARKEN: GEEN VERPLICHTINGEN EN GEEN BEPERKENDE MAATREGELEN	118
VII.	LANDSCHAPSPARK	119
VIII.	NATIONAAL PARK VLAANDEREN: GEBIEDSOMSCHRIJVING	120
IX.	REGIONALE LANDSCHAPPEN	121
X.	ALGEMENE LANDSCHAPSZORG	122

I. SITUERING

1. SARO en Mineraad ontvingen op 25 oktober 2022 een adviesvraag van minister Zuhal Demir over het ontwerpdecreet houdende de Vlaamse parken en algemene landschapszorg (verder ‘het ontwerpdecreet’).¹ De adviestertermijn bedraagt dertig dagen.

Voorliggend advies betreft een gezamenlijk advies van SARO en Mineraad (verder ‘de raden’), zoals goedgekeurd op de SARO-raadszitting van 23 november 2022 en op de Mineraadzitting van 24 november 2022.

2. Volgens de nota aan de Vlaamse Regering voorziet het ontwerpdecreet de basis voor een transversaal landschapsbeleid en is het opgevat als een kaderdecreet. Als herkenbare exponenten van een meer geïntegreerd landschapsbeleid wordt een decretale basis voorzien voor de Vlaamse Parken. Deze bestaan uit de Nationale Parken Vlaanderen en de Landschapsparken.²

Tevens wordt voor deze statuten een beheersstructuur voorzien en wordt de basis gelegd voor erkenning en subsidiëring van deze structuren. Daarnaast worden de regionale landschappen uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gehaald en ondergebracht in dit decretaal kader. Bovendien wordt de basis gelegd voor de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg.³

II. ALGEMENE BEOORDELING

3. Gezien de beperkte adviestertermijn focussen de raden voorliggend advies op strategische hoofdlijnen en opteren de raden niet voor een exhaustieve artikelsgewijze beoordeling van het ontwerpdecreet.
4. De raden formuleren volgende strategische bemerkingen bij het ontwerpdecreet houdende de Vlaamse parken en algemene landschapszorg:
  - a. Decreet en rechtszekerheid. De raden vragen allereerst aandacht voor de rechtszekerheid. Diverse bepalingen in het ontwerpdecreet zijn vaag geformuleerd. Dit in tegenstelling tot de uitgebreide aandacht voor gegevensbescherming (titel 5). Doordat cruciale elementen nog moeten (of kunnen) uitgewerkt worden in een uitvoeringsbesluit zijn de gevolgen van het ontwerpdecreet niet eenduidig te beoordelen. De raden vragen om de ontwerpbesluiten voor advies voor te leggen aan de raden, gezien het strategisch belang van deze besluiten. In

¹ <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/6352BBFC1EA6B745D23CC3E7>

² <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/63524EBC1EA6B745D23CC2EF>

³ <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/document-view/63524EBC1EA6B745D23CC2EF>

deel III van dit advies geven de raden hieromtrent meer duiding.

- b. Decretale basis voor erkenning. De raden vinden het positief dat het ontwerpdecreet de decretale basis legt voor de (erkenning van) Vlaamse Parken. De raden uiten een grote bezorgdheid inzake de noodzakelijke rechtszekere afstemming van de lopende erkenningsprocedures (in het kader van de open oproep) met voorliggend ontwerpdecreet aangezien de ambities met betrekking tot Vlaamse Parken sterk gewijzigd zijn ten opzichte van de open oproep 'Vlaamse Parken' (zie deel IV van dit advies).
- c. Vlaamse Parken: democratisch gehalte. De raden dringen erop aan om in het ontwerpdecreet de taken van een parkbureau eenduidiger te formuleren. Deze taken kunnen uitsluitend gericht zijn op het management van het park als structuur met specifieke werking. Over de decretaal vastgelegd samenstelling van het bestuursorgaan van het parkbureau formuleren de raden diverse bedenkingen. De raden dringen aan op een grondige herformulering van artikel 12, §4 zodanig dat dit artikel een duidelijk kader creëert voor een evenwichtige samenstelling van het bestuursorgaan van een parkbureau. Vanuit het oogpunt van het democratisch gehalte moet bij de verdere uitwerking van de procedure volwaardig invulling worden gegeven aan actieve participatie, inspraak en betrokkenheid en het inzetten van de nodige instrumenten o.a. toetsing met artikel 7 van het verdrag van Aarhus, passende beoordeling (zie deel V van dit advies).
- d. Vlaamse Parken: geen verplichtingen of beperkende maatregelen. De raden dringen erop aan om in het ontwerpdecreet eenduidiger (en zonder uitzondering) op te nemen dat de erkenning op zich geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen kan genereren. De raden vragen ook verdere duiding en toelichting bij de mogelijke indirecte gevolgen van een erkenning van een Vlaams Park (zie deel VI van dit advies).
- e. Landschapspark. De raden vragen verdere verduidelijking over de doelen van een erkend Landschapspark (artikel 3, §2). De raden vragen bovendien in het ontwerpdecreet een rechtszekere definitie van zelfrealisatie op te nemen. Hierbij moet afstemming worden nagestreefd met andere regelgeving die hetzelfde concept hanteren in een andere context (zie deel VII).
- f. Nationaal Park Vlaanderen. De raden vragen dat in het ontwerpdecreet duidelijke bepalingen worden opgenomen inzake de minimale oppervlakte van een natuurkernzone. Het is onduidelijk of nog andere type gebieden deel kunnen uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen. De raden dringen aan op verdere verduidelijking hieromtrent. Het betreft immers een belangrijke onduidelijkheid aangezien het ontwerpdecreet sterk de nadruk legt op natuurontwikkeling binnen de natuurkernzone (zie deel VIII).
- g. Regionale landschappen. De raden formuleren diverse bedenkingen bij de overheveling van de regelgeving inzake de regionale landschappen van het natuurdecreet naar voorliggend ontwerpdecreet. De raden dringen aan op verdere verduidelijking inzake de rol die regionale landschappen kunnen opnemen in de Vlaamse Parken. Met het ontwerpdecreet (artikel 23) wordt de rol van de provincies gewijzigd. Er blijven evenwel nog heel wat onduidelijkheden (zie deel IX van dit advies).
- h. Algemene landschapszorg. Inzake de overheveling van het begrip 'algemene landschapszorg' van het onroerenderfgoeddecreet naar voorliggend ontwerpdecreet dringen de raden aan op de nodige afstemming tussen beide decreten. In het kader van de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg is sprake van nieuwe stimulerende instrumenten voor een transversale landschapszorg zoals de organisatie en ondersteuning

van duurzame gebiedscoalities. De raden vragen dit verder toe te lichten. Het is onduidelijk hoe deze nieuwe gebiedscoalities zich verhouden tot de regionale landschappen en de Intergemeentelijke Onroerendergoeddiensten (zie deel X van dit advies).

5. Gezien de talrijke strategische bemerkingen die de raden in voorliggend advies formuleren ten aanzien van het ontwerpdecreet dringen de raden aan op een grondige herwerking van het ontwerpdecreet en vragen ze ook dat het aangepaste ontwerpdecreet opnieuw voor advies wordt voorgelegd aan de strategische adviesraden.

III. DECREET EN RECHTSZEKERHEID

6. Rechtszekerheid. De raden stellen vast dat het ontwerpdecreet op tal van gebieden geen eenduidig kader creëert. Met het oog op rechtszekerheid vinden de raden dit geen goede zaak.

Zo verwijzen de raden naar het gebruik van 'vage termen' in het ontwerpdecreet. Artikel 3, §3 bepaalt dat 'waar mogelijk' de doelen van een Vlaams Park moeten worden gerealiseerd door zelfrealisatie. Over de doelen van een erkend Nationaal Park Vlaanderen is sprake van het beheren van het gebied in een 'zo natuurlijk mogelijke' staat (artikel 4, §2). Inzake de samenstelling van het bestuursorgaan van het parkbureau maakt het ontwerpdecreet melding van personen wiens medewerking 'nuttig' is voor de realisatie van de doelstellingen (artikel 12, §2). De raden verwijzen ook naar de diverse aspecten die via een uitvoeringsbesluit nog verder moeten of kunnen worden uitgewerkt (zie verder par. 7 en par. 8 van dit advies).

De raden stellen bovendien vast dat de Memorie van Toelichting voor heel wat artikelen zich beperkt tot een overname van de decretale tekst zonder enige verdere duiding of toevoeging.

Volledigheidshalve verwijzen de raden ook naar de vermelding dat het ontwerpdecreet is opgevat als een kaderdecreet (MvT pag. 1). Verdere toelichting wordt hieromtrent niet gegeven. De raden dringen erop aan om de ambities van dit 'kaderdecreet' verder te duiden.

7. Noodzakelijke uitvoeringsbesluiten. Een aantal cruciale elementen van het ontwerpdecreet moeten nog verder worden ingevuld via een uitvoeringsbesluit. De concrete impact van het ontwerpdecreet is aldus nog niet gekend. Vanuit het aspect van rechtszekerheid voor de burger is dit geen goede zaak. Bovendien leidt deze werkwijze ertoe dat de uitvoerbaarheid van grote delen van het ontwerpdecreet uitgesteld wordt (nl. tot het in een uitvoeringsbesluit is geregeld).

Zonder volledigheid na te streven wijzen de raden op het noodzakelijk uitvoeringsbesluit (artikel 4, §1 vijfde lid) waarin de Vlaamse Regering de nadere regels zal bepalen met betrekking tot het afwijken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare voor een Nationaal Park Vlaanderen. Ook de inhoud en de vorm van de parknota en de inhoud van het masterplan zullen nog door de Vlaamse Regering moeten worden vastgelegd (artikel 11). Beide instrumenten – parknota en masterplan – vormen niettemin een cruciaal element bij de beoordeling van de erkenning van een Nationaal Park Vlaanderen. De raden dringen erop aan dat de inhoud en vorm van parknota's en masterplannen, duidelijk moeten zijn op het moment van de definitieve goedkeuring van het decreet, en dit voor de rechtszekerheid. Ze vragen om de ontwerpbesluiten voor advies voor te leggen aan de raden, gezien het strategisch belang van deze besluiten.

8. Facultatieve uitvoeringsbesluiten. Bovendien stellen de raden vast dat het ontwerpdecreet voor diverse bepalingen melding maakt van de mogelijke opmaak van een uitvoeringsbesluit door de Vlaamse Regering. Het gaat vaak om cruciale elementen. Ook dit bemoeilijkt een adequate beoordeling van voorliggend ontwerpdecreet. De raden vragen om het merendeel van de essentiële reglementaire maatregelen (decreet en uitvoeringsbesluiten) uit te werken alvorens

het decreet behandeld en aangenomen wordt en alvorens tot erkenning van de parken kan worden overgegaan.

Zo stellen de raden bijvoorbeeld vast dat het ontwerpdecreet (artikel 5) de mogelijkheid openhoudt dat de Vlaamse Regering nog nadere regels kan vastleggen betreffende de inhoud van de doelstellingen van de Vlaamse Parken. Ook inzake de beoordeling en goedkeuring van parknota's, masterplannen en operationele plannen en de erkenningsvoorwaarden en -procedure kan de Vlaamse Regering nadere regels vaststellen (artikel 9). De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van een parkbureau vastleggen (artikel 12, §4).

IV. DECRETALE BASIS VOOR ERKENNING VLAAMSE PARKEN

9. Decreet en besluiten. De raden vinden het positief dat het ontwerpdecreet de decretale basis legt voor de oprichting en erkenning van Vlaamse Parken. Het ontwerpdecreet (artikel 7) stelt dat een Vlaams Park kan worden erkend door de Vlaamse Regering als het voldoet aan de voorwaarden bepaald in het decreet én de bijhorende uitvoeringsbesluiten.

Het is aldus wachten op de uitvoeringsbesluiten alvorens het volledig regelgevend kader gekend is voor de erkenning van Vlaamse Parken. Ambitie is om tegen midden 2023 een goedgekeurd regelgevend kader (decreet én uitvoeringsbesluiten) te hebben over de Vlaamse Parken.

10. Open oproep. De Vlaamse Regering heeft evenwel niet gewacht op dit regelgevend kader. Op 19 april 2021 werd een open oproep voor Nationale Parken en Landschapsparken gelanceerd.⁴ De eigenlijke erkenning van een kandidaat als Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark is gepland tegen midden 2023. Dus nagenoeg op hetzelfde tijdstip als verwacht wordt dat het regelgevend kader over de Vlaamse Parken wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

De raden uiten een grote bezorgdheid over de noodzakelijke rechtszekere afstemming van de lopende erkenningsprocedures met voorliggend ontwerpdecreet.

Het ontwerpdecreet (artikel 35) vermeldt immers dat de kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 en werden weerhouden, rechtsgeldig blijven in het kader van dit decreet. De Vlaamse Regering kent aan deze kandidaten een overgangstermijn toe om aan te tonen dat zij aan die voorwaarden voldoen of kunnen voldoen binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde termijn, alsook om een advies op te vragen bij de betrokken lokale besturen. Het is onduidelijk in hoeverre deze kandidaturen inpasbaar zijn in het definitief goedgekeurde decreet en zijn uitvoeringsbesluiten; aangezien hier nieuwe voorwaarden en accenten worden gelegd. In artikel 35 wordt enkel verwezen naar 'de voorwaarden in het kader van het decreet' en het noodzakelijk advies van de gemeenten.

Problematisch is bovendien dat de criteria die werden gehanteerd voor de beoordeling van de kandidaturen verschillen van de criteria die opgenomen zijn in het ontwerpdecreet.⁵ Dit geldt

---

⁴ Kandidaten kunnen tot 15 september 2021 een conceptnota indienen, waarna een onafhankelijke jury van experts uit binnen- en buitenland deze beoordelen. Enkel de gebiedscoalities die in een conceptnota voldoende kwaliteit tonen, kunnen instappen in een begeleidingstraject voor de opmaak van een masterplan en operationeel plan. De kandidaten ontvangen hiervoor ook een subsidie ten belope van 100.000 euro per kandidaat. Op het einde van het begeleidingstraject worden het masterplan en het operationeel plan beoordeeld door de jury. In een laatste stap, midden 2023, volgt de eigenlijke erkenning van een kandidaat als Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/oproep-nationale-parken-vlaanderen-en-landschapsparken>

⁵ Bij de beoordeling van de ingediende aanvragen werd uitgegaan van een reeks criteria. Deze criteria werden vastgelegd in

bijvoorbeeld voor het criterium 'natuurwaarde'. Voor de beoordeling van de ingediende kandidaturen voor het criterium 'natuurwaarde' gold bijvoorbeeld dat 'minstens 50% van de natuurkern moet worden gevat door een natuurbeheerplan type 4' en '50 % van de natuurkern is biologisch waardevol of biologisch zeer waardevol'. In het ontwerpdecreet wordt dit criterium gewijzigd en gesteld dat 'minstens de helft van de natuurkernen gevat is door een natuurbeheerplan type 3 of 4'.

Een aantal (potentiële) kandidaturen sneuvelden in het begin van de procedure over criteria die nu niet meer gelden.⁶ Het is niet duidelijk in hoeverre kandidaturen die niet weerhouden zijn bij de open oproep maar die nu wel voldoen aan de criteria (zoals vastgelegd in het ontwerpdecreet) of die werden weerhouden zonder te voldoen alsnog rechtsgeldig behandeld kunnen worden.

V. VLAAMSE PARKEN: DEMOCRATISCH GEHALTE

11. Oprichting parkbureau. Het ontwerpdecreet (artikel 7) bepaalt dat bij de erkenning van een Vlaams Park een parkbureau wordt aangeduid voor het management van het park.

De raden vinden het een belangrijke tekortkoming dat de opdracht van het parkbureau in het ontwerpdecreet niet eenduidig wordt vastgelegd:

- Zo stellen de raden vast dat artikel 12, §1, eerste lid bepaalt dat een parkbureau de opdrachten uitvoert die door dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan aan hem zijn toegekend. De MvT (pag. 13) stelt dat het parkbureau zich engageert om '*gezamenlijk het masterplan en de operationele plannen uit te voeren en alle andere opdrachten die dit decreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten opdragen, zoals vermeld in artikel 12*'. Aangezien de uitvoeringsbesluiten nog niet zijn uitgewerkt is het aldus onduidelijk welke taken aan het parkbureau zullen worden toegekend met deze uitvoeringsbesluiten.
- Artikel 12, §1, tweede lid stelt dat de opdracht van het parkbureau bestaat in het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werden toevertrouwd. Het is voor de raden niet duidelijk wat met 'initiëren van initiatieven' en 'de werking in het gebied' effectief wordt bedoeld.
- Het ontwerpdecreet (artikel 12, §4) vermeldt dat de Vlaamse Regering nog nadere regels kan uitwerken inzake de opdracht, de werking en de bevoegdheden van het parkbureau.

De raden dringen erop aan om in het ontwerpdecreet de taken van een parkbureau eenduidig te formuleren. Deze taken kunnen uitsluitend gericht zijn op het management van het park als structuur met specifieke werking en het verschil met het eigenlijk beheer van het gebied moet duidelijker gesteld worden. Zoals de MvT terecht stelt valt het reguliere terreinbeheer niet onder deze opdrachten.⁷

12. Samenstelling parkbureau. De raden vinden het een tekortkoming dat het ontwerpdecreet geen enkele bepaling bevat inzake de samenstelling van het parkbureau. Het ontwerpdecreet (artikel 12, §4) vermeldt enkel de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering in de toekomst nadere regels kan uitwerken met betrekking tot de samenstelling van een parkbureau. Het is evenwel onduidelijk in hoeverre de Vlaamse Regering dit effectief zal doen. Het ontwerpdecreet bepaalt dat het

---

het document 'criteria voor nationale parken'. Het betreft evenwel een intern document van de Vlaamse overheid en werd nooit voor goedkeuring voorgelegd op de Vlaamse Regering. https://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/criteria_np.pdf

⁶ https://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/np_juryverslag_def.pdf

⁷ Memorie van Toelichting: pag. 15

parkbureau een rechtspersoon is zonder winstuitkeringsoogmerk aan wie het management van een Vlaams Park is toegewezen. De noodzaak om een aparte rechtspersoon op te richten was niet vermeld in de oproep van april 2021.

Het ontwerpdecreet (artikel 12, §2) legt wel de samenstelling vast van het bestuursorgaan van het parkbureau. De raden hebben heel wat bedenkingen bij dit artikel. Het ontwerpdecreet formuleert voor de vertegenwoordiging van de lokale besturen duidelijke bepalingen en stelt ook dat de lokale besturen minstens de helft moeten uitmaken van het bestuursorgaan. Voor wat betreft de ‘andere leden’ blijft het ontwerpdecreet heel vaag. Het betreft enerzijds publieke of particuliere beheerders met een terrein gelegen in het Vlaams Park en anderzijds actoren wiens medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.

De voorwaarde ‘minstens de helft voor de lokale besturen’ sluit bovendien niet uit dat de lokale besturen een veel hoger percentage (theoretisch 100%) van het bestuursorgaan van het parkbureau kunnen uitmaken. Door het vastleggen van een specifiek percentage voor de lokale besturen wordt bovendien ook automatisch het aantal ‘andere leden’ begrenst. Als er 10 leden zijn vanwege de lokale besturen kunnen er in het beste geval ook maar 10 ‘andere leden’ zijn.

De raden dringen aan op een grondige herwerking van artikel 12, §4 zodanig dat dit artikel een duidelijk kader creëert voor een evenwichtige samenstelling van het bestuursorgaan van een parkbureau. Naast de lokale besturen moeten ook de verschillende andere partners zoals vermeld in artikel 12, §2 volwaardig kunnen deelnemen aan dit bestuursorgaan. In functie van de diverse doelstellingen van de Vlaamse Parken moet een volwaardige vertegenwoordiging van deze actoren worden gegarandeerd.

Gezien de rol die de provincies - ook lokale besturen - nu al spelen in de lopende kandidaturen moet ook de mogelijkheid worden voorzien dat de provincies in een bestuursorgaan zetelen. Ook in art. 8 van het decreet is er een verwijzing naar de provincies nodig als aanvulling bij de vermelding dat de erkenning als Vlaams Park nooit afbreuk mag doen aan de gemeentelijke, maar dus ook niet aan de provinciale bevoegdheden, opdrachten of autonomie.

13. Proces opmaak van masterplan. Het ontwerpdecreet (artikel 11) legt de opmaak op van een masterplan (periode 24 jaar) en van een operationeel plan (periode 6 jaar). Het masterplan is een inhoudelijk en strategisch plan, dat verduidelijkt hoe de doelen door het Vlaams Park worden uitgevoerd. Het legt ook de langetermijnvisie en langetermijndoelstellingen van een Vlaams Park voor een periode van 24 jaar vast. Het ontwerpdecreet voorziet dat een masterplan wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Het is onduidelijk waarom een label voor onbepaalde duur toegekend wordt (artikel 10) terwijl de masterplannen voor bepaalde duur gelden. Masterplannen moeten tijdig geactualiseerd kunnen worden om de continuïteit te bewaken.

Het ontwerpdecreet geeft geen duiding van de inhoud en de vorm van een masterplan; noch van de te volgen procedure. De Vlaamse Regering zal de inhoud en de vorm van een masterplan nog in een latere fase bepalen. Het ontwerpdecreet (artikel 11) voorziet dat het advies van de betrokken gemeenten moet deel uitmaken van de parknota; ten aanzien van het masterplan wordt dit evenwel niet voorzien.

Bij de verdere uitwerking van de procedure moet volwaardig invulling worden gegeven aan actieve participatie, inspraak en betrokkenheid. Door het feit dat het ontwerpdecreet hierover momenteel geen duidelijkheid creëert wijzen de raden op de noodzaak van inspraak en participatie en het inzetten van de nodige instrumenten (o.a. toetsing met artikel 7 van het verdrag van Aarhus, passende beoordeling). De raden vragen ook dat het ontwerpdecreet

waarborgt dat de deelnemende gemeenten hun goedkeuring moeten geven aan het masterplan.

VI. VLAAMSE PARKEN: GEEN VERPLICHTINGEN EN GEEN BEPERKENDE MAATREGELEN

14. Verplichtingen en beperkingen. Het ontwerpdecreet (artikel 8) bepaalt dat de erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen genereert boven op de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen.

De raden merken op dat deze bepaling heel wat vragen oproept. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk waarom dit in het ontwerpdecreet enkel sprake is van ‘houders van zakelijke rechten’. De term ‘gebruikers’ is onduidelijk (rechten van gebruik, praktische gebruikers). Ook de bepaling ‘behoudens anders overeengekomen’ is totaal onduidelijk: het is onduidelijk wat dit inhoudt, door wie dit kan worden overeengekomen en via welk instrument. De MvT geeft hieromtrent geen verdere duiding.

De raden wijzen bovendien op de tegenstrijdigheid tussen het ontwerpdecreet (artikel 8) en de MvT (pag. 6) waarin wordt gesteld dat er wel degelijk een impact is: *‘Een Nationaal Park Vlaanderen en Landschapspark zal over een eigen parkbureau moeten beschikken met een rechtspersoonlijkheid en er zullen masterplannen moeten ontwikkeld, vastgesteld en uitgevoerd worden. Het instappen in het model van een Nationaal Park Vlaanderen of Landschapspark heeft dus wel degelijk een impact, maar het instappen is geheel een gevolg van een eigen keuze’*. Op de website van ANB (FAQ : Vragen en Antwoorden over Vlaamse Parken, pag. 19) luidt het als volgt: *‘Er wordt wél verwacht dat de gebiedscoalitie en het projectbureau het masterplan realiseren volgens de vooropgestelde timing. De operationele plannen worden periodiek geëvalueerd, ondermaatse prestaties hebben mogelijk een gevolg op korte termijn op de financiering van het projectbureau en, op lange termijn, op de erkenning.’*

De raden dringen dan ook aan op een grondige herwerking van artikel 8 waarbij in het ontwerpdecreet eenduidig en zonder uitzondering wordt opgenomen dat de erkenning op zich geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen kan genereren.

De raden vragen ook verdere duiding en toelichting bij de mogelijke indirecte impact van een erkenning van een Vlaams Park.⁸ Zo wijzen de raden op de mogelijke impact van de maatregelen die zijn opgenomen in een masterplan. Er zullen dan ook bestaande instrumenten worden ingezet ter realisatie van de doelstellingen van het park zoals ruimtelijke uitvoeringsplannen (o.a. neutralisatie bestemmingen of uitdoven bedrijventerreinen). In desbetreffend geval dringen de raden ook aan om een volwaardig flankerend beleid (incl. actieve begeleiding bv. ingeval van herlocatie te voorzien en daarover tijdig en duidelijk te communiceren naar de getroffen actoren.⁹

15. Autonomie van de gemeenten. De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van haar opdrachten rekening met het lokaal beleid, dat

⁸ TOO, 2022, nummer 2 Breemans R. “Landschapsparken : een juridisch-planologische walk in the park?": *‘... Helaas is de kous niet af, want op het platteland heerst de vrees dat de erkenning toch gevolgen zal hebben. Die vrees lijkt niet volledig onterecht. Zodra de erkenning geschiedt, is ze een feit. Overheden hebben verschillende verplichtingen, zoals de motiveringsplicht. Op zijn minst moeten ze het bestaan van die landschapsparken vermelden in de RUP’s, vergunningen ... . Via het principe van subsidiariteit en hun vergunningenbeleid kunnen ze zelfs mee invulling geven aan de landschapsparken door gebruik te make van begrippen als goede ruimtelijke ordening en beleidsmatig gewenste ontwikkelingen. Het ontbreken van een nieuw(wettelijk kader) vormt misschien net een opportuniteit voor de lokale besturen....’*

⁹ zie o.a. SARO-advies startnota GRUP Hoge Kempen fase 1, paragraaf 8

autonomo gevoerd wordt door de gemeenten op wiens grondgebied het park gelegen is. Het valt niet te begrijpen waarom eenzelfde bepaling niet is opgenomen voor het provinciale niveau. Het voorwerp van dit ontwerp is per definitie gemeentegrensoverschrijdend en dus van bovenlokaal belang. Temeer dat dit ontwerp geen enkele regeling bevat die mogelijks tegenstelde visies van de gemeenten oplost.

Wat betreft de financiële impact voor de gemeenten stelt de MvT (pag. 7) dat vanaf de toekenning van een parklabel bijkomend een bijdrage van minstens 20% van de werkingskosten vanuit de betrokken lokale besturen wordt verwacht. De raden merken op dat hieromtrent evenwel niets is opgenomen in het ontwerpdecreet en dat dit niet voorgeschreven werd in de oproep van april 2021.

VII. LANDSCHAPSPARK

16. Erkend Landschapspark. Het ontwerpdecreet (artikel 3, §2) legt de doelen van een erkend Landschapspark vast en stelt dat de erkenning zich richt op de versterking van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit.

De raden vragen verdere verduidelijking bij dit artikel. Zo wordt onder meer gesteld dat het doel van een erkend landschapspark het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit van het gebied is en dit *'vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, economie, toerisme en recreatie'*. Het is onduidelijk wat met deze integrale visie bedoeld wordt en wie deze visie zal opmaken en goedkeuren. In de MvT (pag. 11) wordt daarenboven gesteld dat het doel van de erkenning van Landschapsparken gericht is op *'het integrale beheer en ontwikkeling van de betrokken gebieden.'*

Bovendien is voor de raden de draagwijdte niet duidelijk van de bepaling dat het doel van een Landschapspark is om bij te dragen *'aan de prioritaire realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen met betrekking tot de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen'*. Ook over de reikwijdte van de volgende toelichting (die is opgenomen in de MvT pag. 11 maar niet in het ontwerpdecreet) vragen de raden verdere verduidelijking; *'Van een erkend Landschapspark wordt eveneens verwacht dat het een dynamisch coöperatieve werking tussen de belanghebbenden uit het totale gebied organiseert.'*

17. Zelfrealisatie. Het ontwerpdecreet (artikel 3, §3) verduidelijkt dat het doel van een Landschapspark of van een Nationaal Park Vlaanderen - waar mogelijk - moet worden gerealiseerd via zelfrealisatie.

De raden wijzen op de onduidelijkheid van de bepaling *'waar mogelijk'*. Het is geen betrouwbare juridische referentie: Wie bepaalt dit en volgens welke criteria?

De raden vragen in het ontwerpdecreet een rechtszekere definitie van zelfrealisatie op te nemen. Hierbij moet afstemming worden nagestreefd met andere regelgeving die hetzelfde concept hanteren in een andere context.

Bovendien vragen de raden afstemming met de MvT (pag. 11). Het is niet duidelijk waarom hier enkel melding wordt gemaakt van *'zelfrealisatie door private eigenaars en landbouwers'*. De raden vragen bovendien verduidelijking bij de volgende zin in de MvT: *'Zelfrealisatie of het inschakelen bij beheer van deze privé-eigenaars is een belangrijke uitdaging en moet zo optimaal mogelijk gefaciliteerd worden. In een parallel traject zullen we hindernissen op korte termijn worden weggewerkt.'* Het is totaal onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld.

VIII. NATIONAAL PARK VLAANDEREN: GEBIEDSOMSCHRIJVING

18. Oppervlakte natuurkern. Het ontwerpdecreet (artikel 4, §1, vierde lid) legt een oppervlakenorm vast voor de natuurkernzones: *‘De oppervlakte van de natuurkernen is op het moment van de erkenning minimaal 5.000 hectare. 24 jaar na erkenning is de natuurkern uitgebreid tot minimaal 10.000 hectare’*. Hier wordt enerzijds verwezen naar de oppervlakte van de natuurkernen; wat doet vermoeden dat er meerder natuurkernzones kunnen zijn waarvan de totale oppervlakte 5.000 ha moet zijn. Voor de termijn van 24 jaar is sprake van ‘natuurkern’. Dit behoeft verdere verduidelijking.

Het ontwerpdecreet (artikel 4, §1 vijfde lid) voorziet bovendien dat er kan worden afgeweken van deze oppervlakenorm voor natuurkernen mits *‘het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit’*. Hiertoe zal de Vlaamse Regering nog een uitvoeringsbesluit opmaken met nadere regels met betrekking tot het afwijken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare. Ook grensoverschrijdende parken kunnen kleiner zijn (zonder garanties naar kwaliteit aan de overkant). Voor wat betreft de grensoverschrijdende nationale parken zijn er geen afwijking van de oppervlaktecriteria mogelijk.

De raden vinden het geen goede zaak dat het ontwerpdecreet geen eenduidig kader schetst voor de minimale omvang van een natuurkernzone. De raden vragen dat in het ontwerpdecreet duidelijke bepalingen worden opgenomen over de minimale oppervlakte van een natuurkernzone.

19. Oppervlakte Nationaal Park Vlaanderen. Bovendien stellen de raden vast dat in het ontwerpdecreet enkel sprake is van natuurkernzones. Dit in tegenstelling tot het rapport ‘criteria voor nationale parken’ waarin gesteld wordt dat een Nationaal Park Vlaanderen bestaat uit natuurkernen, zones voor natuurontwikkeling, zones voor omgevend landschap en enclaves. Het ontwerpdecreet is onduidelijk of nog andere type gebieden deel kunnen uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen. De raden dringen aan om verdere verduidelijking hieromtrent. Het betreft immers een belangrijke onduidelijkheid aangezien het ontwerpdecreet sterk de nadruk legt op natuurontwikkeling binnen een natuurkernzone (zie volgende paragraaf). Gaat het ontwerpdecreet er aldus van uit dat de vier doelen van een Nationaal Park Vlaanderen moeten gerealiseerd worden in de natuurkernzones of bestaat een Nationaal Park uit verschillende gebiedstypes waarbij natuurontwikkeling veeleer gerealiseerd worden in de natuurkernzones en de andere doelen in het omgevend gebied.
20. Natuurbeheerplannen. Het ontwerpdecreet legt vast dat op het ogenblik van de erkenning van een Nationaal Park Vlaanderen minstens de helft van de natuurkernen gevat is door een natuurbeheerplan type 3 of 4. Dit percentage (50%) moet 24 jaar na de erkenning 75% bedragen.

Ook hierop voorziet het ontwerpdecreet uitzonderingen. Het ontwerpdecreet bepaalt dat indien er nog geen natuurbeheerplan is opgemaakt, er alvast het engagement moet zijn om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken. Na 10 jaar moet dan minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4 liggen. Bovendien geldt de voorwaarde natuurbeheerplan type 3 of 4 niet voor militaire domeinen.

De raden wijzen op de opmerking in voorgaande paragraaf omtrent de onduidelijkheid of nog andere type gebieden deel kunnen uitmaken van een Nationaal Park Vlaanderen. Het is bovendien onduidelijk hoe het doel ‘het beheren van het gebied in een zo natuurlijke mogelijke staat’ (artikel 4, §2) zich verhoudt met voorliggend criterium inzake specifieke natuurbeheerplannen. Het is onduidelijk in hoeverre hier met ‘gebied’ het volledige Nationaal Park wordt bedoeld of enkel de natuurkern.

Eerder in dit advies wezen de raden er reeds op dat de criteria inzake de natuurkwaliteit - die met dit ontwerpdecreet worden ingevoerd - anders zijn dan de criteria die werden vastgelegd in het rapport 'criteria voor Nationale Parken Vlaanderen'.

Aanvullend aan bovenstaande opmerkingen stellen de raden vast dat binnen de raden er geen consensus bestaat over de gewenste natuurbeheerplannen (ook type 2 toelaten, of enkel type 4 opleggen). Verder maatschappelijk debat is hieromtrent nodig. Voorafgaand dient de Vlaamse Regering evenwel meer duidelijkheid te verschaffen over bovenstaande onduidelijkheden (par. 17 t.e.m. par. 19).

IX. REGIONALE LANDSCHAPPEN

21. Omschrijving regionaal landschap. De regelgeving inzake regionale landschappen - die momenteel verankerd is in artikel 54 van het natuurdecreet – wordt overgeheveld naar het ontwerpdecreet. De MvT (pag. 17) onderbouwt deze overheveling als volgt: *'Door de aanzet om met dit decreet een basis te leggen voor een transversaal landschapsbeleid, zijn de regionale landschappen uitstekend geplaatst om een rol te spelen als gebiedsgericht platform met taakstellingen die breder gaan dan natuurzorg. Daarom verdienen de regionale landschappen hun decretale verankering in dit decreet.'*

De raden stellen vast dat het ontwerpdecreet (artikel 19) de omschrijving van een 'regionaal landschap' - zoals opgenomen in het natuurdecreet - grondig aangepast. De nadruk wordt sterker gelegd op het bevorderen van de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg en van de toegankelijkheid van het landschap via toeristische, recreatieve en educatieve maatregelen. De huidige doelstelling inzake het bevorderen van 'het draagvlak van de natuur en het beheer in uitvoering van het natuurdecreet' wordt geschrapt. Ook de (in het natuurdecreet) decretaal vastgelegde afstemming en synergiën met andere sectoren in het bijzonder de bosgroepen wordt niet overgenomen in het ontwerpdecreet. De raden vragen om dit ook mee te nemen in het ontwerpdecreet. In de MvT (pag. 8) wordt bij de beschrijving van de regionale landschappen ook 'erfgoedzorg' vermeld. De raden vragen om dit te verduidelijken.

Het ontwerpdecreet geeft geen enkele duiding van de rol die regionale landschappen kunnen opnemen in de Vlaamse Parken. De raden dringen aan op verdere verduidelijking. Mogelijks kunnen ze worden gevat onder artikel 12.2.3°. *'actoren wiens medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.'*

22. Rol van de provincies. Het natuurdecreet (artikel 54, §3 en §4) legt vast dat de provincies bevoegd zijn voor de erkenning, subsidiëring en opvolging van de regionale landschappen. Naast financiële middelen kunnen de provincies ook infrastructuur en personeel ter beschikking kunnen stellen van de regionale landschappen.

De provincies zijn momenteel vertegenwoordigd in de bestuursorganen van de regionale landschappen. Voor het aspect van de landschapszorg subsidiëren de provincies op een structurele wijze de basiswerking van de regionale landschappen (landschapsmedewerker) en voorzien ze werkingsmiddelen. De raden verwijzen ook naar de samenwerkingsovereenkomst tussen het Agentschap voor Natuur en Bos en de provincies over de projectfinanciering van Bosgroepen en Regionale Landschappen (VR 20172701).

Met het ontwerpdecreet (artikel 23) wordt de rol van de provincies gewijzigd. Er blijven evenwel nog heel wat onduidelijkheden:

- De erkenning van regionale landschappen wordt een Vlaamse bevoegdheid. Het is onduidelijk

in hoeverre hier nieuwe accenten zullen worden gelegd en in hoeverre dat zal doorwerken naar de bestaande erkende regionale landschappen.^{10 11}

- Op 21 maart 2022 heeft de Vlaamse Regering over de regiovorming beslist en daarin werd gesteld dat de regionale landschappen zich moeten aligneren op de referentieregio's. Dat betekent dat hun werkingsgebieden de grenzen van een referentieregio niet meer mogen overschrijden. In het ontwerpdecreet is daarover niets te vinden.
- De provincies blijven bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de regionale landschappen.¹² Het ontwerpdecreet bepaalt dat de opvolging en coördinatie gebeurt in afstemming met de Vlaamse Regering. De MvT (pag. 19) verduidelijkt dat dit is ingegeven 'met het oog op een betere afstemming met het Vlaamse beleidsniveau'. Deze afstemming zal - volgens de MvT - worden geconcretiseerd via het continueren van de bestaande samenwerkingsovereenkomst tussen de provincies en de Vlaamse overheid over de projectfinanciering van de bosgroepen en de Regionale Landschappen. Het ontwerpdecreet stelt dat de Vlaamse Regering nog nadere regels met betrekking tot de coördinatie en opvolging voor regionale landschappen kan vastleggen.
- Dat zowel de Vlaamse Regering (erkenning, sancties) als de provincies (coördinatie, opvolging) een deel van de taken gaan opnemen, zal voor de Regionale Landschappen zowel op het vlak van logistieke omkadering als van tijdinvestering een verzwaring betekenen. Daarom is een goede afstemming tussen Vlaanderen en de provincies belangrijk om de regionale landschappen eenduidig te kunnen informeren. Het zou evenwel zuiverder en efficiënter zijn om de aansturing en verantwoordelijkheid volledig bij één niveau te leggen.
- Over de financiering blijft het ontwerpdecreet voorwaardelijk. Artikel 24 stelt dat de Vlaamse Regering - binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten én onder de voorwaarden die ze bepaalt - subsidies kan verlenen aan de provincies met het oog op de financiering van de regionale landschappen voor de realisatie van een algemene landschapszorg zoals beschreven in artikel 19 van het ontwerpdecreet. Het is wel positief dat de MvT (pag. 16) verduidelijkt dat de budgettaire impact voor de regionale landschappen ongewijzigd is en dat het decretale kader voorziet in een continuering van het huidige beleid: *'Vanuit Vlaanderen wordt via de formule van een samenwerkingsovereenkomst 1.365.000 euro op jaarbasis ter beschikking gesteld voor de realisatie van de Vlaamse beleidsdoelstellingen door de regionale landschappen en de bosgroepen.'*

X. ALGEMENE LANDSCHAPSZORG

23. Algemene landschapszorg. Het ontwerpdecreet (artikel 2 1)) legt de definitie vast van 'algemene landschapszorg'. Het betreft het onderzoeken en duurzaam behouden, beheren, herstellen, ontwikkelen en ontsluiten van het landschap en de landschapskwaliteit

Aangezien een definitie van algemene landschapszorg al is opgenomen in het Onroerendergoeddecreet (artikel 2.1 3°) wordt met het ontwerpdecreet (artikel 32) het begrip 'algemene landschapszorg' in het onroerendergoeddecreet herbenoemd naar

¹⁰ Aangezien de erkenning van regionale landschappen een Vlaamse bevoegdheid wordt legt het ontwerpdecreet (artikel 25) de bevoegdheid tot het opleggen van sancties ook bij de Vlaamse Regering.

¹¹ De huidige samenstelling van het bestuur van regionale landschappen op basis van pijlers weerspiegelt een werking onder het natuurdecreet en niet onder voorliggende ontwerpdecreet.

¹² Naar aanleiding van de interne staatshervorming werden in 2014 de regionale landschappen overgedragen aan de provincies. De coördinatie en de aansturing van de regionale landschappen blijft met dit decreet behouden op provinciaal niveau.

‘cultuurhistorische landschapszorg’. Het is evident dat dit noodzaakt tot de nodige afstemming tussen beide decreten. Ook is het aangewezen op bij de wijziging van het onroerendergoeddecreet de cultuurhistorische landschapszorg te kaderen ten opzichte van de algemene landschapszorg.

De MvT (pag. 1) stelt dat met het ontwerpdecreet ‘*de basis wordt gelegd voor de toekomstige uitbreiding van het instrumentarium voor algemene landschapszorg*’. Er is sprake van nieuwe stimulerende instrumenten voor een transversale landschapszorg zoals de organisatie en ondersteuning van duurzame gebiedscoalities. De raden vragen dit verder toe te lichten. Het is onduidelijk hoe deze nieuwe gebiedscoalities zich verhouden tot de regionale landschappen en de Intergemeentelijke Onroerendergoeddiensten. Beiden hebben landschapszorg in hun takenpakket en beiden leggen zich toe op de realisatie van flankerende of gelijkaardige doelstellingen. Het is aangewezen dat hun takenpakket op elkaar wordt afgestemd en dat deze afstemming ook gebeurt bij het formuleren van de gezamenlijke missie waarbij ook nog andere organisaties, instanties. ... betrokken zijn. Dit om een wildgroei aan begeleiding, adviezen, initiatieven te vermijden.

Standpunt Natuurpunt/BBL

Voor Vlaamse Parken zijn de criteria in het ontwerp decreet (oppervlakte, type beheer) minder streng dan bij de start van de oproep. Om het draagvlak te verhogen werden de ambities verlaagd, dit ten nadele van de ruimtelijke kwantiteit en kwaliteit. In het kader van de internationale standaarden (zgn. minimum normen) voor dergelijke parken valt het niet te verantwoorden dat: 1) een algemene uitzonderingsregel op de 10.000 ha wordt voorzien, 2) grensoverschrijdende parken kunnen zonder analoge kwaliteitsgaranties aan de overkant, 3) militaire domeinen niet moeten voldoen aan de type norm en 4) engagementen type 3 alsnog meetellen. Dit neemt niet weg dat eens die minimale normen gehaald zijn, ook andere types kunnen bijdragen aan het concept van Vlaams Park. Los van de discussie over oppervlakte en type, valt het evenmin te verantwoorden dat spelregels in de loop van de rit werden gewijzigd. Een aantal (potentiële) kandidaturen sneuvelden immers in het begin van de procedure over criteria die nu plots niet meer gelden. Verder is de voorgestelde vertegenwoordiging van de bestuursorganen van Vlaamse park-bureaus niet evenwichtig. Gemeenten zijn oververtegenwoordigd en de verschillende partners die bijdragen aan het behalen van de norm inzake oppervlakte/kwaliteit zijn ondervertegenwoordigd: dit laatste moet meer proportioneel naar hun grondgebonden inspanningen. Er dient gewaakt dat het decreet het realiseren van doelstellingen stimuleert en faciliteert, dan wel verlamd kan werken. Terwijl de erkenning van een Vlaams Park op zich geen verplichtingen of beperkende maatregelen kan inhouden, kan het decreet beter expliciteren dat een Vlaams Park geen beperkingen kan opleggen inzake aspiraties op vlak van natuur.

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

ALGEMENE LANDSCHAPSZORG & VLAAMSE PARKEN

Advies van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.salv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@salv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet houdende algemene landschapszorg en Vlaamse Parken
Adviesvrager	Zuhail Demir - Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Ontvangst adviesvraag	3 november 2022
Wettelijke basis	Oprichtingsdecreet SALV 6 juli 2007
Goedkeuring raad	25 november 2022
Kopie aan	Jo Brouns – Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, Hilde Crevits – viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Bart Dochy – voorzitter Commissie Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid (Vlaams Parlement), Patricia De Clercq – secretaris-generaal Departement Landbouw & Visserij, Joris Relaes – administrateur-generaal Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO), Filip Fontaine – algemeen directeur Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM), Peter Cabus – secretaris-generaal Departement Omgeving
Adviesnummer	2022-21
Dossierhouder	Pieter De Graef pdgraef@serv.be
Contactpersoon	Koen Carels kcarels@serv.be

Mevrouw Zuhail DEMIR

Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Koning Albert II-Laan 7

B-1210 Sint-Joost-ten-Node

Algemene landschapszorg en Vlaamse Parken

Mevrouw de minister

De SALV heeft uw vraag om advies over het ontwerp van decreet Vlaamse Parken en algemene landschapszorg in goede orde ontvangen en dankt u voor zijn betrokkenheid in dit dossier. Natuurpunt/BBL besloten het adviesproces niet op te volgen en onthouden zich derhalve van het advies. Dit advies werd in schriftelijke procedure voorbereid en door de SALV op 25 november 2022 goedgekeurd.

Situering

Het ontwerp van decreet over Vlaamse Parken en algemene landschapszorg – verder ontwerp parkendecreet – wil de basis voorzien van een volwaardig en transversaal landschapsbeleid en moet als kaderdecreet beschouwd worden. De Regionale Landschappen, die als instantie uitvoering geven aan transversaal landschapsbeleid, worden uit het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu gehaald en met een actualisatie onder dit parkendecreet ondergebracht. Het ontwerp parkendecreet voorziet een decretale basis voor de Vlaamse Parken, die herkenbare exponenten moeten vormen van een meer geïntegreerd landschapsbeleid. Deze parken bestaan uit enerzijds Nationale Parken en anderzijds Landschapsparken, elk met hun eigen kenmerken en doelstellingen (cf. tabel).¹

	Nationale Parken	Landschapsparken
Definitie	Gebied van voldoende omvang dat een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling heeft. Een Nationaal Park is samenhangend en wordt opgedeeld in minstens één of	Gebied met internationale uitstraling die een grote ruimtelijke samenhang vertoont. Een langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot

¹ Vlaamse Regering, *Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg*, VR 2022 2110 DOC.1078/2QUINQUIES.

	meerdere natuurkernzones.	een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme.
Oppervlakte	<p>Natuurkernen bij de erkenning: minimaal 5.000 ha</p> <p>Groei naar 10.000 ha aan natuurkern na 24 jaar</p> <p>Afwijkingsmogelijkheid mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit</p> <p>Natuurkernen onder natuurbeheerplan type 3 of 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50% na 10 jaar • 75% na 24 jaar • Terreinen in eigendom van de Vlaamse overheid: verplichting voor type 4 <p>Indien grensoverschrijdend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grensoverschrijdende natuurkern van minimaal 5.000 ha • Na 24 jaar: groei van de 	<p>Minimaal 10.000 ha</p> <p>Indien grensoverschrijdend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minimaal 5.000 ha binnen het Vlaamse Gewest • totale oppervlakte grensoverschrijdend gebied: minimaal 10.000 ha

Vlaamse natuurkern tot 5.000 ha	
Doelstellingen	<p>In stand houden en ontwikkelen van de natuur, van de biologische diversiteit en van het natuurlijk milieu van de natuurkernen</p> <p>Behouden, beheren en ontwikkelen van culturele waarden binnen het werkingsgebied (met inbegrip van erfgoedwaarde en landschapskwaliteit)</p> <p>Ontwikkelen en promoten van toerisme en recreatie in en rond het park</p> <p>Bijdrage leveren aan een duurzame economische en sociale ontwikkeling</p>
Erkenning, werking en organisatie	<p>Versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit</p> <p>Bijdragen aan de realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen</p> <p>Aanbieden van een unieke beleving</p> <p>Erkenning door Vlaamse Regering, bij erkenning wordt een parkbureau aangeduid.</p> <p>Erkenning genereert geen bijkomende verplichtingen en geen bijkomende beperkende maatregelen ten aanzien van de eigenaars en gebruikers in het park en haar omgeving. Het bestaande instrumentarium inzake gebiedsontwikkeling (bv. ruimtelijke uitvoeringsplannen of de 'instrumentenkoffer') kan worden ingezet binnen de contouren van een Vlaams Park.</p> <p>Erkenning als Vlaams Park, werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie.</p> <p>Procedure: via oproep (zoals momenteel wordt doorlopen), kandidaatstelling via de opmaak van een parknota, geselecteerde kandidaten dienen een masterplan (met langetermijnvisie voor 24 jaar) en operationele plan (met concrete</p>

uitwerking voor 6 jaar) in.

Erkenning geldt voor onbepaalde duur.

Opdracht parkbureau: coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het erkende gebied.

Samenstelling parkbureau: minstens voor de helft bestaande uit vertegenwoordiging van de lokale besturen en daarnaast uit publieke of particuliere beheerders en lokale actoren.

Advies

[1] Zoek naar “wins” voor de land- en tuinbouwsector zodat het parkenbeleid aantrekkelijk en kansrijk wordt voor land- en tuinbouwbedrijven in en nabij de parken. Integreer onder meer de programmawerking m.b.t. “voedsellandschappen” in het parkenbeleid. De Vlaamse land- en tuinbouw heeft te maken met enkele voorname uitdagingen, die handelen over de samenhang tussen landbouw en economie (1), ruimte (2), omgeving (3), maatschappelijk draagvlak (4) en veranderingen (5). De SALV benoemde deze uitdagingen en werkt momenteel aan het ombuigen ervan tot kansen.² Vooralsnog blijft het voor de SALV te onduidelijk welke structurele opportuniteiten de Vlaamse Parken te bieden hebben voor de erin en nabij gelegen land- en tuinbouwbedrijven. Zeker voor wat betreft de Landschapsparken heeft landbouw een belangrijke rol. Landbouwers zijn immers de landschapsbeheerders bij uitstek. De uitwerking tot een parkenbeleid dat aantrekkelijk en kansrijk is voor land- en tuinbouwbedrijven dient te vertrekken vanuit de erkenning van deze uitdagingen en vanuit de intentie er ook met dit beleid oplossingen voor te zoeken. Het is daarbij van belang dat het beleid de uitdagingen in samenhang tegemoet treedt met concrete sleutels en geen *trade-offs* veroorzaakt die (sommige van) de uitdagingen verder uitdiept. Dat deze uitdagingen op integrale wijze moeten worden benaderd, noopt tot beleidscoherentie:

- coherentie binnen het eigenlijke parkenbeleid. Hiermee bedoelt de SALV dat in samenspraak met de sector strategische hoofdlijnen rond een

² SALV, *SALV-uitdagingen van nu en straks*, <https://salv.be/salv/duurzametoekomst>. Nieuwe initiatieven rond de SALV-uitdagingen zullen stelselmatig op deze pagina worden gepubliceerd.

aantrekkelijk en kansrijk parkenbeleid voor land- en tuinbouwers worden uitgezet op het niveau van het ontwerp van decreet over Vlaamse Parken en algemene landschapszorg (verder ontwerp parkendecreet) en gevolgd door een concrete uitwerking op parkniveau via de masterplannen en de operationele plannen (cf. [5] en [6]).

- coherentie met aanpalende beleidsvelden, -instrumenten en -initiatieven. Zo is het van belang dat er in het kader van de Landschapsparken voldoende aandacht en budget gaat naar land- en tuinbouw om zich op lange termijn te kunnen verankeren in een Landschapspark. De SALV roept de Vlaamse overheid dan ook op om de programmawerking met betrekking tot “voedsellandschappen”³ te integreren in de Landschapsparken.

[2] Leg eerst de spelregels decretaal vast en voer daarna het beleid uit (en niet *vice versa*). Het is positief dat de decretale basis voor de Vlaamse Parken er komt, hoewel dit te laattijdig gebeurt. Het is met het oog op rechtszekerheid goed dat het ontwerp parkendecreet de spelregels over de erkenning, werking, organisatie en doelstellingen van de Vlaamse Parken bepaalt. De adviesraad stelt echter vast dat de oproep tot kandidaatstelling voor een erkenning als Landschapspark of Nationaal Park reeds op 19 april 2021 werd gelanceerd.⁴ Op dat moment had een algemeen decretaal kader vastgelegd moeten zijn. Het feit dat de projectoproepen werden gelanceerd zonder dat er enig decretaal kader voorhanden was, leidt ertoe dat er rechtsonduidelijkheid op het terrein werd gecreëerd, die had kunnen vermeden worden. De SALV dringt erop aan dat in de toekomst de normale beleidsvoorbereidende cyclus wordt gevolgd alvorens projectinitiatieven in de praktijk worden uitgerold. De manier waarop het parkenbeleid wordt uitgerold, mag geen precedent vormen voor andere beleidsinitiatieven.

---

³ Een voedsellandschap is een openruimtegebied waar lokale samenwerkingen verschillende openruimte-uitdagingen aanpakken: lokale voedselproductie- en verkoop, een mooier landschap, meer biodiversiteit, klimaatmaatregelen, toegankelijkheid van het platteland en bijhorende beleving, productie van hernieuwbare energie, goed bodem- en waterbeheer,... De rol van landbouwers staat daarbij centraal. Een voedsellandschap start vanuit een samenwerking tussen landbouwers onderling en tussen landbouwers, het lokaal beleid, lokale maatschappelijke actoren en/of lokale ondernemers, VLM, *Voedsellandschappen*, website geraadpleegd op 17 november 2022,

https://www.vlm.be/nl/themas/platteland/openruimteplatform/programma_voedsellandschap/paginas/default.aspx.

⁴ Departement Omgeving, *Oproep Nationale Parken Vlaanderen en Landschapsparken*, 20 april 2021, <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/oproep-nationale-parken-vlaanderen-en-landschapsparken#:~:text=Kandidaturen,binnen%2D%20en%20buitenland%20deze%20beoordelen.>, website geraadpleegd op 14 november 2022.

[3] Beperk het parkenbeleid tot een stimulerend beleid met het oog op rechts- en bestaanszekerheid voor land- en tuinbouwbedrijven op het terrein. De SALV dringt er op aan dat het parkenbeleid wordt beperkt tot een stimulerend beleid en dat er geen bijkomende verplichtingen of beperkingen worden opgelegd aan land- en tuinbouwbedrijven die in en rond een park actief zijn. Daarvoor biedt artikel 8 van het ontwerpdecreet onvoldoende garanties : hoewel de erkenning als park of de werking van het parkenbureau “*op zich*” geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen genereren, luidt de memorie van toelichting dat ter uitvoering van de masterplannen gebruik kan worden gemaakt van “het bestaande instrumentarium”.⁵ Dwingende rechtsgevolgen op het terrein zijn dus geenszins uitgesloten vermits de masterplannen en operationele plannen met bestaande instrumenten kunnen worden uitgevoerd. De onduidelijkheid over wat de concrete implicaties zullen zijn van de masterplannen en de operationele plannen op het terrein creëert grote rechtsonzekerheid. Ook dient te worden verankerd dat enkel de sectorwetgeving die overeenstemt met de planologische bestemming binnen en nabij de Vlaamse Parken van toepassing is.

[4] Herbekijk de oppervlakte doelstellingen van Nationale Parken om te voorkomen dat de impact op land- en tuinbouw te groot wordt en verduidelijk de selectiecriteria van Landschapsparken. De SALV is ook bezorgd omtrent het ambitieuze groeiscenario m.b.t. Nationale Parken naar 10.000 ha: gebiedsuitbreidingen van een dergelijke omvang zullen in Vlaanderen moeilijk zijn en sowieso een negatieve impact op omliggende land- en tuinbouwactiviteiten hebben. Het parkendecreet voorziet weliswaar in een mogelijkheid om af te wijken van het oppervlaktecriterium, althans voor de Nationale Parken, maar laat het aan de Vlaamse Regering om hierover verdere regels te bepalen. De SALV dringt er op aan om ook voor grensoverschrijdende Nationale Parken in een afwijkingsmogelijkheid voor wat betreft de oppervlakte doelstelling van 5.000 ha binnen het Vlaamse Gewest, te voorzien. Voor wat betreft de Landschapsparken verwijst het ontwerpdecreet naar definities uit de Europese Landschapsconventie. Luidens de memorie van toelichting zijn landschapsparken te categoriseren onder IUCN categorie V.⁶ De vraag is echter of gebieden met een dergelijke “internationale uitstraling” én met een minimale oppervlakte van 10.000 ha in Vlaanderen voorhanden zijn en op welke manier deze gebieden zullen worden geselecteerd. De SALV vraagt meer duidelijkheid daaromtrent.

---

⁵ Vlaamse Regering, *Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg*, Memorie van Toelichting, VR 2022 2110 DOC.1078/3QUINQUIES, p. 13.

⁶ Vlaamse Regering, *Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg*, Memorie van Toelichting, VR 2022 2110 DOC.1078/3QUINQUIES, p. 4.

[5] Onderwerp de masterplannen en de operationele plannen minstens aan een openbaar onderzoek en zet in op participatie en overleg met landbouworganisaties en met betrokken land- en tuinbouwers met het oog op lokaal draagvlak. Het is positief dat de participatie⁷ en de autonomie⁸ van de lokale besturen wordt verankerd in het ontwerpdecreet. De vraag werpt zich echter op of dit voldoende is om een democratisch besluitvormingsproces voldoende te waarborgen. Om het lokaal draagvlak te vergroten en te verzekeren, zou ieder masterplan en elk operationeel plan minstens onderworpen moeten worden aan een openbaar onderzoek. Immers zijn ook andere niet-bindende plannen (vb. beleidsplannen ruimte) aan inspraak onderworpen. Bovendien is participatie en overleg met zowel de landbouworganisaties als met de betrokken landbouwers essentieel met het oog op de creatie van lokaal draagvlak.

[6] Veranker de deelname van landbouworganisaties en landbouwers in het bestuursorgaan van het parkbureau op een duidelijkere manier en betrek ook op Vlaams niveau het Departement Landbouw en Visserij en de landbouworganisaties in een overkoepelend Vlaams Parkbureau met het oog op de totstandkoming van een breed gedragen beleid. De SALV dringt er op aan dat de deelname van landbouworganisaties en van de in een park betrokken landbouwers in het bestuursorgaan van het parkenbureau op een duidelijkere manier decretaal wordt verankerd zodat er kan worden gestreefd naar een breed gedragen beleid. De SALV dringt er ook op dat de deelname van het Departement Landbouw en Visserij en van de landbouworganisaties in een overkoepelend Vlaams Parkenbureau decretaal wordt verankerd.

[7] Verhelder de rol die Regionale Landschappen spelen binnen de Vlaamse Parken en vermijd dat er voor deze structuren een dubbelrol ontstaat. Gelet op de werkingsgebieden van de Regionale Landschappen⁹ en gezien de kandidaatstelling voor de erkenning als Vlaams Park¹⁰, ontstaan er onvermijdelijk (gedeeltelijke) geografische en bijgevolg bestuurlijke overlappin-

---

⁷ Vlaamse Regering, *Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg*, VR 2022 2110 DOC.1078/2QUINQUIES, artikel 12, §2.

⁸ Vlaamse Regering, *Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg*, VR 2022 2110 DOC.1078/2QUINQUIES, artikel 8.

⁹ Regionale Landschappen, *Regionale Landschappen in Vlaanderen*, <https://www.regionalelandschappen.be/ontdek-je-regio/>, website geraadpleegd op 14 november 2022.

¹⁰ Departement Omgeving, *Nog 13 kandidaten op shortlist voor erkenning als Nationaal Park of Landschapspark*, <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/nog-13-kandidaten-op-short-list-voor-erkenning-als-nationaal-park-of-landschapspark>, website geraadpleegd op 14 november 2022.

gen. De SALV vraagt – naar analogie met het principe ‘one in, one out’¹¹ – dat duidelijkheid wordt gecreëerd over de rol van Regionale Landschappen binnen de Vlaamse Parken en dat overlappende werkingsgebieden van Regionale Landschappen niet tot dubbele structuren leiden.

[8] Een coherent en effectief landschaps- en openruimtebeleid binnen én buiten de toekomstige parken noopt tot een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) met slagkrachtige instrumenten. De SALV benadrukte samen met de andere adviesraden in hun advies over het instrumentendecreet¹² reeds de nood aan een slagkrachtig BRV. Deze boodschap is gelet op de ruimte-uitdagingen nog steeds actueel.

[9] Betrek de SALV bij de verdere stappen in het parkenbeleid die vanuit de Vlaamse overheid uitgaan. Het ontwerp parkendecreet maakt duidelijk dat bovenop het decretale kader de Vlaamse Regering concrete uitvoeringsbesluiten zal vaststellen. Gelet op het strategische belang van het overkoepelende parkenbeleid (cf. [1]) vraagt de SALV om ook over deze uitvoeringsbesluiten geconsulteerd te worden.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme
voorzitter

Koen Carels
secretaris

---

¹¹ “Het principe is dat nieuwe lasten worden gecompenseerd door op hetzelfde beleidsterrein vergelijkbare lasten weg te nemen.”, Europese Commissie, *Betere regelgeving: waarom en hoe*, https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_nl, website geraadpleegd op 14 november 2022.

¹² SALV, Minaraad, SERV, SARO, *Advies. Instrumentendecreet*, Brussel, 2018, https://salv.be/sites/default/files/documenten/SARO%202018-08%20Advies%20Instrumentendecreet_0.pdf.

ADVIES VAN DE VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN

Parkendecreet

Dit document is bestemd voor	Dagelijks Bestuur 30.11.2022
Waarover gaat het?	Nieuw decreet met erkenningsregels voor de Vlaamse Nationale Parken en Landschapsparken ¹
Gewenste beslissing	Ter goedkeuring
Aansluiting op strategische speerpunten VVSG	Volwaardige lokale autonomie en beleidsruimte Een kwaliteitsvolle leefomgeving Participatie en coproductie van beleid Inzetten op schaal en samenwerking
Traject	BC 4 Omgeving van 16.11.2022
Verantwoordelijk staf lid	Steven Verbanck
Belang voor de lokale besturen	Formele adviesvraag aan de VVSG. Bij de oprichting van zo'n Park engageren de gemeenten zich financieel en beleidsmatig.

Onder voorbehoud van goedkeuring door de Raad van Bestuur (21 december 2022)

Samenvatting standpunt

Bij de oprichting van een Nationaal Park of Landschapspark engageren de gemeenten zich. Die verwachtingen zijn in het ontwerpdecreet soms anders dan in de oproep van april 2021. We vragen dat de regering bevestigt dat de oppervlakte doelstellingen uit de oproep voor een Landschapspark zijn verlaten en dat de gemeenten niet standaard 20% financiële inbreng moeten doen. We vragen dat niet elk Park een eigen rechtspersoon "Parkbureau" moet oprichten. Het ontwerpdecreet moet ook waarborgen dat de deelnemende gemeenten hun goedkeuring moeten geven aan het masterplan.

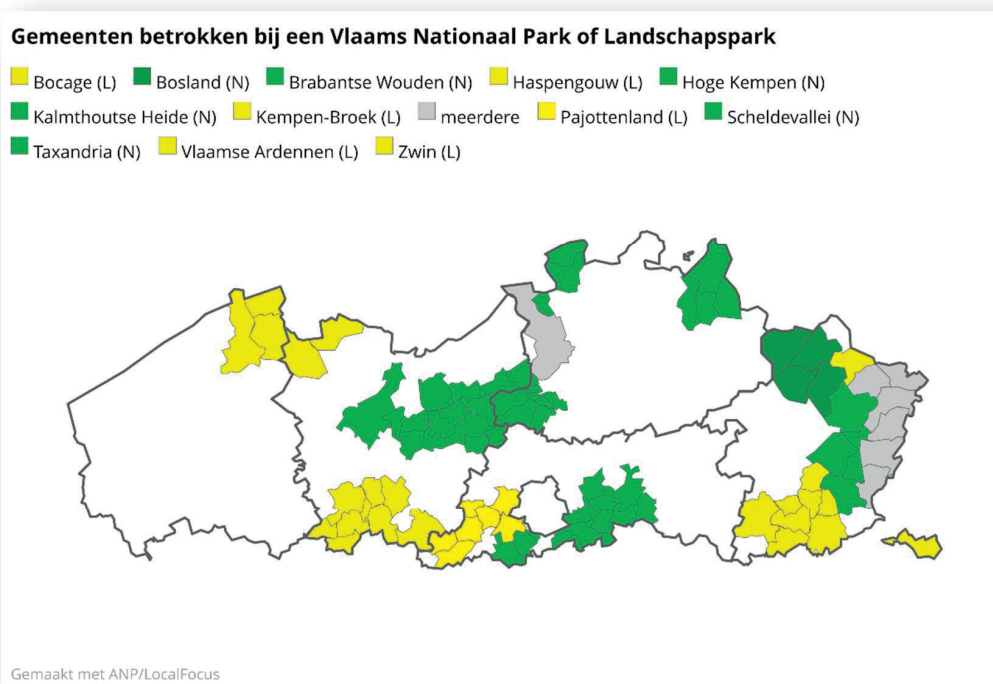
¹ <https://beslissingenvlaamseregering.vlaanderen.be/?search=landschapsbeleid>

1. Aanleiding

Dit dossier is moeilijk te beoordelen zonder voorkennis in de lopende initiatieven. In april 2021 koos de minister ervoor om alvast een oproep te doen tot kandidaat-coalities om een Park te laten erkennen.² Die procedure heeft voorlopig geleid tot de selectie van **zes Nationale Parken en zeven Landschapsparken**.

Nu men het wil formaliseren in een decreet dreigen er problemen op te duiken als de erkenningsvoorwaarden afwijken van de oproep.

In totaal gaat het om **89 gemeenten** die in een of meerdere³ Parken betrokken zijn. Initiatiefnemers zijn meestal de provincie en/of een regionaal landschap, maar in twee gevallen ook een gemeente. De Parken volgen uiteraard de regio-indeling niet, sommige overschrijden een provinciegrens, de gewestgrens of de landsgrens. Meer info via <https://www.natuurenbos.be/vlaamseparken>

² De oproepen van april 2021 zijn te vinden via deze links:

Oproep voor Nationale Parken: https://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/projectoproep_vlaamse_parken_0.pdf

Oproep voor Landschapsparken:

https://www.vlm.be/nl/SiteCollectionDocuments/Landschapsparken/Landschapsparken_oproepreglement.pdf

³ Maaseik zelfs in drie.

	naam	initiatiefnemer	betrokken gemeenten
NP	Hoge Kempen	regionaal landschap Kempen en Maasland	<u>As, Bilzen, Bree, Dilsen-Stokkem, Genk, Lanaken, Maasmechelen, Maaseik, Oudsbergen, Zutendaal</u>
NP	Bosland	stad Lommel	<u>Hechtel-Eksel, Lommel, Peer, Pelt</u>
NP	Brabantse Wouden	provincie Vlaams-Brabant	<u>Beersel, Bertem, Bierbeek, Halle, Hoeilaart, Huldenberg, Kortenberg, Leuven, Linkebeek, Oud-Heverlee, Overijse, Tervuren</u>
NP	Kalmthoutse Heide	<u>Benego</u> (Belgisch-Nederlands GrensOverleg)	<u>Antwerpen, Essen, Kalmthout, Stabroek (+ NL: Woensdrecht)</u>
NP	Scheldevallei	regionaal landschap Schelde-Durme	<u>Antwerpen, Berlare, Boom, Bornem, Buggenhout, Dendermonde, Destelbergen, Gent, Hamme, Hemiksem, Kruibeke, Laarne, Lebbeke, Lokeren, Niel, Puurs-Sint-Amands, Rumst, Schelle, Temse, Waasmunster, Wetteren, Wichelen, Willebroek, Zele</u>
NP	Taxandria	gemeente Oud-Turnhout	<u>Arendonk, Oud-Turnhout, Ravels, Turnhout</u>
LP	Haspengouw	regionaal landschap Haspengouw & Voeren	<u>Borgloon, Diepenbeek, Heers, Hoeselt, Kortesseem, Sint-Truiden, Tongeren, Wellen ("invloedssfeer": Alken, Bilzen, Gingelom, Herstappe, Nieuwerkerken, Riemst)</u>
LP	Zwin	provincie West-Vlaanderen	<u>Brugge, Damme, Knokke-Heist, Maldegem, Sint-Laureins (+ NL: Sluis)</u>
LP	Vlaamse Ardennen	provincie Oost-Vlaanderen + regionaal landschap Vlaamse Ardennen	<u>Brakel, Geraardsbergen, Horebeke, Kluisbergen, Maarkedal, Oudenaarde, Ronse, Zottegem, Zwalm ("invloedgebied": Herzele, Lierde, Oosterzele, Sint-Lievens-Houtem)</u>
LP	Pajottenland	provincie Vlaams-Brabant	<u>Dilbeek, Galmaarden, Gooik, Herne, Lennik, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw</u>

LP	Maasvallei	regionaal landschap Kempen en Maasland	Dilsen-Stokkem, Kinrooi, Lanaken, Maaseik, Maasmechelen (+ NL ?)
LP	Kempen-Broek	regionaal landschap Kempen en Maasland	Bocholt, Bree, Kinrooi, Maaseik
LP	Bocage	regionaal landschap Haspengouw & Voeren	Voeren (+ W: Dalhem, Aubel en Plombières + NL: Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals)

2. Engagement

Alhoewel artikel 8 de indruk geeft dat elke gemeente haar autonomie behoudt, volgt uit het deelnemen aan de oprichting van een park uiteraard wel een engagement voor de gemeente. Dat engagement is deels organisatorisch (o.a. financiële inbreng) en deels beleidsmatig (oppervlakte doelstellingen).

Wat betreft de **oppervlakte doelstellingen** is het ontwerpdecreet erg gedetailleerd voor Nationale Parken: die moeten een "natuurkern" hebben (50 km² bij de erkenning en 100 km² na 24 jaar) bestaande uit de optelling van ruimtelijk kwetsbare gebieden, speciale beschermingszones, militair domeinen en waterwegen, en die natuurkern moet (voor bepaalde percentages ervan) vallen onder een natuurbeheerplan type 3 of 4.⁴

Het is dan ook vreemd dat dat voor een **Landschapspark** wordt opengelaten. Dat moet 100 km² groot zijn, maar nergens is bepaald met welke bestemmingen je die doelstelling mag bereiken. Dat is ook vreemd omdat in de oproep voor Landschapsparken wel sprake van percentages aan bestemmingscategorieën: min. 70% open ruimte, min. 35% "landschappelijk erfgoed" en min. 15% natuur.

We vragen dat de regering bevestigt dat de oppervlakte doelstellingen uit de oproep voor een Landschapspark zijn verlaten.

Wat betreft het **financiële** engagement verwacht men een inbreng van 20% van de gemeenten, maar die staat alleen in de MvT (p. 7), in nota aan de regering (p. 7 onder "impact op gemeenten") en in het advies van IF. Dat staat nergens in het ontwerpdecreet staat en werd ook niet voorgeschreven in de oproep van april 2021.

We vragen dat de regering bevestigt dat die 20% financiële inbreng geen nieuwe verplichting is voor de deelnemende gemeenten.

3. Governance

Voor elk Park moet er een "Parkbureau" worden opgericht, een "rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk". Dat mag een bestaande rechtspersoon zijn (bv. een regionaal landschap als het hele Park erbinnen valt) of een nieuwe specifiek hiervoor opgerichte rechtspersoon. Het is geen nieuwe soort rechtspersoon, maar verwijst naar bestaande categorieën verenigingen zoals bv. een vzw. Voor de Parken die de landsgrens overschrijden zal het Parkbureau moeten kiezen voor een Benelux groepering voor territoriale samenwerking (BGTS) of een Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS). De noodzaak om een aparte rechtspersoon op te richten was ook niet vermeld in de oproep van april 2021.

---

⁴ art. 4, § 1, 3^e en 4^e alinea

Deze nieuwe verplichting om een specifieke rechtspersoon op te richten, kan de dynamiek onnodig verzwaren, zeker bij grensoverschrijdende Parken. **We vragen dat niet elk Park een eigen rechtspersoon “Parkbureau” moet oprichten.**

Verschillende Parken omvatten zoveel gemeenten dat men voor het dilemma zal staan of elke gemeente vertegenwoordigd kan zijn in het bestuursorgaan. Wordt dat bestuursorgaan niet te groot als elke gemeenten vertegenwoordigd is? Bij het toewijzen van de doelstellingen naar specifieke delen van het grondgebied van het Park wil elke individuele gemeente uiteraard wel zijn zeg behouden over haar grondgebied. Dat kan wel als dergelijke beslissingen gebeuren door een ruimere stuurgroep of zo. Het bestuursorgaan staat dan alleen in voor puur organisatorische beslissingen (bv. personeel, overheidsopdrachten,...). Nadeel is dan wel dat het voor gemeenten die niet in het bestuursorgaan zetelen, moeilijker zal zijn om te verantwoorden dat zij taken aan het Parkbureau overdraagt zonder overheidsopdracht (“in house” uitzondering)

4. Masterplan

Het belangrijkste document bij de uitwerking van een Park is het masterplan. Dat is een inhoudelijk en strategisch plan, dat bepaalt hoe het Park de doelstellingen (oppervlakte en beheer) zal uitvoeren en dat voor een periode van 24 jaar vaststelt. Het masterplan van elk Park wordt door de Vlaamse regering goedgekeurd bij de erkenning van het park. Behalve een advies van de gemeente bij de “parknota”, het document dat dient voor de kandidaatstelling, voorziet het ontwerpdecreet geen procedure voor het masterplan.

We vragen dat het decreet waarborgt dat de deelnemende gemeenten hun goedkeuring moeten geven aan het masterplan. De gemeente kan daarbij zorgen voor het betrekken van het publiek.

5. Regionale landschappen aligneren op de referentieregio's

Op 12 maart 2021 heeft de Vlaamse regering over de regiovorming beslist en daarin werd gesteld dat de regionale landschappen zich moeten aligneren op de referentieregio's. (p. 13, laatste bolletje onder 'beleidsdomein omgeving') **De werkingsgebieden van de regionale landschappen zullen de grenzen van een referentieregio niet meer mogen overschrijden, tenzij de regering daarvoor een afwijking toekent.** In het ontwerpdecreet is daarover niets te vinden.

Concreet stellen we voor dat artikel 20 over het werkingsgebied van een regionaal landschap als volgt wordt aangevuld:

“Het werkingsgebied past binnen de grenzen van een referentieregio bedoeld in artikel 6 van het decreet van ... over regiovorming, of valt ermee samen, tenzij de regering een afwijking toekent volgens artikel 8 van dat decreet.”

-*-

VOORONTWERP VAN DECREET
VAN 23 DECEMBER 2022

Ontwerp van decreet houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

TITEL 1. Algemene Bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° algemene landschapszorg: het onderzoeken en duurzaam behouden, beheren, herstellen, ontwikkelen en ontsluiten van het landschap en de landschapskwaliteit;

2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

3° Bestuursdecreet: het Bestuursdecreet van 7 december 2018;

4° gebiedscoalitie: een coalitie van samenwerkende partners die daartoe een duurzame en langdurige werking opzetten met het oog op het realiseren van de specifieke doelstellingen voor de betrokken gebiedserkenning, ze vormt de verzameling van instanties, organisaties en betrokkenen die een gezamenlijke missie voor het park uitdragen en instaan voor de realisatie van de langetermijnvisie;

5° grensoverschrijdend Landschapspark: een Landschapspark dat minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt;

- 6° grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park Vlaanderen dat minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt;
- 7° landschap: een deel van het grondgebied, zoals dat door de menselijke bevolking wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen;
- 8° Landschapspark: een Landschapspark als vermeld in artikel 3;
- 9° landschapskwaliteit: het geheel van eigenschappen van een landschap dat bepaald wordt door de fysisch-geografische, ecologische, cultuurhistorische, culturele, economische en esthetische elementen, patronen, processen en kenmerken en hun onderlinge samenhang en de waarden en betekenissen die gemeenschappen er aan verbinden en door de mate waarin die eigenschappen tegemoetkomen aan de verwachtingen en denkbeelden van gemeenschappen;
- 10° lokale overheden: overheden als vermeld in artikel I.3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet;
- 11° masterplan: een masterplan als vermeld in artikel 9;
- 12° Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park als vermeld in artikel 4;
- 13° Natuurdecreet: het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 14° operationeel plan: een plan als vermeld in artikel 9;
- 15° parkbureau: een rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk aan wie het management van een Vlaams Park is toegewezen, vermeld in artikel 12;
- 16° parknota: de nota ingediend door een gebiedscoalitie waarin de kenmerken van een kandidatuur van een Vlaams Park en de samenstelling van het parkbureau worden beschreven;
- 17° regionaal landschap: een regionaal landschap als vermeld in artikel 19;
- 18° Vlaams Park: een Nationaal Park Vlaanderen of een Landschapspark;
- 19° VCRO: de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

TITEL 2. Vlaamse parken

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en doelstellingen

Art. 3. §1. Een Landschapspark is een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme.

Een Landschapspark is een geografisch afgebakend gebied dat een grote ruimtelijke samenhang vertoont en heeft een minimale oppervlakte van 10.000 ha.

§2. Een erkend Landschapspark heeft als doel:

- 1° het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit van het gebied vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme;
- 2° het bijdragen aan de realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen met betrekking tot de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen;

3° het aanbieden van een unieke beleving van het landschap en de streek aan zowel lokale inwoners als binnen- en buitenlandse bezoekers.

§3. Waar mogelijk wordt het doel, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 4. §1. Een Nationaal Park Vlaanderen is een gebied van voldoende grote omvang dat een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling heeft.

Een Nationaal Park Vlaanderen is samenhangend en kan opgedeeld worden in zones, minstens één of meerdere natuurkernen.

Een natuurkern bestaat uit een gebied met één of meerdere van de volgende bestemmingen of beschermingen:

- 1° de ruimtelijk kwetsbare gebieden, vermeld in artikel 1.1.2 10° VCRO;
- 2° bestemming waterweg of een gelijkwaardige bestemming aangewezen op de plannen van aanleg of de goedgekeurde ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening;
- 3° speciale beschermingszones zoals gedefinieerd in artikel 2, 43°, van het Natuurdecreet;
- 4° militair domeinen;
- 5° gebieden met een maritieme component, afgebakend volgens of in uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen.

De gezamenlijke oppervlakte van de natuurkernen is op het moment van de erkenning minimaal 5.000 hectare. 24 jaar na erkenning zijn de natuurkernen uitgebreid tot minimaal 10.000 hectare.

De Vlaamse regering zal nadere regels bepalen met betrekking tot het afwijken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare, mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit.

Op het ogenblik van de erkenning is minstens de helft van de natuurkernen gevat door een natuurbeheerplan type 3 of 4, zoals bepaald in artikel 16ter van het Natuurdecreet. Indien er nog geen natuurbeheerplan is opgemaakt, bestaat het engagement om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken. Na 10 jaar ligt minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4, 24 jaar na de erkenning is dit 75% van de oppervlakte van de natuurkern. Deze voorwaarde natuurbeheerplan type 3 of 4 geldt niet voor militaire domeinen. Voor de terreinen in eigendom van de Vlaamse Overheid geldt de verplichting voor een natuurbeheerplan type 4, hier kan mits grondige motivering van worden afgeweken.

§2. Een erkend Nationaal Park Vlaanderen heeft als doel:

1° het in stand houden, en ontwikkelen van de natuur, van de biologische diversiteit en van het natuurlijk milieu van de natuurkernen en in het bijzonder:

- a) het beheren van het gebied in een zo natuurlijk mogelijke staat voor zover rekening wordt gehouden met punten b) en c);
- b) het in stand houden en het ontwikkelen van leefgebieden van inheemse soorten met het oog op levensvatbare, ecologisch functionerende en voldoende veerkrachtige populaties;
- c) het leveren van een bijdrage tot regionale, Europese en internationale natuurbehouds- en instandhoudingsdoelstellingen inclusief bepaalde halfnatuurlijke landschappen, ;

2° het behouden, het beheren en het ontwikkelen van culturele waarden binnen het werkingsgebied met inbegrip van de erfgoedwaarde en landschapskwaliteit;

3° het ontwikkelen en het promoten van toerisme en recreatie in en rond het park waarbij meerwaarde voor het natuurbehoud, de lokale bewonersgemeenschappen, de ondernemers en de bezoekers wordt gecreëerd;

4° het leveren van een bijdrage aan een duurzame economische en sociale ontwikkeling van de bewonersgemeenschap en de bedrijvigheid in het gebied.

§3. Waar mogelijk wordt het doel, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 5. De Vlaamse Regering kan de nadere regels vastleggen betreffende de inhoud van de doelstellingen van de Vlaamse Parken, vermeld in de artikelen 3 en 4.

Art. 6. Een grensoverschrijdend Landschapspark dient hoe dan ook te beschikken over een minimale oppervlakte van 5.000 hectare binnen het Vlaamse Gewest, waarbij de totale oppervlakte van het grensoverschrijdend gebied minimaal 10.000 hectare bedraagt. Een grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen dient hoe dan ook te beschikken over een grensoverschrijdende natuurkern van minstens 5.000 hectare, waarbij na 24 jaar een natuurkern met een oppervlakte van 5.000 hectare binnen het Vlaamse Gewest wordt gerealiseerd.

Hoofdstuk 2. Erkenning, werking en organisatie

Art. 7. Een Vlaams Park wordt erkend door de Vlaamse Regering indien het voldoet aan de voorwaarden bepaald in deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten. Bij de erkenning van een Vlaams Park wordt een parkbureau aangeduid voor het management ervan.

Art. 8. De erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich genereert geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen bovenop de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen. Onder zakelijke rechten wordt verstaan: het eigendomsrecht, de mede-eigendom, de erfdienstbaarheden, het recht van vruchtgebruik, erfpacht en opstal. Onder gebruiker wordt verstaan: de persoon die als eigenaar, mede-eigenaar, vruchtgebruiker, erfpachthouder of opstalhouder het goed exploiteert of die het onroerend goed huurt conform boek III, titel VIII van het oud Burgerlijk Wetboek of het Vlaams Woninghuurdecreet.

De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen

kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van haar opdrachten rekening met het lokaal beleid, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten op wiens grondgebied het park gelegen is.

Art. 9. De Vlaamse Regering kan een oproep doen tot kandidaatstelling tot erkenning als een Vlaams Park, waarna minstens een termijn van 6 maanden wordt gegeven voor de indiening van een parknota.

De Vlaamse Regering beoordeelt de ingediende 'parknota's en selecteert de kandidaten die een masterplan en een operationeel plan mogen indienen, waarna minstens een termijn van 12 maanden wordt gegeven voor de indiening van een masterplan en een operationeel plan. Het masterplan is een inhoudelijk en strategisch plan, dat de wijze vaststelt waarop in het Vlaams Park de doelen, vermeld in artikel 3 of 4, worden uitgevoerd en de langetermijnvisie en langetermijndoelstellingen van een Vlaams Park voor een periode van 24 jaar vaststelt. Een operationeel plan bevat de concrete uitwerking van het masterplan voor een periode van 6 jaar.

Het masterplan en het operationeel plan geven desgevallend aan welke doelen als vermeld in artikel 3 of 4, of gedeelten ervan, zullen worden uitgevoerd door één of meerdere private eigenaars en de wijze van uitvoering ervan.

De Vlaamse Regering keurt masterplannen en operationele plannen goed op grond waarvan de erkenning gebeurt.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast inzake de beoordeling en goedkeuring van parknota's, masterplannen en operationele plannen en de erkenningsvoorwaarden en -procedure.

Art. 10. Om erkend te blijven moet het Vlaams Park aan de voorwaarden van deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten blijven voldoen.

Zonder afbreuk te doen aan het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur behoudens andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering.

Art. 11. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van de parknota welke minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat.

Na de erkenning stelt elk parkbureau om de 24 jaar een masterplan op, welke minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het masterplan en de wijziging ervan,

Na de erkenning stelt elk parkbureau om de 6 jaar een operationeel plan op. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het operationeel plan en de wijziging ervan.

Art. 12. §1. Een parkbureau vervult de opdrachten die door dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan aan hem zijn toegekend.

De opdracht van een parkbureau bestaat in het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams

Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werden toevertrouwd, in overeenstemming met het doel, vermeld in artikel 3 en 4.

In afwijking van het vorige lid is een parkbureau van een grensoverschrijdend Landschapspark of grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen bevoegd voor het management van het grensoverschrijdend gebied.

De Vlaamse Regering kan voor een Vlaams Park dat gewestgrensoverschrijdend is afwijkende en aanvullende regels inzake de doelstellingen en het management vastleggen.

Een parkbureau kan de rechtshandelingen stellen die rechtstreeks bijdragen tot de vervulling van zijn opdrachten en de verwezenlijking van de doelstellingen van een Vlaams Park waarvan het management aan hem werden toegekend.

De lokale overheden zijn gemachtigd om deel te nemen aan de oprichting van een parkbureau en lid te worden van de algemene vergadering ervan. De gemeenteraad van het betrokken lokaal bestuur dient zijn akkoord te geven voor de toetreding van de gemeente tot het Parkbureau.

In geval van een grensoverschrijdend Vlaams Park kunnen instanties met zetel buiten het Vlaams Gewest deelnemen aan de oprichting en lid worden van het bestuursorgaan.

§2. Het bestuursorgaan van het parkbureau is evenwichtig minstens samengesteld uit:

1° de helft van de leden worden benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de gemeenten op wiens grondgebied het park gelegen is; de voorgedragen leden dienen gemeenteraadslid te zijn.

2° leden die zijn benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de publieke of particuliere beheerders met een terrein gelegen in het Vlaams Park waaronder landbouworganisaties, natuurorganisaties, erfgoedverenigingen, streekverenigingen, private eigenaars, ... , op voorwaarde dat zij het beheer van hun terrein hebben afgestemd op de doelstellingen van het Vlaams Park.

3° actoren wiens medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.

§3. Met het oog op de realisatie van het doel van een Vlaams Park, vermeld in artikel 3 en 4, worden de publieke en private belanghebbenden betrokken.

§4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van een parkbureau vastleggen.

Art. 13. Een parkbureau, vermeld in artikel 12, wordt uiterlijk zes maanden na de erkenning ervan opgericht. De Vlaamse Regering kan hierover nadere voorwaarden vaststellen.

Art 14. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de coördinatie van de Vlaamse Parken.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 15. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering onder de voorwaarden die ze bepaalt, tijdens de erkenningsprocedure van een Vlaams Park, een subsidie toekennen voor een kandidaat Vlaams Park. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100% van de totale kosten.

Art. 16. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten, verleent de Vlaamse Regering onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies voor de erkende Vlaamse Parken. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100% van de totale kosten.

Art. 17. De lokale overheden kunnen financiële middelen toekennen aan een Vlaams Park. Ze kunnen ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen van een Vlaams Park.

Hoofdstuk 4. Bescherming van de namen Vlaams Park, Landschapspark, Nationaal Park en Nationaal Park Vlaanderen

Art. 18. Het gebruik van de namen Vlaams Park, Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, Nationaal Park op zichzelf of als onderdeel van een ander onderscheidingsteken is voorbehouden aan de door de Vlaamse Regering erkende Vlaamse parken en daaraan verbonden parkbureaus overeenkomstig de bepalingen van deze titel.

De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gebruik van namen en logo's van Vlaamse Parken.

TITEL 3. Regionale landschappen

Hoofdstuk 1. Voorwerp, doel, werkingsgebied en organisatie

Art. 19. Een regionaal landschap is een duurzaam interbestuurlijk en intersectoraal samenwerkingsverband tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren onder de vorm van een private vereniging zonder winstuitkeringsoogmerk.

Elk regionaal landschap bevordert:

- 1° de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg;
- 2° de toegankelijkheid van het landschap op passende wijze via, recreatieve en educatieve maatregelen;
- 3° het streekeigen karakter, de recreatie, de natuur- en landschapseducatie, het draagvlak voor natuurbehoud en landschap en het gebiedsgericht en geïntegreerd beheer ten behoeve van het landschap.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de afbakening, de samenstelling, werking, bevoegdheden en rapportering van de regionale landschappen vastleggen.

Art. 20. Het werkingsgebied van een regionaal landschap is het grondgebied van aaneengesloten gemeenten, of onderdelen van gemeenten zoals districten of deelgemeenten, die specifieke landschapskenmerken gemeenschappelijk hebben, ongeacht de huidige landschapskwaliteit, grondgebruik of bestemming en in zoverre dat de gemeente toetreedt tot dit samenwerkingsverband.

Art. 21. De regionale landschappen kunnen zich verenigen in een koepelorganisatie.

Hoofdstuk 2. Erkenning en coördinatie

Art. 22. De Vlaamse Regering erkent de regionale landschappen op voordracht van de provincies.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de procedure van de erkenning vaststellen.

Om erkend te blijven moet het regionaal landschap aan de voorwaarden van deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten blijven voldoen.

Zonder afbreuk te doen aan het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur behoudens andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering.

Art. 23. De provincies zijn bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de regionale landschappen.

De opvolging en coördinatie gebeurt in afstemming met de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de coördinatie en opvolging voor regionale landschappen vastleggen.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 24. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies aan provincies verlenen met het oog op financiering van de regionale landschappen en hun koepelorganisatie. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100% van de totale kosten.

TITEL 4. Sancties

Art. 25. De Vlaamse Regering kan een parkbureau van een Vlaams Park of een regionaal landschap dat niet aan de doelen of de erkenningsvoorwaarden voldoet, de opdrachten opgelegd bij dit decreet of besluiten van de Vlaamse Regering niet behoorlijk uitvoert, de volgende sancties opleggen:

1° de vervroeging van de eerstvolgende rapportering, conform de door de Vlaamse Regering vastgestelde procedure voor de beoordeling van de prestaties van de Vlaamse parken en de regionale landschappen;

2° de verplichting om een beroep te doen op externe bijstand. De kosten die verbonden zijn aan de externe bijstand kunnen worden gesubsidieerd, binnen de

perken van de kredieten die daarvoor op de begroting van het Vlaamse Gewest ingeschreven worden. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure om die aanvullende subsidie te verkrijgen;

3° de stopzetting van subsidies;

4° de terugbetaling van reeds uitbetaalde subsidies;

5° het opleggen van een verbeterplan;

6° de intrekking van de erkenning;

7° het verlies van het management van een Vlaams Park, vermeld in artikel 7.

Voorafgaand aan de beslissing om één of meerdere sancties, vermeld in het eerste lid, op te leggen aan een regionaal landschap, vraagt de Vlaamse Regering advies aan de betrokken provincie of provincies. Voorafgaand aan de beslissing om één of meerdere sancties, vermeld in het eerste lid, op te leggen, stuurt de Vlaamse Regering het betrokken parkbureau van een Vlaams Park of regionaal landschap een ingebrekestelling. In de ingebrekestelling motiveert de Vlaamse Regering waarom het parkbureau van een Vlaams Park of het regionaal landschap de erkenningsvoorwaarden niet nakomt, de opdrachten, opgelegd bij decreet of krachtens de besluiten van de Vlaamse Regering, niet behoorlijk uitvoert, de verbintenissen die het is aangegaan, niet nakomt, of de werking ervan in gebreke blijft. De ingebrekestelling wordt met een beveiligde zending verstuurd. Voor het in gebreke gestelde Vlaams Park, parkbureau of regionaal landschap wordt de rechtspersoon uitgenodigd om te worden gehoord. De rechtspersoon kan zich daarbij laten bijstaan.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels en de procedure vaststellen voor het opleggen van de sancties, vermeld in het eerste lid.

TITEL 6. Gegevensbescherming

Art. 26. §1. Wie belast is met de taken die hierna vermeld worden, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park als vermeld in titel 2, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie van een ervan als vermeld in titel 2, hoofdstuk 3;
- 2° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap als vermeld in titel 3, hoofdstuk 2 en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 3, hoofdstuk 3.

§2. Elk parkbureau is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het management en de coördinatie van het desbetreffende Vlaams Park.

§3. Elk regionaal landschap is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het beheer en de coördinatie van het desbetreffende regionaal landschap.

Art. 27. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het

openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden:

- 1° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;
- 2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in artikel 26, en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
- 3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd;
- 5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
- 6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, en kan dat aantonen.

De verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en informeert hen over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels over de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, vaststellen evenals over de doeleinden, vermeld in artikel 26 en de categorieën van betrokkenen, vermeld in artikel 29.

Art. 28. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap of Vlaams Park en het behoud ervan;

5° gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van het regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een regionaal landschap;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.

§4. De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens nader bepalen.

Art. 29. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1:

- 1° de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;
- 2° de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;
- 3° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28 van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2:

- 1° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;
- 2° de natuurlijke personen die bij het Vlaams Park tewerkgesteld zijn.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn, voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §3.

Art. 30. §1. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §1, gedurende de volgende termijn:

- 1° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt goedgekeurd, zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en tot 1 jaar na afloop van de erkenning of de subsidie;
- 2° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen tot 1 jaar na de afwijzingsbeslissing.

In afwijking van paragraaf 1, indien een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing zoals bedoeld in paragraaf 1, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden bepaald in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van een Vlaams Park en tot 10 jaar erna.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens, verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot 10 jaar erna.

Art. 31. De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens meedelen aan de volgende ontvangers:

- 1° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de procedure tot erkenning van een Vlaams Park, vermeld in artikel 9 of van een regionaal landschap, vermeld in artikel 22;
- 2° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de coördinatie van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 14 en de provincies ter uitvoering van de coördinatie van de regionale landschappen, vermeld in artikel 23;
- 3° advocaten en/of hoven en rechtbanken, in het kader van instellen van rechtsmiddelen;
- 4° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;
- 5° natuurlijke personen of rechtspersonen op wie beroep wordt gedaan in het kader van externe bijstand in het kader van artikel 25;
- 6° lokale overheden in het kader van het ter beschikking stellen van personeel, vermeld in artikel 17.

De Vlaamse Regering kan verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.

TITEL 7. Wijzigingsbepalingen

Art. 32. In artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het laatst gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het punt 3° wordt opgeheven;
- 2° een punt 21°/2 wordt ingevoegd, dat luidt als volgt:

“21°/2° cultuurhistorische landschapszorg: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;”.

Art. 33. In artikel 10.2.1, eerste lid, 6°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het laatst gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022, worden de woorden “algemene landschapszorg” vervangen door de woorden “cultuurhistorische landschapszorg”.

TITEL 8. Opheffingsbepaling

Art. 34. Artikel 54 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, vervangen bij decreet van 9 mei 2014, wordt opgeheven.

TITEL 9. Overgangsbepalingen

Art. 35. De kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 en werden weerhouden, blijven rechtsgeldig in het kader van dit decreet. De Vlaamse Regering kent aan deze kandidaten een overgangstermijn toe om aan te tonen dat zij aan die voorwaarden voldoen of kunnen voldoen binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde termijn, alsook om een advies op te vragen bij de betrokken lokale overheden.

Art. 36. Regionale landschappen die reeds erkend zijn bij het in werking treden van dit decreet, behouden hun erkenning.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 72.844/1
van 27 februari 2023

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende de Vlaamse Parken en
algemene landschapszorg’

Op 27 december 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 14 februari 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 februari 2023.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voorontwerp is geconcipieerd als een kaderdecreet met een aantal algemene regels inzake de erkenning, de werking, de organisatie en de subsidiëring van “Vlaamse parken” (titel 2). Vlaamse parken kunnen de vorm aannemen van een “Nationaal Park Vlaanderen” of een “Landschapspark”. Het gaat om erkende gebieden die zich onderscheiden op het vlak van natuur, landschaps- of erfgoedwaarde en waarmee in het Vlaamse Gewest “beschermd gebieden” worden gecreëerd overeenkomstig de categorieën II en V van de *International Union for Conservation of Nature* (hierna: IUCN).²

Een “Nationaal Park Vlaanderen” is een gebied van voldoende grote omvang, met een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling. Het beschermen, ontwikkelen en promoten van de biodiversiteit, culturele waarden, toerisme en recreatie zijn de primaire doelstellingen, evenals het leveren van een bijdrage aan een “duurzame economische en sociale ontwikkeling van de bewonersgemeenschap en de bedrijvigheid in het gebied”. Een “Nationaal Park Vlaanderen” is “samenhangend en kan opgedeeld worden in zones, minstens één of meerdere natuurkernen”. Op het moment van de erkenning zijn de natuurkern(en) minimaal 5.000 hectare groot en 24 jaar na de erkenning dienen zij uitgebreid te zijn geworden tot minimaal 10.000 hectare (artikel 4 van het voorontwerp).

Een “Landschapspark” is een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met onder meer een uitgesproken landschapskwaliteit en waarin gewerkt wordt vanuit een integrale visie met ruimte voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme. Het gebied vertoont een grote ruimtelijke samenhang en heeft een minimale oppervlakte van 10.000 hectare (artikel 3).

Het voorontwerp voorziet daarnaast in een summier rechtskader voor regionale landschappen (titel 3). Dit is een duurzaam interbestuurlijk en intersectoraal samenwerkingsverband tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren onder de vorm van een private vereniging zonder winstoogmerk ter bevordering van landschapskwaliteit door algemene landschapszorg, van de toegankelijkheid van het landschap via recreatieve en educatieve maatregelen en van het streekeigen karakter (artikel 19). De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen inzake de opdracht, de afbakening, de samenstelling, de werking, de

---

¹ Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Zie in dat verband o.m. N. DUDLEY (ed.), *Guidelines for Applying Protected Area Management Categories*, IUCN, Gland, 2013, beschikbaar op: <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/pag-021.pdf>.

bevoegdheden en de rapportering van de regionale landschappen. De Vlaamse Regering erkent de regionale landschappen op voordracht van de provincies en kan de nadere regels voor de procedure van de erkenning bepalen (artikel 22). Zij kan subsidies verlenen aan de provincies met het oog op de financiering van de regionale landschappen en hun koepelorganisatie (artikel 24).

De Vlaamse Regering kan een parkbureau van een Vlaams Park of een regionaal landschap dat niet aan de doelen of de erkenningsvoorwaarden voldoet of dat de opdrachten die zijn opgelegd met toepassing van het ontworpen decreet of een besluit van de Vlaamse Regering niet naar behoren uitvoert, sanctioneren (titel 4). Voorts wordt een basisregeling voor het verwerken van persoonsgegevens opgenomen (titel 5),³ worden een aantal bepalingen van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 aangepast teneinde erin het begrip “algemene landschapszorg” te vervangen door het begrip “cultuurhistorische landschapszorg” (titel 6), en wordt artikel 54 van het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ opgeheven, ermee rekening houdend dat de artikelen 19 tot 25 van het ontworpen decreet nu een regeling inzake regionale landschappen bevatten (titel 7). Het voorontwerp bevat tot slot een aantal overgangsbepalingen (titel 8).

VORMVEREISTEN

3. Het valt op het eerste gezicht niet uit te sluiten dat de ontworpen subsidieregeling selectieve steunmaatregelen bevat in de zin van artikel 107, lid 1, van het Verdrag ‘betreffende de werking van de Europese Unie’ die, tenzij zij daarvan zouden zijn vrijgesteld, dienen te worden aangemeld bij de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, lid 3, van het voornoemde verdrag. Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting bij het voorontwerp te verduidelijken op welke wijze de ontworpen regeling zich verhoudt tot de staatssteunregeling en of, indien het wel degelijk om staatssteun zou gaan, beroep kan worden gedaan op een uitzonderingsregeling waarin de artikelen 107 en 108 van het meermaals genoemde verdrag voorzien met betrekking tot de verplichting tot aanmelding bij de Europese Commissie. In geval erover onzekerheid kan bestaan of de ontworpen regeling effectief staatssteunmaatregelen bevat, zou deze zekerheidshalve het beste vooraf worden aangemeld bij de Europese Commissie. Niet-aangemelde staatssteun is immers onwettig, zelfs indien de steunmaatregelen verenigbaar zouden kunnen worden verklaard met de Europeesrechtelijke regels indien de aanmelding ervan correct zou hebben plaatsgevonden.

4. Het voorontwerp bevat bepalingen die de verwerking van persoonsgegevens regelen.⁴

Bij de adviesaanvraag is advies nr. 2022/104 gevoegd dat de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) op 8 november 2022 over het voorontwerp heeft uitgebracht.

---

³ De nummering van de titels van het voorontwerp is niet correct en moet worden aangepast. In het voorliggende advies werd uitgegaan van de al gecorrigeerde nummering.

⁴ Zie in het bijzonder de artikelen 26 tot 31 van het voorontwerp.

Het staat de Vlaamse overheid vrij een eigen toezichthoudende autoriteit op te richten met de adviesbevoegdheden vervat in artikel 36, lid 4 van de algemene verordening gegevensbescherming⁵ (AVG).⁶ Artikel 51, lid 3, AVG bepaalt evenwel dat wanneer er in een lidstaat meer dan één toezichthoudende autoriteit is gevestigd, die lidstaat de toezichthoudende autoriteit aanwijst die die autoriteiten in het Europees Comité voor gegevensbescherming moet vertegenwoordigen en de procedure moet vaststellen om ervoor te zorgen dat de andere autoriteiten de regels in verband met het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme naleven. De VTC voldoet op dit ogenblik niet aan de procedurele vereisten van de AVG, nu die instelling niet als dusdanig werd aangemeld bij de Europese Commissie en er geen procedure werd vastgesteld ter uitvoering van artikel 51, lid 3, AVG.⁷

Zolang daaraan niet is verholpen,⁸ moet de federale Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) overeenkomstig artikel 36, lid 4, van de AVG worden geraadpleegd over alle voorontwerpen van decreet, besluiten van de Vlaamse Regering of ministeriële besluiten die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.⁹

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het voorontwerp doorgang kan vinden.

5. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het nakomen van de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan,¹⁰ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, alsnog aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

6. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat het voorontwerp “[in] een aanzet voorziet voor een transversaal landschapsbeleid en is opgevat als een kaderdecreet”. Het voorontwerp wordt dan ook gekenmerkt door een groot aantal bepalingen waarin ruime bevoegdheden worden gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. Dergelijk procedé van

---

⁵ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

⁶ GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.30.1 tot B.30.10; zie, voorafgaand aan het voormelde arrest van het Grondwettelijk Hof, adv.RvS 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over het voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 106-121.

⁷ GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.30.7 tot B.30.9.

⁸ Hierbij is rekening te houden met de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ die betrekking hebben op de samenwerking tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten en, in voorkomend geval, met de uit die bepalingen en uit het evenredigheidsbeginsel voortvloeiende verplichtingen tot het sluiten van samenwerkingsakkoorden (GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.30.9).

⁹ GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.30.3 en B.30.9.

¹⁰ Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

decreetgeving valt op zich niet te bekritisieren, maar mag uiteraard niet tot gevolg hebben dat de decreetgever, en derhalve de democratisch verkozen volksvertegenwoordiging, zich onvoldoende uitsprekt over bepaalde essentiële beleidskeuzes of substantiële onderdelen van de beoogde regeling.

In het voorliggende geval moet worden vastgesteld dat, ondanks het belang dat de decreetgever lijkt te hechten aan Vlaamse Parken met het oog op de uitvoering van een meer geïntegreerd natuur- en landschapsbeleid en er daartoe omvangrijke en langdurige financiële engagementen zullen worden aangegaan, er in het voorontwerp van decreet niet wordt aangegeven hoeveel Vlaamse Parken zullen worden erkend, noch wat de daartoe te hanteren selectie- en beoordelingscriteria zijn en welke weging tussen deze verschillende criteria moet worden toegepast, maar dat al die – toch substantiële – aspecten van de regeling geheel aan de Vlaamse Regering worden gelaten. Evenmin bevat het voorontwerp de essentiële erkenningscriteria voor regionale landschappen, noch wordt in een minimale regeling voorzien op het vlak van de samenstelling, de werking en de bevoegdheden van dergelijke regionale landschappen en het toezicht daarop.

Indien in het voorontwerp dan toch bepaalde selectie- en beoordelingscriteria worden vermeld, zijn deze te vaag of onvolkomen in het licht van de door de decreetgever vooropgestelde doelstellingen. Zo blijkt uit de memorie van toelichting dat het Landschapspark en het Nationaal Park Vlaanderen gebaseerd zijn op de categorieën II en V van de IUCN-types van beschermde gebieden. Opmerkelijk is evenwel dat vele essentiële, inhoudelijke doelstellingen en criteria van deze IUCN-types in de tekst van het voorontwerp zelf niet werden overgenomen.¹¹ Aan de gemachtigde werd daarom gevraagd of hieraan de bedoeling ten grondslag ligt om van deze doelstellingen of die criteria af te wijken. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“De Landschapsparken en Nationale Parken zijn respectievelijk gebaseerd op de IUCN categorieën 2 en 5. De categorisering ordent de types beschermde gebieden wereldwijd. Het document van IUCN is te beschouwen als leidraad, waarbij de, voor de Vlaamse context, relevante elementen [er] zijn uitgehaald. De verwijzing naar de ecologische structuur en processen zit vervat in de doelstelling vermeld in artikel 4. De vermelde onderscheidende kenmerken van categorie 2 zijn impliciet overgenomen. Wat betreft de Landschapsparken zijn zogenaamde essentiële elementen gevat door de doelstelling vermeld in artikel 3 van het ontwerpdecreet met name ‘versterken en herstellen op basis van een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw etc.’”

---

¹¹ Volgens de IUCN-guidelines worden voor categorie V bijv. eveneens de volgende doelstellingen onderstreept: “intractions ... through traditional management practices”, “to maintain balanced interaction of nature and culture”, “to contribute to broad-scale conservation”, “to provide natural products and environmental services”, “to provide a framework for active involvement of the community”, “to encourage agro-biodiversity” en worden de volgende kenmerken als zijnde essentieel bevonden: “balanced interaction between people and nature” en “unique or traditional land use patterns”. Voor categorie II wordt door IUCN bijv. als doelstelling ook de nadruk gelegd op het belang van “its underlying ecological structure and supporting environmental processes” (primary objective), en “[t]o contribute in particular to conservation of wide-ranging species, regional ecological processes and migration routes;” (other objectives). Van de drie “distinguishing features” lijkt slechts het tweede (sufficient size and ecological quality) deels te zijn overgenomen.

Uit wat voorafgaat volgt, enerzijds, dat het voorontwerp van decreet het best wordt aangevuld met bepaalde basisregels waarvan de nadere uitwerking vervolgens aan de Vlaamse Regering kan worden overgelaten en, anderzijds, dat de tekst van het voorontwerp van decreet – mede ter wille van de rechtszekerheid – nader zou worden gepreciseerd in het licht van de IUCN-richtlijnen waarvan het voorontwerp de nadere uitvoering beoogt te zijn.

7. Het voorontwerp bevat diverse bepalingen met een te onbepaalde of zelfs niet-normatieve draagwijdte, hetgeen evenmin bevorderlijk is voor de rechtszekerheid.¹² Zo kan bijvoorbeeld worden afgeweken van de minimale oppervlakte van 10.000 hectare als finale doelstelling voor een Nationaal Park Vlaanderen “mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit” (artikel 4, § 1, vijfde lid, van het voorontwerp). Volgens artikel 4, § 1, zesde lid, kan van de verplichting dat domeinen van de Vlaamse overheid die tot een natuurkern behoren effectief moeten worden beheerd door een natuurbeheerplan type 4, worden afgeweken mits “grondige” motivering.¹³ Overeenkomstig artikel 19, tweede lid, 2°, dient een regionaal landschap de toegankelijkheid van het landschap op “passende wijze”, via recreatieve en educatieve maatregelen, te bevorderen. Deze bepalingen of onderdelen ervan zijn te weinig normatief of afgebakend en zouden beter worden vervangen door meer duidelijke normatieve bepalingen.

Daarenboven moet worden opgemerkt dat de ontworpen tekst veel redactionele en legistische onvolkomenheden bevat die eveneens nadelig zijn voor de rechtszekerheid en die daarom het best worden weggewerkt.

Zo is er in diverse bepalingen een incorrect of inconsistent hoofdlettergebruik¹⁴ en een te weinig eenvormig taalgebruik,¹⁵ is de nummering van de titels in het voorontwerp niet correct,¹⁶ worden in artikel 2, 4°, de woorden “het park” beter vervangen door de woorden “het Vlaams Park”, dient in artikel 2, 14°, het woord “plan” te worden vervangen door de woorden “operationeel plan”,¹⁷ worden in artikel 2, 16°, de woorden “kenmerken van een” beter geschrapt, dient in artikel 3, § 2, 2°, de zinsnede “vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen” te worden verduidelijkt,¹⁸ moet in artikel 4, § 1, tweede lid, de zinsnede “, minstens één of meerdere natuurkernen” worden vervangen door “met minstens één natuurkern”, en is in artikel 4, § 1, derde lid, 5°, de zinsnede “, afgebakend volgens of in uitvoering van

---

¹² Temeer daar de commentaar die in de memorie van toelichting bij de verschillende bepalingen van het voorontwerp wordt gegeven, te vaak beperkt blijft tot een loutere herhaling of een parafrasering van de ontworpen bepalingen, hetgeen moet worden vermeden.

¹³ De vraag rijst overigens in welke mate de verplichting tot “grondige” motivering zou verschillen van de al toepasselijke formele motiveringsplicht.

¹⁴ In de tekst wordt zowel “Vlaamse Parken” als “Vlaamse parken” geschreven. “Vlaamse Overheid” moet worden vervangen door “Vlaamse overheid”.

¹⁵ Zo wordt het woord “hectare” soms voluit geschreven en soms afgekort weergegeven (“ha”). Doorheen het voorontwerp wordt zowel in het enkelvoud als het meervoud verwezen naar “het doel”/“de doelen” van een Vlaams Park of de Vlaamse Parken. Daarnaast wordt ook gebruikgemaakt van de term “doelstellingen”.

¹⁶ Zie voetnoot 3.

¹⁷ In artikel 9 van het voorontwerp wordt immers ook melding gemaakt van een “masterplan”.

¹⁸ Slaan die woorden ook op Europese beleidsplannen? Worden ermee internationale regels en beleidsplannen beoogd?

internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen” verwarrend en aan verduidelijking toe.

De tekst van het huidige vijfde lid van artikel 4, § 1, wordt beter ingevoegd aan het einde van het huidige vierde lid, en dient aan te vangen met de woorden “De Vlaamse Regering kan afwijken van deze minimale oppervlakte van 10.000 hectare, mits (...). De Vlaamse Regering bepaalt hiervoor de nadere regels.”¹⁹ In artikel 4, § 2, 4°, moet, zoals de gemachtigde heeft bevestigd, de zinsnede “ontwikkeling van de bewonersgemeenschap” worden vervangen door de zinsnede “ontwikkeling van de lokale bewonersgemeenschappen”. In artikel 13 dient het woord “ervan” duidelijkheidshalve te worden vervangen door de woorden “van het Vlaamse Park”. In artikel 26, § 1, 1°, dienen de woorden “van een” na het woord “subsidie” te worden geschrapt. In samenspraak met de gemachtigde dienen in artikel 31, eerste lid, 3°, de woorden “in het kader van instellen van rechtsmiddelen” te worden vervangen door “in het kader van het behandelen van juridische geschillen”.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

8. In het opschrift van het voorontwerp wordt melding gemaakt van de “algemene landschapszorg” alhoewel de ontworpen regeling daarop geen betrekking heeft. De gemachtigde verstrekte wat dat betreft de volgende toelichting: “De gekozen titel past binnen de visie van een aanbouwdecreet zoals gebruikt in de Memorie”. Het opschrift van een normatieve tekst dient evenwel nauwkeurig te zijn en mag de bestemmingen ervan niet misleiden omtrent de precieze inhoud ervan.²⁰ Het opschrift van het voorliggende voorontwerp zou dan ook beter luiden: “Voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse parken en regionale landschappen”. Wanneer later de ontworpen regeling zou worden uitgebreid met een regeling van de “algemene landschapszorg” kan het opschrift daaraan nog steeds worden aangepast.

Artikel 2

9. In de omschrijving van het begrip “landschapskwaliteit”, in artikel 2, 9°, van het voorontwerp, wordt melding gemaakt van “gemeenschappen”. Naar het zeggen van de gemachtigde moet dat woord in “de gebruikelijke spreekwoordelijke betekenis van het woord” worden begrepen. Het verdient niettemin aanbeveling dat, minstens in de memorie van toelichting, de beoogde “spraakgebruikelijke betekenis” zou worden verduidelijkt.

---

¹⁹ De gemachtigde bevestigde dat deze bepaling tot doel heeft dat “kan worden afgeweken van de finale doelstelling van 10000 hectare.”

²⁰ Omzendbrief ‘betreffende de Wetgevingstechniek’, VR 2019/4, aanwijzing 50.

Artikel 3

10. In artikel 3, § 3, van het voorontwerp, wordt bepaald dat, waar mogelijk, het in artikel 3 vermelde doel wordt gerealiseerd via zelfrealisatie. Een gelijkaardige bepaling komt voor in artikel 4, § 3, van het voorontwerp. In de memorie van toelichting wordt het begrip “zelfrealisatie” omschreven als “het inschakelen bij beheer van (...) privé-eigenaars”. Het verdient evenwel aanbeveling om artikel 2 van het voorontwerp aan te vullen met een meer precieze omschrijving van het begrip “zelfrealisatie”. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

“Akkoord met voorstel. We voegen in het decreet een definitie toe: Zelfrealisatie: het geheel of gedeeltelijk realiseren en in voorkomend geval het instandhouden, van bepaalde doelstellingen van een Vlaams Park als vermeld in artikel 3 en 4 van het decreet, door één of meer private eigenaars en landbouwers *wiens onroerend goed gelegen is in een Vlaams Park* en waarvan de uitwerking en de wijze van uitvoering opgenomen is in het masterplan en het operationeel plan, vermeld in artikel 9, derde lid;”.

Er kan worden ingestemd met de door de gemachtigde gesuggereerde omschrijving.

Artikel 4

11. In artikel 4, § 1, derde lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat een natuurkern bestaat uit een gebied “met één of meerdere van de (...) bestemmingen of beschermingen” die worden opgesomd in hetzelfde lid. De vraag rijst of, in plaats van ervoor te opteren om een natuurkern te omschrijven aan de hand van een aantal vrij ruim geformuleerde en vage “bestemmingen of beschermingen”, dergelijke omschrijving niet beter zou worden gebaseerd op een aantal meer afgebakende inhoudelijke criteria overeenkomstig de IUCN-richtlijnen.²¹

Indien effectief wordt gekozen voor de in artikel 4, § 1, derde lid, weergegeven opsomming van “bestemmingen of beschermingen” zou er in ieder geval moeten worden op toegezien dat voor elk van de onderdelen van die opsomming voldoende duidelijk blijkt welk aanknopingspunt er bestaat met de natuur of het beoogde eco-systeem. Dit is bijvoorbeeld allermindst duidelijk voor de “militair(e) domeinen”, waarvan melding wordt gemaakt in artikel 4, § 1, derde lid, 4°, van het voorontwerp.²² Weliswaar valt niet bij voorbaat uit te sluiten dat militaire domeinen waardevolle natuurlijke processen bevorderen en hoge landschapswaarden nastreven, toch zullen militaire domeinen veelal ook installaties bevatten, zoals opslagplaatsen, vliegvelden, pijpleidingen, en kantoren, die bezwaarlijk aan het begrip van een “natuurkern” refereren, laat staan dat het natuurbehoud en -herstel evidente doelstellingen zouden uitmaken

---

²¹ Volgens de IUCN categorie II typologie, dient de natuurkern een “functioning ecosystem” te zijn die aan een reeks inhoudelijke kenmerken voldoet, samen met zijn ondersteunende gebieden en “supporting environmental processes”.

²² Er zou zelfs de vraag kunnen worden opgeworpen of militaire domeinen wel goed verenigbaar zijn met het concept van een Nationaal Park. De primaire doelstelling van een Nationaal Park in de zin van de IUCN-categorie II bestaat immers uit de bescherming van de biodiversiteit, samen met de onderliggende ecologische structuur en ondersteunende natuurlijke processen, en uit het bevorderen van onderwijs en recreatie (zie N. DUDLEY (ed.), *o.c.*, 16). De ontworpen regeling waarborgt al niet met zoveel woorden dat het militair domein deel uitmaakt van een werkend ecologisch proces op grote schaal, laat staan dat er op evidente wijze kan toe worden besloten dat het behoud en het herstel ervan de primaire doelstellingen uitmaken van militaire domeinen.

van dergelijke domeinen. Om die reden zou al minstens het begrip “militair(e) domeinen”, in artikel 4, § 1, derde lid, 4°, van het voorontwerp, nader moeten worden gepreciseerd.

12. Ook in artikel 4, § 1, zesde lid, van het voorontwerp, wordt melding gemaakt van “militaire domeinen”. De gemachtigde verduidelijkt het betrokken begrip als volgt:

“Het is niet de bedoeling om met deze bepalingen al te hinten naar mogelijke kandidaten. In art. 4, §1, zesde lid wordt met ‘militaire domeinen’ eerder het type terrein bedoeld, en minder de ruimtelijke bestemming. Omdat de regeling inzake natuurbeheerplannen uit het Natuurdecreet onafhankelijk geldt ten opzichte van de ruimtelijke bestemming. Context hier is dus de aard van het terrein, hier specifiek wel gekoppeld aan aard van de eigenaar en het specifiek gebruik van zo’n terrein dat vaak gepaard gaat met waardevolle natuurlijke processen en hoge landschapswaarden. Vandaar de specifieke vermelding. In artikel 4, §1, derde lid, 4° gaat het - zoals de inleidende zin zegt - wel degelijk over de ruimtelijke bestemming ‘militair domein’. In artikel 4, §2, 1°, c) worden ‘halfnatuurlijke landschappen’ in beeld gebracht omwille van hun potentieel mogelijke natuurwaarden en intrinsieke landschapswaarde, ongeacht en niet met oog op deze of gene kandidaat voor het statuut.”

Uit de door de gemachtigde verstrekte toelichting valt af te leiden dat het begrip “militaire domeinen”, in artikel 4, § 1, zesde lid, een andere draagwijdte heeft dan het gelijkkluidende begrip in artikel 4, § 1, derde lid, 4°. Dit vormt een bijkomende reden om het betrokken begrip telkens nader te omschrijven voor de toepassing van de twee onderscheiden bepalingen van het voorontwerp.

13. Nog wat het begrip “militaire domeinen” in artikel 4, § 1, zesde lid, van het voorontwerp, betreft, rijst de vraag waarom voor die domeinen niet de voorwaarde inzake het natuurbeheerplan type 3 of 4 geldt. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“We willen geen keuze maken in plaats van Defensie als eigenaar van militaire domeinen. In de geest van het protocol dat de Vlaamse overheid heeft inzake gebruik en beheer van militaire domeinen, zijn de doelstellingen inzake natuur en bos voor deze terreinen reeds ingebed in een sinds lang functionerende overlegstructuur. In functie van het hoger belang van de militaire domeinen wordt hier ruimte gelaten voor Defensie om zelf nog keuzes te maken naar terreintype in context van een natuurbeheerplan, en dit in overeenstemming met hoger en specifiek belang van deze terreinen.”

Het verdient aanbeveling om in de memorie van toelichting de nodige verduidelijking voor de specifieke behandeling van de militaire domeinen op te nemen.

14. Aan het einde van artikel 4, § 2, 1°, c), van het voorontwerp, is niet duidelijk op welke wijze de zinsnede “inclusief bepaalde halfnatuurlijke landschappen” moet worden begrepen. Indien het de bedoeling is dat ermee slechts welbepaalde, specifieke halfnatuurlijke landschappen worden beoogd, dient duidelijker te worden aangegeven om welke landschappen het dan wel gaat. Indien geen specifieke halfnatuurlijke landschappen worden beoogd, wordt het woord “bepaalde” beter geschrapt.

Artikel 9

15. Ingeval parknota's, masterplannen of operationele plannen, bedoeld in artikel 9 van het voorontwerp, betekenisvolle effecten zouden kunnen hebben op speciale beschermingszones in de zin van artikel 36ter, § 3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997 'betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu', zal de in die bepaling vermelde passende beoordeling dienen plaats te vinden.²³ Ter wille van de duidelijkheid kan worden overwogen om de verhouding tussen de in artikel 9 van het voorontwerp bedoelde beoordeling van de nota's en plannen, en de passende beoordeling met toepassing van artikel 36ter, § 3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997, nader toe te lichten in de commentaar die bij artikel 9 van het voorontwerp wordt gegeven in de memorie van toelichting bij het voorontwerp. Eenzelfde suggestie kan worden geformuleerd in verband met de erkenning van regionale landschappen (artikel 22 van het voorontwerp).

Artikel 10

16. In artikel 10, tweede lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat de betrokken erkenning geldt voor onbepaalde duur "behoudens andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering". Hieromtrent om nadere verduidelijking verzocht, deelde de gemachtigde mee dat de aangehaalde zinsnede "verwijst naar de sancties (artikel 25 van het decreet)". Deze bedoeling zou duidelijker tot uitdrukking moeten worden gebracht in de tekst van artikel 10, tweede lid, van het voorontwerp. Daartoe zou het bijvoorbeeld volstaan om, in de plaats van melding te maken van een "andersluidende beslissing van de Vlaamse Regering" te schrijven "behoudens intrekking ervan overeenkomstig artikel 25". Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van het bepaalde in artikel 22, vierde lid, van het voorontwerp.

Artikelen 11 en 12

17. De parknota dient "minstens het advies van de betrokken lokale overheden" te bevatten (artikel 11, eerste lid, van het voorontwerp). Het masterplan dient eveneens "minstens het advies van de betrokken lokale overheden" te bevatten (artikel 11, tweede lid, van het voorontwerp). Op te merken valt dat, afgezien van de advisering door de betrokken lokale overheden, in geen vorm van inspraak wordt voorzien voor de bevolking en van anderen op wie het ontwerpen en het realiseren van het landschapsbeleid betrekking heeft en dat, wat het opstellen van het operationeel plan betreft, in geen enkele procedure van participatie is voorzien. Wel is er artikel 12, § 3, van het voorontwerp dat, in algemene bewoordingen, het volgende bepaalt:

---

²³ Dat de erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich geen verplichtingen of beperkende maatregelen genereert bovenop de geldende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten of gebruikers ervan (artikel 8, eerste lid, van het voorontwerp) sluit niet de kans uit dat een dergelijk plan betekenisvolle effecten zou kunnen hebben in de zin van artikel 6, lid 3, eerste zin, van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 'inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna' of artikel 36ter, § 3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997. Naarmate de doelstellingen van de Vlaamse parken ruimer worden geformuleerd, kan trouwens de vraag omtrent het vereiste om tevens over te gaan tot een passende beoordeling in de zin van de laatstgenoemde bepalingen, nog aan relevantie winnen.

“Met het oog op de realisatie van het doel van een Vlaams Park, vermeld in artikel 3 en 4, worden de publieke en private belanghebbenden betrokken”.

Hieromtrent om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“Participatie van lokale belanghebbenden in de werking van een parkbureau is een belangrijk aspect. Daartoe is dit principe ingeschreven in art. 12 §3. *Met het oog op de realisatie van het doel van een Vlaams Park, vermeld in artikel 3 en 4, worden de publieke en private belanghebbenden betrokken.* Dit betekent dat verwacht wordt dat in een masterplan en operationeel plan van een (kandidaat) Vlaams Park aangegeven wordt op welke manier de lokale bevolking betrokken is bij de totstandkoming van het plan en bij de uitvoering ervan.”

Ondanks de algemene bewoordingen van artikel 12, § 3, van het voorontwerp, lijkt het de bedoeling om de betrokkenheid van “de publieke en private belanghebbenden” te beperken tot het management van het Vlaamse Park.²⁴ Er zou in de tekst van het voorontwerp van decreet evenwel moeten worden geëxpliciteerd dat er een procedure van publieke participatie dient te worden uitgewerkt voor het opstellen en uitvoeren van de parknota's en de master- en de operationele plannen. Tevens zou de procedure van inspraak van lokale overheden zich ook moeten uitstrekken tot het opstellen en uitvoeren van de operationele plannen en niet beperkt mogen blijven tot het opstellen van de parknota en het masterplan, zoals nu het geval is.²⁵

De tekst van het voorontwerp zou, wat het aspect van de lokale participatie van bestuur en burger betreft en in het licht van wat voorafgaat, het best aan een bijkomend onderzoek worden onderworpen en, zo nodig, aangevuld met een voldoende duidelijke opdracht aan de Vlaamse Regering om de daartoe vereiste procedureregels verder uit te werken.

Artikel 18

18. In artikel 18, eerste lid, van het voorontwerp, wordt bepaald dat “de namen Vlaams Park, Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, Nationaal Park op zichzelf of als onderdeel van een ander onderscheidingsteken” voorbehouden is aan de door de Vlaamse Regering erkende Vlaamse parken en daaraan verbonden parkbureaus.²⁶ Het aldus gemaakte voorbehoud met betrekking tot het gebruik van de betrokken namen is te weinig afgebakend en zou nader moeten worden gespecificeerd. Zoals het nu is geredigeerd houdt artikel 18, eerste lid,

---

²⁴ Volgens de memorie van toelichting wordt in artikel 12, § 3, bepaald “dat het parkbureau de publieke en private belanghebbenden betreft in de werking zodat ook deze partijen kunnen bijdragen aan de realisatie van de doelen van een Landschapspark of een Nationaal Park Vlaanderen, vermeld in artikel 3 en 4 van dit decreet”.

²⁵ Artikel 7 van het Verdrag van 25 juni 1998 ‘betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden’ (Verdrag van Aarhus) voorziet in de inspraak van het publiek betreffende de plannen, de programma's en het beleid die betrekking hebben op het milieu. Daarnaast dient ook het bepaalde in artikel 5, c), van de Europese Conventie ‘met betrekking tot het Landschap’, gedaan te Firenze op 20 oktober 2000, in herinnering te worden gebracht, met toepassing waarvan België er zich toe heeft verbonden om “procedures in te stellen voor de participatie van de bevolking, lokale en regionale overheden en van anderen op wie het ontwerpen en het realiseren van het landschapsbeleid [...] betrekking hebben”.

²⁶ De meerwaarde van de zinsnede “overeenkomstig de bepalingen van deze titel”, aan het einde van artikel 18, eerste lid, van het voorontwerp, is onduidelijk; de betrokken woorden lijken te kunnen worden weggelaten.

van het voorontwerp, immers in dat bijvoorbeeld een dienstverlener in het Vlaamse Gewest geen promotie zou mogen maken voor toerisme of recreatie in een landschapspark of een nationaal park in een ander gewest of in een ander land.²⁷ Dergelijke beperking van het gebruik van namen zoals “Landschapspark” en “Nationaal Park” zou op gespannen voet komen te staan met het Europeesrechtelijke beginsel inzake vrij verkeer van diensten. Bovendien zou daardoor de machtigingsbepaling van artikel 18, tweede lid, van het voorontwerp, te ruim en onbepaald worden: deze machtiging zou moeten worden beperkt tot het uitwerken van een specifieke regeling van de namen en de logo’s van de in het voorontwerp beoogde parken.

Artikel 25

19. In artikel 25, eerste lid, 3° en 4°, van het voorontwerp, wordt als sanctie melding gemaakt van respectievelijk “de stopzetting van subsidies” en “de terugbetaling van reeds uitbetaalde subsidies”. De gemachtigde werd gevraagd of er bij de redactie van de betrokken onderdelen van artikel 25, eerste lid, van het voorontwerp, rekening is gehouden met hetgeen wordt bepaald in de artikelen 13 en 14 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’. De gemachtigde antwoordde:

“Zou kunnen worden opgevangen door volgende definitie toe te voegen aan het ontwerp van decreet:

Algemenebepalingenwet: de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;

Artikel 25, 3° aanpassen als volgt:

3° de opschorting en/of de stopzetting van subsidies, met behoud van de toepassing van artikel 13 en 14 van de Algemenebepalingenwet;

Artikel 25, 4° aanpassen als volgt:

4° de terugbetaling van reeds uitbetaalde subsidies met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet.”

Er kan worden ingestemd met de door de gemachtigde gedane suggestie tot aanvulling van de tekst van het voorontwerp, met dien verstande dat het in het door hem voorgestelde artikel 25, eerste lid, 3°, volstaat om te schrijven “de opschorting of de stopzetting van subsidies” in plaats van “de opschorting en/of de stopzetting van subsidies”.

---

²⁷ Zo kent bijv. ook Nederland nationale parken en landschapsparken, en zouden in het Waalse Gewest nationale parken kunnen worden aangeduid.

20. De gemachtigde stelde voor om artikel 2 van het voorontwerp aan te vullen met de volgende omschrijving van het begrip “beveiligde zending”, dat voorkomt in artikel 25, tweede lid:

“een beveiligde zending: een van de hiernavolgende betekeningswijzen:

a) een aangetekend schrijven;

b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;

c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.”

Er kan met dit tekstvoorstel worden ingestemd.

Artikel 26

21. Voor de inleidende zin van artikel 26, § 1, van het voorontwerp, wordt de volgende redactie ter overweging gegeven: “Wie door de Vlaamse Regering wordt belast met de taken die hierna worden vermeld, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die in dit kader worden verwerkt.”

Artikelen 28 en 29

22. Aan de gemachtigde werd gevraagd of niet tevens het geval moet worden geregeld waarin persoonsgegevens die in een aanvraag worden verwerkt, niet pertinent of noodzakelijk blijken te zijn voor het verwezenlijken van de vooropgestelde doeleinden. De gemachtigde stelde daarop voor de tekst van de artikelen 28 en 29 van het voorontwerp, aan te vullen als volgt:

“Artikel 28, §1 aanvullen met het volgende lid:

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, punt 4°, worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2, [eerste lid,] 3° en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, [eerste lid,] 7°.

Artikel 29, §1 aanvullen met het volgende lid:

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, punt 1° worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2, [eerste lid,] 3° en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, [eerste lid,] 7°.”

Hiermee kan worden ingestemd.

Artikel 30

23. In artikel 30, § 1, tweede lid, van het voorontwerp, dienen de verwijzingen naar “paragraaf 1” telkens te worden vervangen door een verwijzing naar “het eerste lid”.

Artikel 31

24. Aan het einde van artikel 31, eerste lid, 5°, van het voorontwerp, kan – meer specifiek – worden geschreven “... in het kader van artikel 25, eerste lid, 2°;”.

Artikel 33

25. Artikel 10.2.1, eerste lid, 6°, van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, is tot op heden ongewijzigd gebleven. In artikel 33 van het voorontwerp dient derhalve de zinsnede “het laatst gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022,” te worden weggelaten.

Artikel 35

26. Artikel 35 van het voorontwerp bevat een overgangsbepaling overeenkomstig dewelke de kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 en die werden geselecteerd,²⁸ rechtsgeldig blijven in het kader van het ontworpen decreet. De Vlaamse Regering dient de kandidaten een overgangstermijn toe te kennen om aan te tonen dat zij aan de voorwaarden van het ontworpen decreet voldoen of kunnen voldoen binnen de door haar bepaalde termijn.

Hieromtrent om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde mee dat, zonder specifiek decreetaal of verordenend kader, op 19 april 2021 al een oproep is gelanceerd voor de erkenning als Vlaams Nationaal Park en als Landschapspark en dat thans al een eerste preselectie van de initiële kandidaten heeft plaatsgevonden:

“De geselecteerde kandidaten werken momenteel een masterplan en operationeel plan uit. De beslissing over erkenning zal genomen worden op basis van dit decreet. Dit is ook de manier waarop het eerste Nationale Park in Vlaanderen (NPHK) werd erken[d], intussen meer dan 20 jaar geleden.”

Voorts werd aan de gemachtigde gevraagd of de selectiecriteria die werden gehanteerd bij de oproepen in april 2021 identiek zijn aan die waarin het ontworpen decreet voorziet. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“Wat betreft de Nationale parken Vlaanderen werd het criterium m.b.t. de terreinen onder natuurbeheerplan type 4 verbreed naar type 3 én 4. Voor de Vlaamse overheid is type 4 verplicht tenzij grondig gemotiveerd. Het ontwerpdecreet voorziet

---

²⁸ Om taalkundige redenen verdient het geen aanbeveling om in deze context de term “weehouden” te gebruiken.

verder de mogelijkheid dat de Vlaamse regering afwijkende oppervlaktecriteriën formuleert ten opzichte van deze generiek vermeld in het decreet en gehanteerd in de oproep.”

Opgemerkt moet worden dat de overgangsregeling die is opgenomen in artikel 35 van het voorontwerp, weliswaar een oplossing biedt in geval van selectiecriteria waarin het ontworpen decreet voorziet en die strenger zijn in vergelijking met de criteria die zijn toegepast naar aanleiding van de oproep van 19 april 2021,²⁹ maar dat die regeling daarentegen geen oplossing biedt in geval van criteria die het ontworpen decreet voorschrijft en die, in vergelijking met die welke werden gehanteerd bij de oproep van 19 april 2021, worden versoepeld.³⁰ De wijziging van de selectiecriteria lopende de erkenningsprocedure dreigt in dat laatste geval immers aanleiding te geven tot een schending van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

“De selectie van de kandidaten door de jury gebeurde o.b.v. een kwantitatieve toetsing van de criteria én een inhoudelijke kwalitatieve beoordeling van het dossier. De niet weerhouden kandidaten scoren op minstens 2 criteria onvoldoende, de gemaakte selectie van kandidaat Nationale Parken is met andere wo[o]rden niet in tegenspraak (...) met de bepalingen uit het ontwerpdecreet.

(...)

Zoals aangetoond onder punt 3 heeft de aanpassing van de criteria geen impact op de selectie van de kandidaten. Bevoegde ministers oordeelden dat het starten van de oproep geheel te verantwoorden was vanuit bezorgdheid inzake timing van het realiseren van een beleidsdoel in het Regeerakkoord. Als het decreet van kracht is, kan desgevallend een nieuwe oproep worden gelanceerd naar nieuwe kandidaten voor bijkomende parken.”

De door de gemachtigde verstrekte toelichting ten spijt, dreigt het wijzigen van de selectiecriteria lopende de procedure volgens de afdeling Wetgeving niet enkel aanleiding te geven tot een schending van de gelijkheid ten aanzien van de kandidaten die niet zijn geselecteerd op basis van de initieel strengere criteria, maar ook ten aanzien van potentiële kandidaten die zich destijds geen kandidaat hebben gesteld omdat zij de mening waren toegedaan niet te kunnen beantwoorden aan de criteria die het voorontwerp beoogt te versoepelen. De overgangsregeling die is opgenomen in artikel 35 van het voorontwerp zou derhalve moeten worden aangevuld ten aanzien van de voornoemde niet-geselecteerde kandidaten en de potentiële kandidaten die zich uiteindelijk geen kandidaat hebben gesteld naar aanleiding van de oproep van 19 april 2021. Aan beide categorieën zou een nieuwe termijn moeten worden verleend om zich alsnog kandidaat te stellen of om hun initieel afgewezen kandidatuur te hernemen.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME

²⁹ Dit is bijv. het geval voor de verplichting om het advies toe te voegen van de betrokken lokale overheden.

³⁰ Dit is bijv. het geval voor de verlaging van de oppervlaktecriteriën en voor het vereiste type natuurbeheerplan.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Titel 1. Algemene Bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° algemene landschapszorg: het onderzoeken en duurzaam behouden, beheren, herstellen, ontwikkelen en ontsluiten van het landschap en de landschapskwaliteit;
- 2° algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- 3° Bestuursdecreet: het Bestuursdecreet van 7 december 2018;
- 4° gebiedscoalitie: een coalitie van samenwerkende partners die een duurzame en langdurige werking opzetten met het oog op het realiseren van de specifieke doelstellingen voor de betrokken gebiedserkenning; ze vormt de verzameling van instanties, organisaties en betrokkenen die een gezamenlijke missie voor het Vlaams Park uitdragen en instaan voor de realisatie van de langetermijnvisie;
- 5° grensoverschrijdend Landschapspark: een Landschapspark dat minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt;
- 6° grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park Vlaanderen dat minstens één gewest- of landsgrens overschrijdt;
- 7° landschap: een deel van het grondgebied zoals dat door de menselijke bevolking wordt waargenomen en waarvan het karakter bepaald wordt door natuurlijke of menselijke factoren en de wisselwerking daartussen;
- 8° Landschapspark: een Landschapspark als vermeld in artikel 3;
- 9° landschapskwaliteit: het geheel van eigenschappen van een landschap dat bepaald wordt door de fysisch-geografische, ecologische, cultuurhistorische, culturele, economische en esthetische elementen, patronen, processen en kenmerken en hun onderlinge samenhang en de waarden en betekenissen die gemeenschappen eraan verbinden en door de mate waarin die eigenschappen tegemoetkomen aan de verwachtingen en denkbeelden van gemeenschappen;
- 10° lokale overheden: overheden als vermeld in artikel I.3, 5°, a) en c), van het Bestuursdecreet;
- 11° masterplan: een masterplan als vermeld in artikel 9;
- 12° Nationaal Park Vlaanderen: een Nationaal Park als vermeld in artikel 4;
- 13° Natuurdecreet: het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

- 14° operationeel plan: een operationeel plan als vermeld in artikel 9;
- 15° parkbureau: een rechtspersoon zonder winstuitkeringsoogmerk aan wie het management van een Vlaams Park is toegewezen, vermeld in artikel 12;
- 16° parknota: de nota ingediend door een gebiedscoalitie waarin de kandidatuur van een Vlaams Park en de samenstelling van het parkbureau worden beschreven;
- 17° regionaal landschap: een regionaal landschap als vermeld in artikel 19;
- 18° Vlaams Park: een Nationaal Park Vlaanderen of een Landschapspark;
- 19° VCRO: de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009;
- 20° zelfrealisatie: het geheel of gedeeltelijk realiseren en in voorkomend geval het in stand houden van bepaalde doelstellingen van een Vlaams Park als vermeld in artikel 3 en 4 door een of meer private eigenaars en grondgebruikers wier onroerend goed gelegen is in een Vlaams Park en waarvan de uitwerking en de wijze van uitvoering opgenomen zijn in het masterplan en het operationeel plan, vermeld in artikel 9, derde lid;
- 21° Algemenebepalingenwet: de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof;
- 22° een beveiligde zending: een van de hiernavolgende betekeningswijzen:
  - a) een aangetekend schrijven;
  - b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
  - c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld.

Titel 2. Vlaamse Parken

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en doelstellingen

Art. 3. §1. Een Landschapspark is een gebied met internationale uitstraling waar de langdurige wisselwerking tussen mens en natuur heeft geleid tot een specifiek landschap met belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden en met een uitgesproken landschapskwaliteit, waarin vanuit een integrale visie ruimte is voor erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, economie en toerisme.

Een Landschapspark is een geografisch afgebakend gebied dat een grote ruimtelijke samenhang vertoont en heeft een minimale oppervlakte van 10.000 hectare.

§2. Een erkend Landschapspark heeft als doel:

- 1° het versterken en herstellen van de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit van het gebied vanuit een integrale visie op erfgoed, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme;
- 2° het bijdragen aan de realisatie van Europese en Vlaamse beleidsbeslissingen met betrekking tot de landschappelijke identiteit en landschapskwaliteit, vermeld in Europese wetgeving en Vlaamse decreten en beleidsplannen;
- 3° het aanbieden van een unieke beleving van het landschap en de streek aan zowel lokale inwoners als binnen- en buitenlandse bezoekers.

§3. Waar mogelijk wordt het doel, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 4. §1. Een Nationaal Park Vlaanderen is een gebied van voldoende grote omvang dat een uitzonderlijke natuurkwaliteit en een internationale uitstraling heeft.

Een Nationaal Park Vlaanderen is samenhangend en kan opgedeeld worden in zones, met minstens één natuurkern.

Een natuurkern bestaat uit een gebied met een of meerdere van de volgende bestemmingen of beschermingen:

- 1° de ruimtelijk kwetsbare gebieden, vermeld in artikel 1.1.2, 10°, VCRO;
- 2° bestemming waterweg of een gelijkwaardige bestemming aangewezen op de plannen van aanleg of de goedgekeurde ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening;
- 3° speciale beschermingszones zoals gedefinieerd in artikel 2, 43°, van het Natuurdecreet;
- 4° militaire domeinen met een belangrijke natuurfunctie die onder toepassing van de overeenkomst betreffende het natuurbehoud en het bosbeheer vallen, afgesloten tussen de Belgische staat en het Vlaamse Gewest op 17 april 2007;
- 5° gebieden met een maritieme component, afgebakend volgens of in uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen.

De gezamenlijke oppervlakte van de natuurkernen is op het moment van de erkenning minimaal 5000 hectare. 24 jaar na erkenning zijn de natuurkernen uitgebreid tot minimaal 10.000 hectare. De Vlaamse Regering kan afwijken van deze minimale oppervlakte van 10.000 hectare, mits het park voldoende onderscheidend is, bijzondere kenmerken vertoont of bijzondere kwaliteiten bezit. De Vlaamse Regering zal hiervoor de nadere regels bepalen.

Op het ogenblik van de erkenning is minstens de helft van de natuurkernen gevat door een natuurbeheerplan type 3 of 4 als vermeld in artikel 16ter van het Natuurdecreet. Indien er nog geen natuurbeheerplan is opgemaakt, bestaat het engagement om een natuurbeheerplan type 3 of 4 op te maken. Na tien jaar ligt minstens de helft van de natuurkernen effectief onder natuurbeheerplan type 3 of 4; 24 jaar na de erkenning is dit 75 procent van de oppervlakte van de natuurkern. Deze voorwaarde van een natuurbeheerplan type 3 of 4 geldt niet voor militaire domeinen. Voor de terreinen in eigendom van de Vlaamse overheid geldt de verplichting voor een natuurbeheerplan type 4; hiervan kan op voorwaarde van een grondige motivering worden afgeweken.

§2. Een erkend Nationaal Park Vlaanderen heeft als doel:

- 1° het in stand houden en ontwikkelen van de natuur, van de biologische diversiteit en van het natuurlijk milieu van de natuurkernen en in het bijzonder:
  - a) het beheren van het gebied in een zo natuurlijk mogelijke staat voor zover rekening wordt gehouden met punt b) en c);
  - b) het in stand houden en het ontwikkelen van leefgebieden van inheemse soorten met het oog op levensvatbare, ecologisch functionerende en voldoende veerkrachtige populaties;
  - c) het leveren van een bijdrage tot regionale, Europese en internationale natuurbehouds- en instandhoudingsdoelstellingen inclusief halfnatuurlijke landschappen;
- 2° het behouden, het beheren en het ontwikkelen van culturele waarden binnen het werkingsgebied met inbegrip van de erfgoedwaarde en landschapskwaliteit;
- 3° het ontwikkelen en het promoten van toerisme en recreatie in en rond het park waarbij meerwaarde voor het natuurbehoud, de lokale bewonersgemeenschappen, de ondernemers en de bezoekers wordt gecreëerd;
- 4° het leveren van een bijdrage aan een duurzame economische en sociale ontwikkeling van de lokale bewonersgemeenschappen en de bedrijvigheid in het gebied.

§3. Waar mogelijk wordt het doel, vermeld in dit artikel, gerealiseerd via zelfrealisatie.

Art. 5. De Vlaamse Regering kan de nadere regels vastleggen betreffende de inhoud van de doelstellingen van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 3 en 4.

Art. 6. Een grensoverschrijdend Landschapspark dient hoe dan ook te beschikken over een minimale oppervlakte van 5000 hectare binnen het Vlaamse Gewest, waarbij de totale oppervlakte van het grensoverschrijdend gebied minimaal 10.000 hectare bedraagt. Een grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen dient hoe dan ook te beschikken over een grensoverschrijdende natuurkern van minstens 5000 hectare, waarbij na 24 jaar een natuurkern met een oppervlakte van 5000 hectare binnen het Vlaamse Gewest wordt gerealiseerd.

Hoofdstuk 2. Erkenning, werking en organisatie

Art. 7. Een Vlaams Park wordt erkend door de Vlaamse Regering indien het voldoet aan de voorwaarden, vermeld in deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten. Bij de erkenning van een Vlaams Park wordt een parkbureau aangeduid voor het management ervan.

Art. 8. De erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich genereert geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen boven op de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen. Onder zakelijke rechten wordt verstaan: het eigendomsrecht, de mede-eigendom, de erf-dienstbaarheden, het recht van vruchtgebruik, erfpacht en opstal. Onder gebruiker wordt verstaan: de persoon die als eigenaar, mede-eigenaar, vruchtgebruiker, erfpachthouder of opstalhouder het goed exploiteert of die het onroerend goed huurt conform boek III, titel VIII, van het oud Burgerlijk Wetboek of het Vlaams Woninghuurdecreet.

De erkenning als Vlaams Park door de Vlaamse Regering, de werking van een parkbureau en de uitvoering van het masterplan en de operationele plannen kunnen nooit afbreuk doen aan de gemeentelijke bevoegdheden, opdrachten of autonomie. Een parkbureau houdt bij het vervullen van zijn opdrachten rekening met het lokaal beleid, dat autonoom gevoerd wordt door de gemeenten op wier grondgebied het park gelegen is.

Art. 9. De Vlaamse Regering kan een oproep doen tot kandidaatstelling tot erkenning als een Vlaams Park, waarna minstens een termijn van zes maanden wordt gegeven voor de indiening van een parknota.

De Vlaamse Regering beoordeelt de ingediende parknota's en selecteert de kandidaten die een masterplan en een operationeel plan mogen indienen, waarna minstens een termijn van twaalf maanden wordt gegeven voor de indiening van een masterplan en een operationeel plan. Het masterplan is een inhoudelijk en strategisch plan dat de wijze vaststelt waarop in het Vlaams Park de doelen, vermeld in artikel 3 of 4, worden uitgevoerd en de langetermijnvisie en langetermijndoelstellingen van een Vlaams Park voor een periode van 24 jaar vaststelt. Een operationeel plan bevat de concrete uitwerking van het masterplan voor een periode van zes jaar.

Het masterplan en het operationeel plan geven in voorkomend geval aan welke doelen als vermeld in artikel 3 of 4, of gedeelten ervan, zullen worden uitgevoerd door een of meerdere private eigenaars en de wijze van uitvoering ervan.

De Vlaamse Regering keurt masterplannen en operationele plannen goed op grond waarvan de erkenning gebeurt.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast inzake de beoordeling en goedkeuring van parknota's, masterplannen en operationele plannen en de erkenningsvoorwaarden en -procedure.

Art. 10. Om erkend te blijven moet het Vlaams Park aan de voorwaarden van deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten blijven voldoen.

Zonder afbreuk te doen aan het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur behoudens intrekking ervan overeenkomstig artikel 25.

Art. 11. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en de vorm van de parknota die minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat.

Na de erkenning stelt elk parkbureau om de 24 jaar een masterplan op, dat minstens het advies van de betrokken lokale overheden bevat. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het masterplan en de wijziging ervan.

Na de erkenning stelt elk parkbureau om de zes jaar een operationeel plan op. De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vaststelling van het operationeel plan en de wijziging ervan.

Art. 12. §1. Een parkbureau vervult de opdrachten die door dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan aan hem zijn toegekend.

De opdracht van een parkbureau bestaat in het coördineren, afstemmen en initiëren van initiatieven en de werking in het gebied waarvoor het Vlaams Park erkend is en waarvan de coördinatie aan hem werd toevertrouwd, in overeenstemming met het doel, vermeld in artikel 3 en 4.

In afwijking van het vorige lid is een parkbureau van een grensoverschrijdend Landschapspark of grensoverschrijdend Nationaal Park Vlaanderen bevoegd voor het management van het grensoverschrijdend gebied.

De Vlaamse Regering kan voor een Vlaams Park dat gewestgrensoverschrijdend is afwijkende en aanvullende regels inzake de doelstellingen en het management vastleggen.

Een parkbureau kan de rechtshandelingen stellen die rechtstreeks bijdragen tot de vervulling van zijn opdrachten en de verwezenlijking van de doelstellingen van een Vlaams Park waarvan het management aan hem werden toegekend.

De lokale overheden zijn gemachtigd om deel te nemen aan de oprichting van een parkbureau en lid te worden van de algemene vergadering ervan. De gemeenteraad van het betrokken lokaal bestuur dient zijn akkoord te geven voor de toetreding van de gemeente tot het parkbureau.

In geval van een grensoverschrijdend Vlaams Park kunnen instanties met zetel buiten het Vlaamse Gewest deelnemen aan de oprichting en lid worden van het bestuursorgaan.

§2. Het bestuursorgaan van het parkbureau is evenwichtig minstens samengesteld uit:

- 1° voor de helft leden die worden benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de gemeenten op wier grondgebied het park gelegen is; de voorgedragen leden dienen gemeenteraadslid te zijn;
- 2° leden die zijn benoemd op individuele of gezamenlijke voordracht van de publieke of particuliere beheerders met een terrein gelegen in het Vlaams Park waaronder landbouworganisaties, natuurorganisaties, erfgoedverenigingen, streekverenigingen, private eigenaars enzovoort op voorwaarde dat zij het beheer van hun terrein hebben afgestemd op de doelstellingen van het Vlaams Park;
- 3° actoren wier medewerking nuttig is voor de realisatie van de doelstellingen van het Vlaams Park.

§3. Met het oog op de realisatie van het doel van een Vlaams Park, vermeld in artikel 3 en 4, worden de publieke en private belanghebbenden betrokken.

§4. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de samenstelling, werking, bevoegdheden, samenwerking en rapportering van een parkbureau vastleggen.

Art. 13. Een parkbureau als vermeld in artikel 12 wordt uiterlijk zes maanden na de erkenning van het Vlaams Park opgericht. De Vlaamse Regering kan hierover nadere voorwaarden vaststellen.

Art. 14. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de coördinatie van de Vlaamse Parken.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 15. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, tijdens de erkenningsprocedure van een Vlaams Park een subsidie toekennen voor een kandidaat-Vlaams Park. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Art. 16. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten verleent de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies voor de erkende Vlaamse Parken. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Art. 17. De lokale overheden kunnen financiële middelen toekennen aan een Vlaams Park. Ze kunnen ook infrastructuur en personeel ter beschikking stellen van een Vlaams Park.

Hoofdstuk 4. Bescherming van de namen Vlaams Park, Landschapspark, Nationaal Park en Nationaal Park Vlaanderen

Art. 18. Het gebruik van de namen Vlaams Park, Landschapspark of Nationaal Park Vlaanderen, Nationaal Park op zichzelf of als onderdeel van een ander onderscheidingssteken is voorbehouden aan de door de Vlaamse Regering erkende Vlaamse Parken en daaraan verbonden parkbureaus overeenkomstig de bepalingen van deze titel.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gebruik van namen en logo's van Vlaamse Parken.

Titel 3. Regionale landschappen

Hoofdstuk 1. Voorwerp, doel, werkingsgebied en organisatie

Art. 19. Een regionaal landschap is een duurzaam interbestuurlijk en intersectoraal samenwerkingsverband tussen maatschappelijke en bestuurlijke actoren onder de vorm van een private vereniging zonder winstuitkeringsoogmerk.

Elk regionaal landschap bevordert:

- 1° de landschapskwaliteit door algemene landschapszorg;
- 2° de toegankelijkheid van het landschap op passende wijze via recreatieve en educatieve maatregelen;
- 3° het streekeigen karakter, de recreatie, de natuur- en landschapseducatie, het draagvlak voor natuurbehoud en landschap en het gebiedsgericht en geïntegreerd beheer ten behoeve van het landschap.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de opdracht, de afbakening, de samenstelling, werking, bevoegdheden en rapportering van de regionale landschappen vastleggen.

Art. 20. Het werkingsgebied van een regionaal landschap is het grondgebied van aaneengesloten gemeenten, of onderdelen van gemeenten zoals districten of deelgemeenten, die specifieke landschapskenmerken gemeenschappelijk hebben, ongeacht de huidige landschapskwaliteit, het grondgebruik of de bestemming en in zoverre dat de gemeente toetreedt tot dit samenwerkingsverband.

Art. 21. De regionale landschappen kunnen zich verenigen in een koepelorganisatie.

Hoofdstuk 2. Erkenning en coördinatie

Art. 22. De Vlaamse Regering erkent de regionale landschappen op voordracht van de provincies.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels voor de procedure van de erkenning vaststellen.

Om erkend te blijven moet het regionaal landschap aan de voorwaarden van deze titel en bijhorende uitvoeringsbesluiten blijven voldoen.

Zonder afbreuk te doen aan het eerste lid, geldt de erkenning voor onbepaalde duur behoudens intrekking ervan overeenkomstig artikel 25.

Art. 23. De provincies zijn bevoegd voor de coördinatie en de opvolging van de regionale landschappen.

De opvolging en coördinatie gebeuren in afstemming met de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan de nadere regels met betrekking tot de coördinatie en opvolging voor regionale landschappen vastleggen.

Hoofdstuk 3. Financiering

Art. 24. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering, onder de voorwaarden die ze bepaalt, subsidies aan provincies verlenen met het oog op financiering van de regionale landschappen en hun koepelorganisatie. De cumulatie van de subsidies mag nooit meer bedragen dan 100 procent van de totale kosten.

Titel 4. Sancties

Art. 25. De Vlaamse Regering kan een parkbureau van een Vlaams Park of een regionaal landschap dat niet aan de doelen of de erkenningsvoorwaarden voldoet, de opdrachten opgelegd bij dit decreet of besluiten van de Vlaamse Regering niet behoorlijk uitvoert, de volgende sancties opleggen:

- 1° de vervroeging van de eerstvolgende rapportering, conform de door de Vlaamse Regering vastgestelde procedure voor de beoordeling van de prestaties van de Vlaamse Parken en de regionale landschappen;
- 2° de verplichting om een beroep te doen op externe bijstand. De kosten die verbonden zijn aan de externe bijstand kunnen worden gesubsidieerd, binnen de perken van de kredieten die daarvoor op de begroting van het Vlaamse Gewest ingeschreven worden. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure om die aanvullende subsidie te verkrijgen;
- 3° de opschorting of de stopzetting van subsidies, met behoud van de toepassing van artikel 13 en 14 van de Algemenebepalingenwet;
- 4° de terugbetaling van al uitbetaalde subsidies met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet;
- 5° het opleggen van een verbeterplan;
- 6° de intrekking van de erkenning;
- 7° het verlies van het management van een Vlaams Park, vermeld in artikel 7.

Voorafgaand aan de beslissing om een of meerdere sancties als vermeld in het eerste lid op te leggen aan een regionaal landschap, vraagt de Vlaamse Regering advies aan de betrokken provincie of provincies. Voorafgaand aan de beslissing om een of meerdere sancties als vermeld in het eerste lid op te leggen, stuurt de Vlaamse Regering het betrokken parkbureau van een Vlaams Park of regionaal landschap een ingebrekestelling. In de ingebrekestelling motiveert de Vlaamse Regering waarom het parkbureau van een Vlaams Park of het regionaal landschap de erkenningsvoorwaarden niet nakomt, de opdrachten, opgelegd bij decreet of krachtens de besluiten van de Vlaamse Regering, niet behoorlijk uitvoert, de verbintenissen die het is aangegaan, niet nakomt, of de werking ervan in gebreke blijft. De ingebrekestelling wordt met een beveiligde zending verstuurd. Voor het in gebreke gestelde Vlaams Park, parkbureau of regionaal landschap wordt de rechtspersoon uitgenodigd om te worden gehoord. De rechtspersoon kan zich daarbij laten bijstaan.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels en de procedure vaststellen voor het opleggen van de sancties, vermeld in het eerste lid.

Titel 5. Gegevensbescherming

Art. 26. §1. Wie door de Vlaamse Regering wordt belast met de taken die hierna worden vermeld, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die in dit kader worden verwerkt:

- 1° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park als vermeld in titel 2, hoofdstuk 2, en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 2, hoofdstuk 3;
- 2° de behandeling van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap als vermeld in titel 3, hoofdstuk 2, en de behandeling van een aanvraag tot subsidie ervan als vermeld in titel 3, hoofdstuk 3.

§2. Elk parkbureau is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het management en de coördinatie van het desbetreffende Vlaams Park.

§3. Elk regionaal landschap is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens die worden verwerkt voor het beheer en de coördinatie van het desbetreffende regionaal landschap.

Art. 27. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, voor het uitvoeren van een wettelijke verplichting en voor een taak van algemeen belang en in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, in de zin van artikel 6, lid 1, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden:

- 1° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;
- 2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in artikel 26 en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
- 3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is worden ze geactualiseerd;
- 5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, getit op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
- 6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen, op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, en kan dat aantonen.

De verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en informeert hen over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels over de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, vaststellen evenals over de doeleinden, vermeld in artikel 26, en de categorieën van betrokkenen, vermeld in artikel 29.

Art. 28. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park of regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens die een kandidaat indient in het kader van een aanvraag tot erkenning als regionaal landschap of Vlaams Park en het behoud ervan;
- 5° gegevens die de kandidaat indient in het kader van een subsidieaanvraag als Vlaams Park of regionaal landschap en het behoud ervan.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 4°, worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 3°, en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 7°.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van een Vlaams Park;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een Vlaams Park;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de volgende categorieën van persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3:

- 1° identiteitsgegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens in verband met de zakenrechtelijke status van het regionaal landschap of een deel ervan;
- 4° gegevens van personeelsleden noodzakelijk voor de tewerkstelling bij een regionaal landschap;
- 5° andere persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke nodig heeft voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3.

§4. De Vlaamse Regering kan de categorieën van persoonsgegevens nader bepalen.

Art. 29. §1. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1:

- 1° de natuurlijke personen die worden vermeld in een aanvraag tot erkenning als Vlaams Park;
- 2° de natuurlijke personen die optreden in de erkenningsprocedure;
- 3° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park of een regionaal landschap betrokken zijn.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, worden waar mogelijk geanonimiseerd of gepseudonimiseerd indien de individualisering niet noodzakelijk of pertinent is voor de verwezenlijking van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 3°, en met inbegrip van passende technische en organisatorische maatregelen als vermeld in artikel 27, §2, eerste lid, 7°.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de volgende categorieën van betrokkenen voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2:

- 1° de natuurlijke personen die bij het management en de coördinatie van een Vlaams Park betrokken zijn;
- 2° de natuurlijke personen die bij een Vlaams Park tewerkgesteld zijn.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke verwerkt de persoonsgegevens, vermeld in artikel 28, van de natuurlijke personen die bij het beheer en de coördinatie van een regionaal landschap betrokken zijn, voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3.

Art. 30. §1. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §1, gedurende de volgende termijn:

- 1° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt goedgekeurd zolang de erkenning geldt of de subsidie loopt, en tot één jaar na afloop van de erkenning of de subsidie;
- 2° indien een aanvraag tot erkenning of subsidie wordt afgewezen tot één jaar na de afwijzingsbeslissing.

Als een rechtsmiddel wordt ingesteld tegen een beslissing als vermeld in het eerste lid, verwerkt de verwerkingsverantwoordelijke, in afwijking van het eerste lid, de persoonsgegevens zolang er geen definitieve, in kracht van gewijsde gegane en uitvoerbare beslissing is genomen over het rechtsmiddel.

§2. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §2, gedurende de erkenning van een Vlaams Park en tot tien jaar erna.

§3. De verwerkingsverantwoordelijke bewaart de persoonsgegevens verwerkt voor de doeleinden, vermeld in artikel 26, §3, gedurende de erkenning van het regionaal landschap en tot tien jaar erna.

Art. 31. De verwerkingsverantwoordelijke kan de persoonsgegevens mededelen aan de volgende ontvangers:

- 1° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de procedure tot erkenning van een Vlaams Park, vermeld in artikel 9, of van een regionaal landschap, vermeld in artikel 22;
- 2° de entiteiten aangewezen door de Vlaamse Regering ter uitvoering van de coördinatie van de Vlaamse Parken, vermeld in artikel 14, en de provincies ter uitvoering van de coördinatie van de regionale landschappen, vermeld in artikel 23;
- 3° advocaten en/of hoven en rechtbanken, in het kader van het behandelen van juridische geschillen;
- 4° de Vlaamse ombudsman, als die tussenkomt in een geschil;
- 5° natuurlijke personen of rechtspersonen op wie een beroep wordt gedaan in het kader van externe bijstand in het kader van artikel 25, eerste lid, 2°;
- 6° lokale overheden in het kader van het ter beschikking stellen van personeel, vermeld in artikel 17.

De Vlaamse Regering kan verdere modaliteiten over de uitwisseling van de persoonsgegevens nader bepalen.

Titel 6. Wijzigingsbepalingen

Art. 32. In artikel 2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° punt 3° wordt opgeheven;
- 2° er wordt een punt 21°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“21°/2° cultuurhistorische landschapszorg: het stimuleren van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van cultuurhistorische, fysisch-geografische en esthetische landschapswaarden en van typische landschapskenmerken waaronder kleine landschapselementen;”.

Art. 33. In artikel 10.2.1, eerste lid, 6°, van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het laatst gewijzigd bij decreet van 10 juni 2022, worden de woorden “algemene landschapszorg” vervangen door de woorden “cultuurhistorische landschapszorg”.

Titel 7. Opheffingsbepaling

Art. 34. Artikel 54 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, vervangen bij decreet van 9 mei 2014, wordt opgeheven.

Titel 8. Overgangsbepalingen

Art. 35. De kandidaturen die zijn ingediend in het kader van de oproep Landschapsparken van april 2021 of de oproep Nationale Parken Vlaanderen van april 2021 en werden aanvaard, blijven rechtsgeldig in het kader van dit decreet. De Vlaamse Regering kent aan deze kandidaten een overgangstermijn toe om aan te tonen dat zij aan die voorwaarden voldoen of kunnen voldoen binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde termijn, alsook om een advies op te vragen bij de betrokken lokale overheden.

Art. 36. Regionale landschappen die al erkend zijn bij het in werking treden van dit decreet, behouden hun erkenning.

Brussel, 31 maart 2023.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving,
Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE